

212635

వృత్తి దినము వ్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 18-వ తేది మంగళవారము
MADRAS, TUESDAY 18th NOVEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదాతనామ సంవత్సర శార్దూలమాస బహుళ శ్రదాదశి

సంచిక ౧౮౮
No. 188

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కావును. పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
చావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
చురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

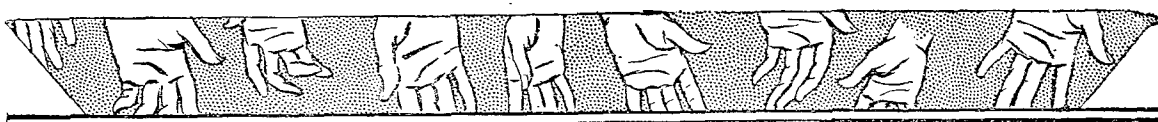
పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేజ

109, ఫ్రేరింగ్స్ట్రెట్, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

మిక్కిలి ప్రీయమైన ఈ యినాములకై ఆశతో
చేతులనుచాచుచున్నారు.

వ్రాయునట్టి పరికరముకం
లేను ఇతర ఇనామేదియు అంత
అంగీకృతమైనదికాదు. ఇతరమైన దేది
యు పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ వలె నాజూకై
నదికాదు. స్నేహితులు, ప్రియమగువారు
ఆశతో పిటికొరెదరు.

పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ పెన్సిల్స్ కు సమాన
మైన పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ ట్రింగ్లెస్ ఫౌన్
టేన్ కలములే దివ్యమైన రంగులవితేక చువ
రెడ్, బ్లూ, గ్రేన్ నుడియే కొరుకొనుడు.

నాజూకైన ఇహముతి ఇవ్వదలచినప్పుడు
డ్యూఫోల్డ్ కలముగా ముగ్గుపీలుగల పాగకైన
పార్కర్ డెస్క్ సెట్టునే కొనడు. డెస్క్
మైన ఫ్యాకెట్టునందు మిక్కిలి యుపయోగపడు
కలము. ఒక కలము రెండుపనులచేయును.

అసలు పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ కలములు పె
న్సిల్లు, డెస్క్ సెట్లు "జియో. ఎన్. పార్కర్"
వర్తకగణుతును గలిగియున్నవి. ఈ పేరుగలవి
ఒత్తిడిలేక వ్రాయును. చక్కగా వ్రాయనన
సరమైన అభివృద్ధులు పార్కర్ డ్యూఫో
ల్డ్ నందుగలవు.

అన్ని మంచి
ప్రోబులందును.

Parker
Duofold

పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ పరికరములను బొందినవారు: ఎం. నున్నేస్, అలి అంతుపపన్ను, బురదనగిరి, మద్రాసు. జలాల్ అంతు
పన్ను, రత్నబజారు, మద్రాసు. పి. ఆర్. అండ్ సన్స్, అడిగన్, మద్రాసు. పంచె పెట్టువారు: డాక్టర్ అండ్ సిమోన్
మిలెడ్, బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాస్, ఢిల్లీ, లాహోరు, కరాచి.

చెన్నపురి శాసనసభయందు పార్టీలు, గ్రూపులు

జస్తిసుపార్టీలో "జోజరు గ్రూపు"

చెన్నపురి శాసనసభయందు జస్తిసుపార్టీలో "జోజరు గ్రూపు" అని పిలువబడు పక్షము 25 గురు సభ్యులతో గూడియుండును. వీరు ప్రభుత్వము పక్షమున ప్రత్యేక స్థానము ల వాక్రమింతురు. వీరిలో తెలుగు జిల్లాలకు చెందిన జమీందారులు నగరతాగు సంఘమునకు చెందిన సభ్యులు కొందరును, జస్తిసు టిక్కెట్టుపై నెన్నుకొనబడిన మరొకందరు సభ్యులును, మాత్రమేగాక కొద్దిమంది శామిన్ టేషను సభ్యులుగూడ గలరు. వీరికేంద్ర (వీరిస్థానముల వరుస ప్రకారము):—

శ్రీయుతులు ఎస్. ఎస్. దొరరాజు, బొబ్బిలిరాజు, వెంకటగిరిమారురాజు, కల్లికోటరాజు, మిర్యాలపూరి రాజు, ఎం. పి. ముత్తయ్య కెట్టియార, ఆర్. మదనగోపాల నాయుడు, పి. ఎం. ఎ. మరుగప్ప కెట్టియార, ఎట్టియారం రాజు, బోడినాయకమూరు జమీందార, డేరియూ ధామసు, ఎస్. పి. అణ్ణయ్య కెట్టియార, ఆరిగోడరు, గా నాల రామమూర్తి, పి. నుబ్రహ్మణ్యంకెట్టి, కే. పి. డేరిసు, పి. ఎస్. మహబూబ్ నందం: సి. జమరాంనాయుడు. నారాయణగజపతిరాజు, డి. వి. నరసింహస్వామి, బి. వెంకటరామయ్య పి. వారిశ్రీధరు, కేశవరామమూర్తి, జగన్నాథరాజు, ఎం. జి. పట్నాయకుగార్లు.

ముఖ్యమంత్రివర్గ పక్షములో మంత్రుల వెనుక వైపున గూర్చుండ గోరిన వారి స్థానములు వారికేంద్ర మొదటియతర మున యేర్పాటుచేయబడును. వీరి సంఖ్య 25.

ముఖ్య ప్రతిపక్షపక్షమునకు డా॥ పి. నుబ్రహ్మణ్యుని గారు శాయకత్వము వహింతురు. ఈ పక్షము 25 గురు సభ్యులతో గూడియుండును. వీరిలో 8 గురు మహమ్మదీయులు ప్రతి పక్షపక్షముయొక్క ముందువరుసలో యీ క్రిందివారు కూడ గూర్చుండురు. శ్రీయుతులు యాకబుహుస్సేను, కె. ఆర్. వెంకటరామయ్యగ, డి. పి. రామలింగంకెట్టియారు, డి. సి. శ్రీనివాసయ్యంగారు గార్లు.

డా॥ నుబ్రహ్మణ్యునిగారి పక్షమునకు చెందిన 8 గురు మహమ్మదీయుల కేంద్రము:—శ్రీయుతుల బి. పోకరసాహెబు, అబ్దులు హమీదుఖాను, అహమ్మదు మీరాసాహెబు, బషీరు అహమ్మదు, చియాబాచిసాహెబు, పి. ఖరీఫుల్లా, కె. పి. వి. మహమ్మదు మీరాసాధరు మహమ్మదు సాగ్నమ్మడు గార్లు డి. ఎం. మోయిదూగారు ఇండి పెండెంటు బ్లాకులోను, సయ్యదు తాజుద్దీను, మహబూబు అలీషేర్, గార్లు. జస్తిసుబ్బాలోను, యాహేయాల్ గారు చిట్టచివర బ్లాకులోను, గూర్చుండురు.

ప్రతిపక్ష పక్షముయొక్క రెండవ బ్లాకులో యీక్రింది వారు ఒకరి వెనుక నొకరుగూర్చుండురు:—శ్రీయుతులు ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారు, పి. రంగనాథ మొదలియారు, సామివెంకటాచలంకెట్టియారు, డి. ఎస్. రామసామయ్య రు, పి. సి. ముత్తకెట్టియారు, గార్లు ఈ బ్లాకులో అనధికార యూరోపియను సభ్యులకు కొన్ని స్థానములును, యేర్పాట్ల కిని చెందనట్టి సభ్యులకు కొన్ని స్థానములునుకూడ, యేర్పాటు చేయబడియున్నవి.

అసలు బంగారు నగలకు
వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు నన్స్
సీమకమలములు, నగలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు కరాచీ వచ్చిరి

నల్ల జైడాలవారికి పరాధవము

కరాచీ, నవం 15:—బొంబాయి గవర్నరు ఫెడరల్ నైట్స్ గారు స్త్రీయరునికి కరాచీవచ్చిరి. సింధురాష్ట్రములో 10 దినములు పర్యటనము చేయుదురు. వీరు వచ్చుచున్నారని తెలిసి కాంగ్రెసు పక్షమువారు కొందరు నల్ల జైడాలను చేత బుచ్చుకొని గవర్నరుగారు గ్రామరున్నాల్లు సందర్శించుటకై పోవలసిన నిర్ణీతమార్గమున నిలువబడిరి. కాని ఆయని సదకు మార్గమున పోలేను. వీరు బ.దరు కోడ్డుమీద నిలువబడిరి. కాని ఆయన ఇంకొక మార్గమున వెళ్లెను.

ఇదేరీతిగా ఇంకొకమారు నల్ల జైడాలవారికి పరాధవ మయ్యెను. ఈ నల్ల జైడాలవారు 500 మంది యుండిరి. వీరిలో చాలమంది స్కూలు పిల్లలు. మొత్తముమీద గవర్నరు గారు లాయరుగేటునుండి తిరిగి వచ్చుచుండగా నల్ల జైడాల వారు ఆయనయొడుగు ప్రత్యేకమైరి. అప్పటికి సూర్యాస్తమయ మయ్యెను.

కరాచీ పోర్టును అధికారులు గవర్నరుగారికి స్వాగత పత్రము సమర్పించిరి. కరాచీ పోర్టునువారు అధికముగా మంచి సంపన్నతీతిలో నున్నందులకై గవర్నరుగారు అభినం దించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో జవహరిలాల్ దినము

చాలమందిని అరెస్టు చేయుట

బొంబాయి, నవం 16:—నేడు బొంబాయి నగరము నుండి పేటలలోనుగూడ నీయుత్సవము జరుపబడెను. చాలమంది స్త్రీలను పురుషులనుగూడ నేడు అరెస్టుచేసిరి.

విల్లిపార్లేలో నేడు ఉదయమున అర్ధరతు తిరస్కరించి ఊరేగింపు చేసినందులకు 15 మంది స్త్రీలను 6 గురు పురుషులను అరెస్టు చేసిరి.

ఫుల్కర్-పరులో 15 మంది స్త్రీలను 15 పురుషులను అరె స్టు చేసిరి.

ఖాకరోడులో బహిరంగసభ నుజరుపగా, పోలీసు వారు లాఠీలకు విసిరి చెదరగొట్టిరి. 12 గురికెబ్బలు తగిలి నవి. అచట 7 గురు స్త్రీలకు 6 గురు పురుషులనుఅరెస్టుచేసిరి.

బొంబాయిగవర్నరు చాలవొట్ల బహిరంగసభలు జరిగి నవి. జవహరిలాలుగారిని శిక్షించుట కారాధముగా గైకొన బడిన ఉపన్యాసములోని నిషేధవాక్యములను అన్ని సభలలోను చదివిరి.

రెండుమాడు ఊరేగింపులకూడ నగరమునందు కొన్ని వీధులవెంట బయలుదేరినవి. పోలీసువారు నాయకులను అరె స్టుచేసి ఊరేగింపులను చెదరగొట్టిరి.

చౌపట్టిలో గొప్పబహిరంగసభ

ప్రధానమున బహిరంగ సభ చౌపట్టిలో జరుగునని ప్రకటించబడుటచే పోలీసు కమిషనరు స్వయముగా గొప్ప పోలీసుదళముతో నచటికి వెళ్లి ఆసలమును ముందుగానే ఆక్రమించుకొనెను. కావున నచట సభ జరుగలేదుగాని వార్తాకాన్సెలు ప్రెసిడెంటు జోసెఫ్ బెన్సీగారును వార్తాకాన్సెలుసభ్యులీదరును అచటికివచ్చి జవహరి లాలుగారి ఉపన్యాసములోని వాక్యములను చదువవారంభించి. పోలీసువారు వారిని ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి పిమ్మట పోలీ సువారందరును అటనుండి వెడలిపోయిరి. వెంటనే వేలకొలది ప్రజలచట చేరి బహిరంగసభను జరిపిరి. వార్తాకాన్సెలుసభ్యుల లో మరియిద్దరు ఆసభలో జవహరలాలుగారి ఉపన్యాసము లోనివాక్యములను చదివిరి. అంతటితో సభ శాంతముగాను జరుపదముగాను ముగిసినది.

హరటాలు

నగరమునందంతటను నేడు హరటాలు జరిగినవి.

బొంబాయిరాష్ట్రము

కరపత్రములను పంచిపెట్టు శాంతిసైనికుల అరెస్టు

బొంబాయి, నవంబరు 15:—స్వీస్మర్తువద్ద యిద్దరు పిక్కెటుచేయువారు కారాబదేవిపార్టీఫీసువద్ద పిక్కెటుచేయు వారు యిద్దరు కరపత్రములను పంచిపెట్టుచుండగా అరెస్టుచేయ బడిరి. పీపీస్ పిక్టాలియను శాంతిసైనికులు ఆర్ధర కారాబదేవి కుల కుచితముగ దుస్తులును, చిన్నములును లేకుండ కరపత్రము పశాసువద్ద పిక్కెటుచేసిరి కాని, వారు ప్రేక్షకులతో కలసి పోయిరి. వారిని గుర్తుపట్ట పిలులేకపోయెను. కనుక వారు అరె స్టు చేయబడలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

స్వపరిపాలనావిధానము

ఇండియను స్టేట్సు ప్రజలసభవారు దివాను

బహదరు మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారికి

తంతువార్త సంపుట

పూనా, నవంబరు 16:—ఇండియా ప్రభుత్వస్వరూపము ఇటుపైని కేసదా ప్రభుత్వమువలెనే ఫెడరలు పద్ధతి గా నుండవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రెసిడ్యువరీ పవన్లు ఉండవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వము పార్లమెంటుపవరుగా గూడ నుండవలెను. ఈ దిగువ వివరింపబడిన వరతులకు సమర్పించిన సంస్థానములు మాత్రమే ఫెడరలు గవర్నరు మెంటులో చేరుటకు అర్హతను గలిగియుండవలెను. (1) బ్రిటిషు యండియాలో రాష్ట్రముల పరిపాలనావిధానమును సంస్థానముల పరిపాలనావిధా నమును ఒక్కరీతిగానే యుండవలెను. (2) సంస్థానముల ప్రజ లు ఫెడరలు కాన్సిలుకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను. (3) సం స్థానముల ప్రజలకు ప్రధానములగు పౌరసత్వపు (సిటిజనుషిపు) హక్కు లన్నియునుగూడ నుండవలెను. (4) ఫెడరలు కోర్టుకు అపీలు చేయుటకు సంస్థానముల ప్రజలకు హక్కులుండవలెను" అని మీరు రాండుఫేలిజువల్లో కోర వలెను. అని ఇండియను స్టేట్సు ప్రజల కాన్ఫరెన్సు పక్షమున కార్యదర్శి దివాను బహదరు మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారికి తంతువార్త సంపెను. (ప్రె. ప్రె.)

సిలోన్ భారతవర్తకసంఘమువారు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమును నిరసించుట

కోలంబో, నవంబరు 16:—సిలోన్ భారతవర్తక సంఘమువారు సమావేశమై హిందూదేశములో జాతీయోద్యమము లో పాల్గొనుచున్న స్త్రీలపట్ల ప్రభుత్వమువారు రవలించుచున్న చర్యలను గర్హించుచు నొకతీర్మానము గావించుకొనిరి.

సంఘకార్యదర్శి కైస్రాయిగారికిని బొంబాయి గవర్నరుగారికిని సంఘముతరపున ఈ క్రిందివిధమున తంతునంపెను.

"సిలోన్ భారతీయ వాణిజ్యసంఘమువారు బొంబాయి పోలీసువారు స్త్రీ వాలంటీర్ల పట్ల నవలించుచున్న చర్యలను విషయమున చాల కలవరము జెందియున్నారు. ఇది భారతీయ స్త్రీలకు ఘోరావమానముకలచే ఈ సంఘమువారికి చర్యలను తీవ్రముగా నిరసించుచున్నారు. తమ యుద్ధోక్త లిట్టి యన్యాయకార్యముల నాచరించుచుండుటకు ప్రభుత్వము సమర్పించిన చో అది యనాగరక ప్రభుత్వమైపోయినదని యర్థము. ఇటుపై స్త్రీ లిట్టి యవమానములకు దెబ్బలకు పాలుగాకుండ మీరు జాగ్రత్త దీసికొని యీవిషయమునతగిన విచారణ జరుపవలయు నని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

E. 75

ఇచ్చటనేయున్నది!
ఈనబ్బు సర్వకాలములందు మీ యింటియందు, దుస్తుల యందుగల మురికిని బోగొట్టి స్వచ్ఛముగ నుంచగలిగియున్నది.
వ్యాపారవివరములకొరకు:—
ఆల్ వెడ్ డబ్లియు. బ్రాక్,
పోస్టుబాక్సు 375, బొంబాయి.
గుడ్ విన్స్, మాంచెస్టరు, ఇంగ్లండు వారిచే తయారుగాబడినది. G.C.26.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు నెల 18-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మనుమ తాళిని ,, వ 45 కలది	12 8 0	13 4 0
నల్లారిని ,, దిట్ 42	12 14 0	13 0 0
ధిల్లి ,, దిట్ 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-8	8 12 0	9 0 0
సుప్ర్యలు ,,	14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205	11 0 0	12 0 0
పెసగలు ,, దిట్	10 0 0	11 8 0
పెసలు ,, దిట్	11 0 0	12 0 0
బియ్యములు ,, దిట్	18 0 0	15 0 0
ఉర్రలు ,, ర 195	6 12 0	7 0 0

3. కూరకాస్తువులు

మత్తమున కా 1-8	105 0 0	110 0 0
నల్లము 1-8	14 0 0	15 0 0
చేరు పెసగపప్పు కా 1-8	29 0 0	31 0 0
చేరు పెసగనాన గానగ కా 1-8	88 0 0	90 0 0
అనుకము కా 1-8	88 0 0	90 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు

చాయకనుపు కా 1-8	70 0 0	78 0 0
మారకనుపు ,,	40 0 0	42 0 0
నిరవకాయలు (గుంటూరు) కా 1-8	67 0 0	84 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-8	80 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-8	40 45	
తెలుగు కా 1-8	21 0 0	25 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-8	22 14 0	28 0 0
చింతమందు కా 1-8	24 8 0	25 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం కా 1-8	27 8 0	29 0 0
చవరం ,,	24 0 0	28 8 0
రవుండు ,,	28 0 0	28 8 0

6. నూలు

నెం 20 తన్ని సింహం యాతె	5 4 0	
నెం 6 ,, కటారి	8 4 0	
నెం 8 1/2 ,,	8 12 0	
నెం 10 1/2 ,,	4 4 0	
నెం 14 1/2 ,,	4 8 0	
నెం 40 రాణి	7 0 0	
నెం 4 తన్ని మనీద	2 10 0	
44 సాండ్	4 0 0	
నెం 20 1/2 జమ్మర	4 18 0	
నెం 20 1/2 చేతిదిళ్ళ	5 0 0	
నెం 20 1/2 తిరుమర	4 9 0	
నెం 24	5 8 0	
నెం 28	6 0 0	
నెం 80 చిన్న పెట్టె తిరుమర	3 0 0	
కోలాశూర్ నెం 24	5 8 0	
,, నెం 12 1/2	8 12 0	
,, నెం 6 1/2	2 11 0	
,, నెం 22	5 6 0	
రెండుజంకలు నెం 20 1/2	5 0 0	
,, నెం 22 1/2	5 4 0	

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-8	48 8 0	51 9 0
అంగార కులం 1-8	21 8 0	21 12 8
పవరం 1-8		18 8 9
ఇత్తడి కా 1-8	190 0 0	192 0 0
రాగి కా 1-8	240 0 0	422 0 0

8. రంగులు

అలిపేలు స్వీట్లరలాండు అలిపరంజి సింహంయార్		
,, నీలిరంగు 1 రలి	0 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 0	
,, 28 రకులు	1 10 9	
,, 55 రకులు	1 8 0	
,, 1 అందర	1 8 0	
కప్పులు బొమ్మసా-క రెడ్ అనగా (టర్ని-రెడ్)	3 8 0	
కాంగో 8 8	1 8 0	

దానమునకై దొంగతనము

25 వేలు వర్తకులవద్ద అపహరించి బీదలకొరకై దానముచేసెనట

కరాచీ, నవంబరు:—కరాచీలో నొకడు కాంతిలాలు చిమనలాట అనుపేరుతో నొక బట్టలమకాణము పెట్టెను. దుకాణములో ఇనుపపెట్టె, కర్రలు, బల్లలు ఎగ్గరా సామాజలన్నియు సొగసుగా అమర్చబడినవి. కరాచీలో నున్న పెద్దవర్తకులతో పరిచయము కలగజేసికొనెను. నూడిలు, రైత్య రసీదులు ఇతరవర్తకులపేర వచ్చినవానిని మోసముచేసి తానే జవరలు పోస్తాఫీసువద్ద తీసుకొని పలాంటికుబయ్యెను. భార్యకీలు దగాలు చేసి నూడిమయ్యెను.

మరునాడు వర్తకులందఱును కలిగి అతని దుకాణమును చూచిరి. అది తాళమువేసియుండెను. పోతీసువారిని కాంటాని రాజును బద్దలుకొట్టి లోక ప్రకటించిరి. దుకాణములో నొకయు తరము గుజరాతీలో బ్రాహ్మణి పడియుండెను. అందులో నెట్లు వ్రాయబడినది. ఇట్టివల గింజునది పరకవచే తీసికొని నిరుపేదల సహాయార్థమై ధనికుల భవమును అభివృద్ధిచితి. అపహరింపబడిన వస్తువులంతయు గింజునది ప్రకటనము వల్ల వర్తకదినవారి సహాయార్థమై ఏర్పడినట్టి వస్తువులు ఇప్పుడు అందినవి. కనుక ఇది దైవప్రకటన. భక్తులు భవమునకు దానము చేయవలయు. గనుక నేను యీలాటి చేతిని.

న.మ. 25 వేల మోసమునందు ఆపహరింపబడిన. భాయి పచ్చబులు బద్దలుకొట్టి గాను సొగసు కంపెనీతాలూకు పోస్తాఫీసులో పంపియింపబడి ఖాళియైనది. (ఆ. ప్ర.)

మోటారుబస్సు, స్టేషనులో నిలిచివుంది

5 గురు మరణించిరి, 14 గురు గాయపడిరి

మోటారు, నవంబరు 1వ:—ఇందిరాద్వైపను—మోటారుద్వైపను మధ్య రైలుబండియును పైకివేలు మోటారు బస్సును తీసికొనెను. 5 మంది దనిపోయిరి, 14 మంది గాయపడిరి. పోలీసులు మహమ్మదీయులే. (ఆ. ప్ర.)

శుక్రబంధు

ఎంత కుర్చులమైన శిశువునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలో శిశు అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రనష్టమును కట్టుటలో శిశువారి, శ్రుతిశాస్త్రాలను నిరతిరయి ప్రేమను కలిగించుటకు తీసికొనినది. శుక్రబంధు, 25 మా. 2-8-0 కేటాగుడుచితియు.

ప్రకటన త్రిపురనుండరి వైద్యశాల, మోటారుబస్సు-కామగూడవద్దనున్న, గోదావరిపట్నం.

‘లాక్టోజెను’కు మొదటిబహుమానము

“కడచిన మార్చినెల 1వ తేది శనివారమునాడు విల్లింగుటన్ కళాశాలలో జరిగిన శిశుప్రదర్శనంలో బిడ్డడు హైలాన్డ్ మొదటి బహుమానమును గెలిచినాడనుట మీ యొక్క ఆహారమును గూర్చి గొప్పగా విశదపరచుచున్న దని మీకు తెలియుటకొరకు నేను వ్రాసితిని.”

గౌరవ కార్యదర్శి

3-3-1930

రాయపేట శిశుసంరక్షణ కార్యాలయము.

ఇప్పుడు 6 నెలల వయస్సు గల హైలాన్డ్ బిడ్డడు పుట్టినప్పటి నుండి లాక్టోజెను ఆహారముతోనే పెరిగినవాడు.

ఒక అద్భుతమైన ఆహారమునకు ఒక ఆశ్చర్యకరమైన కృతజ్ఞత. లాక్టోజెను తల్లిపాలవలెనే జీర్ణమగునట్టి సంపూర్ణ పోషణము నిచ్చుటచేత అన్ని బిడ్డలకును మిక్కిలి శ్రేష్టమైన ఆహారమును నిశ్చయమును నిరూపించుచున్నది.

శిశువులకు స్వాభావిక ప్రాణాధార క్షీరాహారము

LACTOGEN

మీ బిడ్డల కిచ్చినయెడల వారు బలిష్ఠులుగా పెరుగుదురు.

బిడ్డలకు పాలిచ్చుబుడ్డి, నమునాడబ్బి, అయ్యమినియం గరితె, కళ్ళు కువయోగమైన పుస్తకము - వీటికిగాను ఒకరూపాయ తపాలబిళ్ళలను

నెస్సెల్సు, తపాలుపెట్టె 180, మద్రాసు.

వారికి పంపి తెప్పించుకొనుడు.

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ
గలతక్కి నీయ్యును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించి
లగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొడ్డొండ్రుకు సంతానము కలి
గించును. స్త్రీపురుషులకు అనందము కలుగజేయును. హిమా
లయపర్వతవనమూలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణ
ము లేదన్నవారికి డబ్బు వాపను అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణిం
చుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాటితీరుదు. డబ్బు 30 తులి దశి.
60 తులి 5-8 జర్మను క్యాప్టుయెట్టుగ నేరియాకు 30, రు 2/8.
డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలో సిటీ.

విదేశవాత్సలు

పార్లమెంటులో రాజకీయభేదీల

విడుదలగూర్చిన ప్రశ్న

బెనుగారు నిరాశానూచకముగా ప్రత్యుత్తరము

లండను, నవంబరు 17:—నేడు జరిగిన పార్లమెంటు (కామన్సు) సభలో భారతదేశమునందలి అహింసా నిరతులగు రాజకీయ క్రాంతికారుల విడుదల చేయుదురా అని ప్రశ్నపెనుగా రుగిరి. ప్రస్తుత స్థితిలో యిదివరకు చెప్పిన దానికంటె హెచ్చుగా నేనిపు డేమియును చెప్పజాలను అని ఇండియానుత్రి వెడ్జివుడు బెనుగారు నుడివెరి. (రాయిటరు)

కామన్సు సభలో ఇండియాకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు

పెమావరు సంగతులు విషయములో ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు అభిప్రాయభేదము కలదా?

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకే బాధ్యత గలదని బెన్ గారు జలుపుట

లండన్, నవంబరు 17:—పెమావరు సగర సంగతులు విషయములో ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును సభిప్రాయభేదము పొడసూపెనాయనియు తమ విధానము వెంటనే యామోదించబడనిచో రాజీనామా నొసంగెదమని రాజప్రతినిధియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును బెదిరించుచుండిరనువార్త యెంతమట్టుకు నిజమనియు కామన్సు సభలో క్లిప్టన్ బ్రాన్ గారు ప్రశ్నించిరి.

బెన్ గారు జవాబుసంగిరి:—ఇదటి ప్రభుత్వము యొక్క బాధ్యతవేసే (సంగతులు) విధాన మాధారపడియున్నది. రెండవ యంతమునందు సత్యతేజమైనను లేదు.

విరలభాయ్ పటేలుగారి యారోగ్యము

విరలభాయ్ పటేలుగారి యారోగ్యమును గూర్చి భయపడుట కవకాశ మొసంగగలవార్త లేనియుండలేదని గోర్డన్ మేకడోనాల్ గారికి బెనుగారు తెలిపిరి.

సంధి ప్రయత్నములను గూర్చిన యుత్తర

ప్రత్యుత్తరములు

సప్రూ, జయకరుగార్ల సంధిప్రయత్నములకు సంబంధించిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియును బూర్తిగ ప్రకటింపబడునని కెంబ్రిడ్జిగారి ప్రశ్నకు జవాబుసంగుచు బెన్ గారు తెలిపిరి.

కాంగ్రెసు న్యాయస్థానములు

స్వతంత్రముగా న్యాయస్థానముల స్థాపించెదమని కాంగ్రెసు వారు గావించియుండిన బెదరింపు విషయములో నెట్టిచర్య గైకొనబడెననియు, అట్టి న్యాయస్థానములు విచారణసలహా ప్రారంభించినవాయనియు, ప్రాంతీయ న్యాయాధికారులను, న్యాయవాదులను శిక్షి విచారణలో పాల్గొనియుండిరాయనియు, ఆరెస్టులు జరిగినవాయనియు, ప్రాసిక్యూషన్లు జరిగినవాయనియు మార్చి బాంక్స్ గారు ప్రశ్నించిరి.

బెన్ గారు జవాబుసంగిరి:—(ప్రశ్న క న్యాయస్థానముల సేర్పాటు చేయవలయుననెడి) ఈ యుద్దేశ్యము తీవ్రముగ నెలకొనినదనిగాని, లేక తత్ఫలితముగ చట్టములు మీరబడినవనిగాని నాకేమియు వార్త జేయుండలేదు.

మరికొన్ని యుపప్రశ్నలు చేయబడెనుగాని, కామన్సు విడుదలపరచు హెచ్చుగా నుడువ బెన్ గారు నిరాకరించిరి. (రాయిటరు)

రౌండుటేబిలు సభా సమాచారములు

ద్వితీయసమావేశము నిన్న జరుగుట- సార్వభౌముడు సందేశము నంపుట

మెక్లానల్లు, బిక్ నీకు మహారాజా, కాశ్మీర మహారాజా, నర్ తేజబహదరు సప్రూ, ఎం. ఆర్. జయకరు గార్లు ఉపన్యసించుట

సప్రూ, జయకరుగార్ల గంభీరోపన్యాసములు

రాజకీయభియిదీల విడుదలనుగూర్చిన ప్రశ్నకు బెనుగారు నిరాశానూచక మగు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట

“తక్షణమే జయముచేరి రండు రౌండుటేబిలు సభ నిష్పలము”

ఎన్. సి. కేల్కరు, లార్డ్ నారాయణగార్లు శ్రీనివాశాస్త్రి, సప్రూ, జయకరుగార్లు మున్నగు హరికీ తంతికార్ల సంఘట

ద్వితీయ సమావేశము

రామ్మెక్లెన్ నాల్లుగారు అధ్యక్షత వహించుట

డబ్ల్యు. నంబె 17:—నేడు ఉదయమున సెంటుజేమ్సు సభలో రౌండుటేబిలుసభ మరల రెండవసారి సమావేశమైనది. 11-వ లేదీని ప్రధానసమావేశము జరిగినను కార్యనిర్వహణము నేటినుండియే ప్రారంభమైనది. ప్రధానమంత్రి రామ్మెక్లెన్ నాల్లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులును యావన్మందియును వచ్చిరి. బ్రిటిషు యండియా ప్రతినిధులలో మరియొకరు 15 వ లేదీని సభలో నా దివటికి వచ్చుటచే వారు 37 మందియును నేడు సభకు వచ్చిరి. సంస్థానముల ప్రతినిధులు 17 మందియును బ్రిటిషు పార్లమెంటు ప్రతినిధులు 15 మందియును వచ్చిరి. ప్రజలులుగా 5 గురు ఉన్నతోద్యోగులు వచ్చిరి. 31 మంది కార్యదర్శులును సలహాదారులును వచ్చియుండిరి. (నెరులెసు)

సభలో రౌండుభాగము లేర్పడుట

కార్యక్రమము - చర్చభాగములు

లండను, నవంబరు 17:—నేడు రౌండుటేబిలుసభలో రౌండుభాగము (సెక్షను) లేర్పరచబడెను. ఒకభాగమువారు కార్యక్రమము (ప్రాసీజరు)నుగూర్చి ఆలోచించెదరు. రెండవ భాగమువారు భారతరాజ్యాంగవిధాన మెటులుండవలెను అను విషయమునుగూర్చి చర్చను సాగించెదరు.

ఈవిధానము ‘యూనిటరీ’ పద్ధతిగా నుండవలెనా? ఛేదరలు పద్ధతి (సీస్-ము) గా నుండవలెనా అను విషయమునుగూర్చి నేడు చర్చ జరుగును.

సభలోని చర్చలు రహస్యముగా జరుగవలెనా బహిరంగముగా జరుగవలెనా అను విషయ విమర్శకు పరిష్కరింపబడలేదు.

నేడు ఉదయమున బాగుగా యెండకాయుట

నిన్న రాత్రి అకస్మికముగా తెంపరజరు 14 డిగ్రీలు తగ్గిపోయినది. పొగమంచు మరింత అధికమైనది. అందువలన చలి మరింత దుర్భరమైనది. కాని నేడుదయమున బాగుగా, యెండవచ్చినది. ప్రతినిధులందరును మోటారుకారులలో సెంటుజేమ్సు పాలెనుకు వచ్చిరి. అది యొక మోటారుకారుల ఊరేగింపువలెనే కనబడెను. వారు భారతదేశపు దుస్తులనే ధరించిరిగాని వైస వశనీ వేషముగట్టును ముఖములను గూడ ధరించిరి. ప్రధానమంత్రి రామ్మెక్లెన్ నాల్లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మెక్లెన్ నాల్లుగారి కిరుప్రక్కలను బ్రిటిషు గవర్నమెంటు ప్రతినిధులు కూర్చునియుండిరి. క్విన్సీను డ్రాయింగ్ రూములో నొక కొనను బొమ్మలతో నొక గొప్ప చలిమంట వేయబడెను. మిక్కిలి ప్రకాశము గల ఎలక్ట్రిక్ దీపవృక్షములు వెలుగుచుండెను. వీటివలన శుభం చలిబాధ కనబడక పోవుటయే గాక ప్రతినిధులకు చాల ఉల్లాసముగా గూడ నుండెను.

మొదటమెక్లెన్ నాల్లుగారు ఉపన్యసించుట

నేడు సభా ప్రారంభమున అధ్యక్షులకు మెక్లెన్ నాల్లుగారు మాటలాడిరి. “ప్రతినిధులు పరస్పరము సహకారభావమున కలిగి యుండవలెను. విజయమును బడయుటకు దీక్షబ్రావతలెను” అని రామ్మెక్లెన్ నాల్లుగారు నుడివెరి.

కార్యనిర్వాహకుల యెన్నుకొనుట

మెక్లెన్ నాల్లుగారు అధ్యక్షుడుగను సాంకేతికప్రభు ఉపాధ్యక్షుడుగను బ్రిటిషు ప్రతినిధులలో ఆధున చెయ్యెనుగాను యెన్నుకొనబడిరి.

1. రీడింగుప్రభువు, 2. పీలుప్రభువు, 3. బిక్ నీకుమహారాజు

రాజా, 4. భోపాలనవాలు, 5. అగోఖాను, 6. శ్రీనివాసాశ్రీ గార్లు ఛాయిర్యమవర్ణము (పానెలు)గా నెన్నుకొనబడిరి. వార్తలను ప్రకటించుట కొక సంఘమును నిశ్చయించుట

రౌండుటేబిలుసభకు పత్రికావిలేఖలను రానివ్వగూడదని నిర్ణయించబడెను. వార్తలకు ప్రకటించుట కొక ఉపసంఘ మేర్పరచబడెను. (రాయిటరు)

సార్వభౌమునిసందేశము

సభాధవనము ప్రజలతో నిండిపోవుట

లండను, నవంబరు 17:—నేడు ఉదయమున సెంటుజేమ్సు పాలెను ప్రజలతో నిండిపోయెను. (పత్రికాధిపతులు జర్నలిస్టులు) వాకాదళసభకు వచ్చినవృత్తికంటెను గూడ నేడు చాల హెచ్చుగా వచ్చిరి. ఈసభ జరుగుచున్నగుదులగుల అంతస్తుపైకిగూడ రిపోర్టుల నెవ్వరిని రానిజులేదు.

“12 వ లేదీని సార్వభౌముడు ప్రారంభోత్సవము జరిపినందులకు సభవారు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచు సార్వభౌమునకు విజ్ఞప్తి పంపినందులకు సార్వభౌముడు ప్రత్యుత్తరముగా నేడు సందేశమును పంపెను” అని సభలో మెక్లెన్ నాల్లుగారు తెలుపగానే సభ్యులు చాల హర్షించిరి. (రాయిటరు)

సర్ తేజబహదరు సప్రూగారి ఉపన్యాసము

“అధిని వేశస్వరాజ్యమును, కామనువెల్లులో సమాన స్థానమును బడయుటకు భారత దేశమునకు మార్కు కలదు”

లండను, నవంబరు 17:—నేడు జరిగిన సభలో సర్ తేజబహదరు సప్రూగారు మొదటిసారి గంభీరోపన్యాసము నొసగిరి.

“అధిని వేశస్వరాజ్యమును సంపూర్ణముగా బడయుటకును బ్రిటిషు కామనువెల్లు సమానభాగస్వామిగా నుండుటకును భారతదేశమునకు మార్కు కలదు. మన మిపుడు యింపవలసిన సమస్య లన్నిటిలోను యిదియే ముఖ్యతమము.

రాజప్రతినిధిని ప్రశంసించుట

ఇంగ్లాండు ఇండియా దేశములకు గల సంబంధమును గూర్చిన చరిత్రకు మరియొక విఖ్యాత మగు ప్రకరణమును ఈ ముచ్చేర్చు గలిగినచో దానిని చేర్చుటకే మేమిచటికి వచ్చితిమి. ఆందోళనమున యునియన్న భారతదేశము నందలి రిరి కోట్లమంది ప్రజలుమాత్రమే గాక ప్రపంచమునందుగల అన్ని దేశములవారును గూడ నిపు డీసభపై ననే తమదృష్టులను పూర్తిగా నెలకొల్పి దీనిని శ్రద్ధగా గమనించుచున్నారు. ఇప్పుడు కేవలము భారత ప్రతినిధులు మాత్రమేగాక బ్రిటిషుదేశపు రాజనీతిజ్ఞ శిఖాకుటుంబందరును గూడ పరీక్షకు నురియగూడదు. (హర్షధ్వనులు) ఈసభకు జరుపవలెనను వం. బ్రియును కలగజేయుటనుగూర్చి నేను మాటలాడునపుడు ఇర్లెనుప్రభువుగారిపట్ల వాడుగల అశ్విధిక్రమము ప్రశంసనీ వల్లడింపవలెననెదలు. (గంభీరహర్షము) ఈ దేశము నందును మా దేశమునందును గూడ చాలమంది అయినను గూర్చి చాల దురభిప్రాయమును కలిగియున్నందులకు నేను మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. ఆయన పూర్వాయము మా దేశము యున్నదని నేను ధైర్యముగా చెప్పగలను.

ప్రతినిధులు భారత ప్రజల పరిహాసమునకు పాల్పడుట మా దేశములు మమ్ముల నశ్విధిక్రమగ నిరసించుచు పోవనను చేయుచుండినను గూడ మేమిసభకు వచ్చితిమి. మేము

దేశద్రోహులను పేరు మాడివరకే లభించినది. కాని మేము విమర్శనలనుగాను స్వేచ్ఛగను ముఖానుభవి నిర్భయముగా చర్చించుటకే యిచ్చలేక వచ్చితిమి. ఈ కథ విభజనను యిది వరకే స్పష్టముగా తెలుపుచున్న వారు కృత్రిమజ్యోతిష్కృతిని దీని విజయమునబట్టి ప్రకటింపగలుగుదుమను గట్టి నమ్మకముతోనే మే మిచ్చలేక వచ్చితిమి.

శాసనోల్లంఘనము

గత దశ (డికేటు)లోనే భారతదేశమునందు సంపూర్ణముగ మార్పుకలిగినది. ఇప్పుడు పాశ్చాత్య శాసనోల్లంఘన మొత్తముగా జరుగుచున్నదియను మిగతా దేశమున తెలియజేసియునేను నమ్మెదను. ఇదివర కన్నెదురు గూడు మొదల పరిపాలనము నందు సైతము యిప్పుడు పరిపాలన పజుచున్నది రీతిని ఏకైకము లనునందు నబుయే జెంటులవలన భారతదేశము పరిపాలనపదవి యుండలేదు.

పార్లమెంటు పరిపాలన మనగా 12 గురు

పరిపాలించుటయో?

ఇప్పుడు పాశ్చాత్య మెంటు పరిపాలనను భారతదేశము నందు 6 గురుగు ల్లిరుగు దేశమునందు ఆరగురుగు మాత్రమే పరిపాలించుటగా చేర్చినది.

అధినివేశన స్వాతంత్ర్యము

కావున భారతదేశము బ్రిటిషు కానునెల్లలూ ప్రధాన భాగమునండి స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనని మేము కోరుట సర్వవిధములను సహజమే యగును. అధినివేశన స్వాతంత్ర్యము అను పదమును మేము ప్రయోగించినపుడు—ఆ పదమును ప్రయోగించుటకు సైతము చూచు హక్కులేదనియు కొందరి అభిప్రాయమని నే నెరుగుచును—దాని భావ మేమనియు సర్వ సామాన్యముగా అంగీకరింపదగును. శ్రద్ధింపసాగిరి. 1865 లో కెనడాదేశమువారు 1900 లో ఆస్ట్రేలియాదేశమువారు 1909 లో దక్షిణాఫ్రికా దేశమువారు అధినివేశన స్వాతంత్ర్యమును కోరినపుడుగూడ దానివరకు మేము సర్వసామాన్యముగా అంగీకరింపదగును అనియుండిరా? బ్రిటిషు కానునెల్లలూ లోని తక్కిన మూడు దేశములవారితోను సమానముగ సానమును బడయుటకేపుడు భారతీయులు దీక్ష బూనియున్నార. ఇటువై భారత ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యమైవదిగానే యుండవలెను.

ఇండియా ప్రభుత్వము

ఇండియా ప్రభుత్వము (సెంట్రలు గవర్నమెంటు) గూడ కాననసభకు అధికముగా బాధ్యము కావలెను. అట్టి మార్పు స్పష్టముగా నిరారణగాను జరుగనిచో రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నైన నను దానితో సమానమైన మరెయొక స్వాతంత్ర్యము నైన నను మాత్రమే యిచ్చుటవలన భారతీయులకు సంతుష్టిలుగదు. ఇది చాలదు.

ఫెడరలు కాన్స్టిట్యూషను

ఈ ప్రశ్నతోపాటుగానే ఫెడరలు కాన్స్టిట్యూషను యుండవలెనా? అను ప్రశ్నగూడ కలుగుచున్నది. దేశీయులలో విభాగములకు సంసానాధిపతులు మొదలు దేశభక్తులకు భారతీయులును విమర్శకుల సంసానాధిపతులు నగుదురగాన వారు భారతదేశమున తృతీయ భాగము అనబడు సంఘటిత ప్రాంత మునందుమాత్రమే దృష్టిని లగ్నము చేయకుండ తమదృష్టిని యానద్యారతమునైనను గూడ ప్రసరింప జేయగలుగుదురనియు నేను నమ్మెదను. భారతదేశీయులందరు నిపుడిట్టి విశాలదృష్టితోనే భారతసమస్యను చిలకించుచుండుట చే సంసానాధిపతులూడ నట్టివిశాలదృష్టితోనే మాడదలగుదురని నేను నమ్మెదను. తక్కినరాష్ట్రములతో వారు తగినసంబంధమును కలగజేసికొనవలెను. కావున మిరంగదను యిండియా ఫెడరేషనులో చేడకకు సిద్ధముగ నున్నారాయని యా సభకువచ్చిన సంసానాధిపతుల ప్రశ్నను నేనడుగుచున్నాను. యూనిటరీకాన్ఫెడరేషను ఫెడరలుగర్ధతయే చాలకత్తమునని నేను రూఢిగా నమ్ముచున్నాను. మూడు కారణములవలన సంసానాధిపతులు బ్రిటిషు యిండియాతో నేకీకరింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను. (1) వారు యేకీకరించినచో ఫెడరలు విధానము మరింత సుస్థిరమగును. (2) ఏకీభావవిధానము వెంటనే ప్రారంభమగును. (3) దేశీయతను విషయమున బ్రిటిషు యిండియా వారికి యిదివరకు అనుభవము తక్కువ యగుటచే యీ విషయమున సంసానాధిపతులకు గల ప్రత్యక్షానుభవము మిక్కిలి బాగుగా నక్కరకు రాదు.

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఈ ప్రకటన ఫెడరేషనుయొక్క విశేషములను మన మింకను నిగ్రహించుకొని యున్నాము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మనకు ప్రకటించిన ప్రకటన ఫెడరేషను యొక్క జరుగనిచో గాని యిప్పుడు జరుగనిచో దిగానరి అన్నప్రకటనా వారుచేసిన దానితో మన కిప్పు డెట్టి సంఖ్య గలదగుననియు, దానిని మన మిప్పు

డెంతమాత్రమును గమనింపవలెను. ఈ ఫెడరేషను మనకు ప్రముఖార్థమును ప్రధానమును సన్నిహితము నగు సమస్యయే యై యున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వము కాననసభకు పూర్తిగా బాధ్యమగుటకు లా ఆర్డరు, పాశ్చాత్యుల లాభములు, వాణిజ్యము అధికము మున్నగు సమస్యలు మున్నగుది అతిక్రమింప నలవిగాని నిరోధకములుగా నున్నవని తెలు రుబడెను. ఈసమస్యలు కఠినమైనవని నే నెరుగుదును గాని యిది అతిక్రమింప నలవిగాని వనరుల సమచితము కాదు.

రాజకీయాంధోళనములు

గత 25 యేండ్లలోను వలసా కలం పాడమాపుచుండిన అధికారములను తొలగించుటలో ప్రభుత్వమువారు పరిపి యుండిన దాడులునులకు పారదాటులకంటెను ప్రజలనుగ లో పడులకు ముందుగానుండిన భారతీయుల తవ్వకును గూడ చేయగలిగియుండరు.

అధికసమస్యలు

అధికసమస్యలను గూర్చి భారతదేశమునందు పాశ్చాత్యులకు గల హక్కులన్నీ తిరి రద్దుపరచవలెనని యీ సభకు వచ్చిన భారతీయులలో నెవ్వరును కోరుటలేదు. పాశ్చాత్యుల హక్కులనుగూడ (కాటటు) హరించవలెనని దురుద్దేశము మా కెంతమాత్రమునలేదు. తమహక్కులను లాభములను కాపాడుటకు పాశ్చాత్యులు తగినభూమిలను చేరవలెననియు మేము కోరుచున్నాము. అధికభాషకు భారతీయులకు వకదనినచో భారతదేశమునకు లండను మాత్రముతో పరపతి లేకుండ పోవును—అని కొందరు భావించుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో నెట్టిసంబంధమును లేని కొన్ని చిన్న దేశములవారికీగూడ బ్రిటను దేశమువారు చాల ధనమును బడులుగా నిచ్చియున్నార. అందువలన ఆదేశముల వరపతి తొలగి పోవునని యెవరైన నన్నదైన ప్రశ్నించి యుండిరా?

సైన్యము

సైన్యమును గూర్చిన సమస్య కలం కఠినమైనదని నే నెరుగుదును గాని మాదేశీయులకు సైనికవిద్యను నేర్పటమకు సైనిక పాఠశాలలను నెలకొల్పటమకు మాకు స్వాతంత్ర్యము నియ్యవలెనని మాత్రమే మే మిప్పుడు కోరుచున్నాము. మీరు బ్రిటిషు నేనను రాజప్రతినిధివలననుం దించుటకు మా కెట్టి అక్షేపమును లేదు. అనేకుల కావలసిన ధనము నొసగుటకును వ్యయము (ప్లాట్యూటరీఫాక్షన్) ల నామోదింపటమకు గూడ మేము సమ్మతించెదము.

భారతీయులకు సహాయకారము

“భారతీయులు సైనికాధికారిగా నున్నచో అతని ఆజ్ఞలకు లోబడుటకు బ్రిటిషు ఉద్యోగులెవరును సమ్మతించరు” అని కొందరు భావించుచున్నారు. ఇది కేవలము నిరాధారము. ఇప్పుడు భారతీయులు ఉన్న అధికారులుగా నున్న కార్యాలయములలోను కాలలలోను ఇండియాను నిలపన స్వీకరించున ఇతర సర్వీసులకును చేసినఉద్యోగులలోనెవరుగాని ఉన్న అధికారి ఆజ్ఞలకారము పని చేయుటకుతిరస్కరించినట్లు నే నిప్పటివరకును చిని యుండలేదు. ఈ విషయమును రీడింగు ప్రభుత్వగారుగూడ సమర్థింపగలరనియు నేను నమ్మెదను.

లాహోరు హైకోర్టుకు ఒక భారతీయ ప్రమాణుడే ప్రధాన వ్యాయమూర్తిగా నుండెను. అతని అధికారమునకు లోబడియుండుట నమకు అనవసరమని ఆ హైకోర్టులోని ఇతరజడ్జి లేవనకు చెప్పియుండినట్లు నేను వివరించెను. కావున మన ము బానిమితసమస్యలను తెచ్చిపెట్టుకొండ చేయదగిన వనిగూర్చి మాత్రమే ఆలోచించవలెను. మనమందరమును బాధించిన పరిస్థితిలో పాలనకు లోబడినవారమే. ఒక్క కామమెట్టుకు చేసినవారమే. మనలో నెవరికిని అల్పాధికభేదము లుండరాదను. అట్టి భేదభావములుండినచో భారతీయుల నెన్నటికిని గూడ పరిష్కరింపగలము. (హర్షము). సెంట్రలు గవర్నమెంటు కాననసభకు బాధ్యముగా నుండవలెనని గట్టి సమర్థిపాలనము నిచ్చినంతమాత్రమున భారతదేశములో కొంత యిటు సమరసభావమును కలుగునా? యని నేను రీడింగు ప్రభుత్వగారికి అడుగుచున్నాను. అట్టి యేర్పాటు వారముతో జలైన నిలవబడదని నేను నివర్తగా చెప్పగలను. కావున ఈ సమస్య కడు ముఖ్యమును స్పష్టముగగూడ నై యున్నది. భారతీయుల వివేకవక్త్రములను నమ్మకముతోను వారియందు విశ్వాసముతోను ప్రభుత్వముతోను మనము విశాలదృష్టి నవలంబింపవలెను. “భారతీయుల తింకను ఒరిపిని బూనియుండవలెను” అని చెప్పదగిన కాంక్షతో గడచిపోయినది. పరిస్థితుల నన్నిటినిగూర్చియు నిపుడు దృక్పథము పూర్తిగా మారవలెను—అని సర్వ లేజిస్లేషన్లకు సప్రగాగు నుద్ఘోషి. (రాయలూరు)

చికనీరుమహారాజుగారి యుపన్యాసము

“సామ్రాజ్యాధికారము నిర్బంధమునై నాధారపడి యుండవలెను”

చికనీరు మహారాజుగారు తరువాత నుపన్యాసించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

దొంగిలొక్క ప్రతికర్తకి సంబంధించిన ఆదర్శము సాధికారముగ నిర్ణయింపబడినది. ఈసంగతిని మనసులో నుంచుకొని మనతోటి దొంగిలొక్కలేదయ్యి ఒక్కడుముకులో తమ యాదర్శము చేరుకొనలేదన్న సంగతిని మనము గ్రహించుకొనవలసియుండును. రాండుటెబిల్ సభ న్యాయమైన పరిష్కారము నకు వచ్చినచో హిందూ దేశము హృదయపూర్వకముగ సామ్రాజ్యములో నుండుట కంగీకరించును. ఏదో సగముసగము పరిష్కారముగాని కేవలరాజనీతి పరమరంగాని ప్రత్యుత సమస్యను పరిష్కరింపవలెను.

సంసానాధిపతుల మొట్టమొదట కావలసినది బ్రిటిష్ సార్వభౌమిని వట్టి జండ్లమరిక రాజకర్తకి సామ్రాజ్యముతోనే యుండవలెను. నమరాజకర్తకి యీ రాజకర్తకి మిదనే యాధార పడియున్నది. సామ్రాజ్యము నిర్బంధమునై నెన్నటికి నాధారపడి యుండవలెను. మేము (సంసానాధిపతులు) మా యెడంబడిక కల అధికారముల ననుసరించిపాఠయెదముకాని అంతమాత్రముచే ఇంకపరిస్థితులెన్నటికిని మార్పుజేందనని నేననును. సంసానములు పూర్తిగా బ్రిటిష్ ఇండియాతో నెల్లకొని పోయియున్నవి. అందుచే బ్రిటిషు ఇండియాలో కలుగుచున్న రాజకీయ పరిణామములు సంసానముల వైతము ప్రభావము జూపకుండనండవలెను. కానన గౌరవ మునకు భంగము రాకుండసమస్యను పరిష్కరించుటకు మనము ప్రభుత్వముతో పూనుకొనవలెము. మనము పురుగు పరిష్కారమునకు రావలెనచో ముందుగా, హిందూదేశము భౌతికముగ నేక భండమై కలదుమన్నను అందు భిన్నత్వముగూడ కలదను సంగతిని మనము గమనింపవలసియుండును. అందుచే అసాధ్యమైన ఏకత్వముమీదనే మన చర్చ యాధారపడరాదను. భిన్న భిన్నత్వముల పరస్పర సమీభావముగావలెనని ముందు గ్రహించుకొనవలసి యుండును.

అందుచే కేంద్రప్రభుత్వముమీదనే తప్పనిసరిగా అన్ని విషయములలోను దేశీయతయే నాధారపడియుండవలసిన సంయుక్త ప్రభుత్వవిధానము (యూనిటరీ ప్రభుత్వము) హిందూదేశమునకు తగినది. సంసానముల కిట్టివిధానములో సాహించు. అంతేకాక విధానముతన భారముములమున తానే భగ్గుముగావలసియుండును.

“బ్రిటిష్ ఇండియాయును, సంసానములనుగూడ పాల్గొనట కనకాశ్విమ్యుగల సమవాదకు ప్రభుత్వము ఏర్పడినచో, అట్టి విధానముక్రింద సంసానప్రభుత్వములు భారతదేశ సాభాగ్యమునకు ఎక్కువగా తోడుపడగలవని నానమ్మకము. ఇట్టి సమ వాద ప్రభుత్వ మేర్పరచుట కంగీకరించినచో వెంటనే యీ ప్రభుత్వముక్రిందచేరుటకు సంసానములవారు సంసిద్ధులైయున్నారాయను ప్రశ్న రావచ్చును. కాని యీ యుక్తిక, అట్టి ప్రభుత్వవిధానముయొక్క యేర్పాట్ల వివరములనుబట్టియు, అది సంసానముల యధికారములకును అభివృద్ధిని ఎంతవరకు తోడ్పడునో దానినిబట్టియు నిగ్రహించవలసియుండును. బ్రిటిష్ ఇండియాను ఏర్పరిధానము అనుకూలించనను సంశయముతో నాకు తోక్తులేదు. మా (సంసానముల) వ్యవహారములలో ఇతరులకు తోక్తి ముండదు. డి. డి. న. మా యభిప్రాయము. ఇట్లే మాకు సంబంధించిన యంశములతో తోక్తులు గలిగించుకొనుటకు మా కిష్టములేదు. బ్రిటిష్ ఇండియాకు సంసానములకును ప్రజలమీద నేకీభావము గలుగజేయవలెనై ప్రభుత్వవిధానమునకై ప్రయత్నించుట మా విధి. కాని, యీ సందర్భమున మా యెడంబడికలద్వారా మాకు లభించియున్న యధికారములను గూడ సరియకువచ్చి నిల్చి యుండుటవలసెను.

ఏదో ఆయా యవసరములనుబట్టి అప్పటికప్పుడే వానిని నిగ్రహించుచుండ వచ్చునన్నచో అట్టి యసికమైకము కాబట్టియే మాయొడంబడికల యధికారములను నిర్వహించుటకు నున్నోర్పులను ఏర్పరచవలెనని మేముకోరుచున్నాము. ఏకీకృత వ్యక్తిగాని ప్రత్యేకముగ సంసానముల సమస్యల నన్నిటిని పూర్తిగా గమనించుచుండుట యానాధ్యము. ఇందుచే ఈకండక్తియన రాజకీయభాగ కార్యదర్శితో గలిసి పనిచేసి ప్రాణుకీ సలహానిచ్చుచుండుటకై ఒక సంసానముల సంఘమును (బోర్డుగాన్సిల్) ఏర్పరచవలెనని నేను కోరుచున్నాను. బ్రిటిష్ ఇండియాకును సంసానములకును సమానముగా సంబంధించియుండు రాజకీయ సమస్యలను ప్రత్యేకముగా విభజించిట్లుండుముందు వాని విషయమున సంసానములు తమ యధికారమును జూపినచోవాని అట్టివిభజనము జరగగూడదు.”

ఎం. ఆర్. జయకరుగారి ఉపన్యాసము

స్వరాజ్యమా లేక అరాజకమా అనునదియే ముఖ్యసమస్య

లండన్, నవంబరు 17:—“నే నీసభలో భారత యువకుల దృక్పథమునుండి మాటలాడుచున్నాను. తెదరింపు మాటలను పలుకవలె ననెను తలంపు నా కెంతమాత్రమును లేదు ఇది చాల ముఖ్యమైన తరణము. ఇప్పుడు భారతీయుల జోరికను మీరు కొనసాగించినచో ఆరు నెలల క్రితము వాటికి సుతృప్తికరములుగా నుండజాలని యితరవిషయము లన్నిటిపట్లను గూడ వాగ్విరుద్ధ సుతృప్తి పిరి చెందగలగుదురు. “స్వరాజ్యమా లేక అరాజకమా” అనునదియే యిప్పుడు క గిన ముఖ్యసమస్యయై యున్నది. “భారత దేశీయులు యిండియే డెన్నును కోరియున్నపుడు దొమినియను స్టేటును నిచ్చినచో వారెటుల సంతృప్తులగుదురు” అని కొందరు అంగ్లేయులొకరి లడిగిరి. ఇప్పుడు భారతీయులకు దొమినియను స్టేటును నిచ్చినచో యిండియే డెన్నునుగూర్చిన ఆందోళను కొన్ని నెలలలోనే అంతరించిపోవును. మే మిప్పుడు శుక్లపదములతోను మాన్య హస్తములతోను మాత్రమే మరల భారతదేశమునకు పోవునట్టి దుస్థితి తలపించినచో ఇండియే డెన్నునుగూర్చిన ఆందోళనము అత్యధికముగా ప్రబలబడి కింతకంటె ములభసాధనము మరేది యుననడదు.

రాజప్రతినిధులలో నగ్రగణ్యులగు యిర్విను ప్రభువుగారి నామమును మేము నిరంతరమును స్మరించుచున్నాము. ఫెడరేషనును గూర్చి భారతీయులకు తల్లి అసాధ్యములగు మరతులను కోరుటలేదు. సంస్థానముల అంతరంగిక విషయములలో గూడ కల్పించు కొనుట వారి ఉద్దేశ మెంత మాత్రమున కాదు. సాస్థానాధిపతులు స్వయముగా నంగీకరించువరకు భారత యువకులు వేచియుండుదురు, అని జయకరుగారు నుడివిరి.

(రాయలూరు.)

జయకరుగారి విపులీపన్యాసము

రంగు, నవంబరు 17:—భారతదేశములో కాంగ్రెసు విధానముతో ఏకీభవించు ఈకాలమువారి తరపున ప్రస్తావించుచు జయకరుగారి ట్టునుడివిరి. కలము చాల ముఖ్యమైన యము. భారతీయులు గోరవిషయములను నేడు ఇచ్చిరేని ఎంతయో సంతృప్తి జెందుదురు. వీటికి ఆరుమాసముల తరువాత ఇచ్చిరేని సంతృప్తి జెందజాలరు. నేడు దొమినియను ప్రభుత్వమును ఇండియా కిచ్చిరేని కొన్ని నెలలలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య నివాదములు అంతరించును. వాటంతటనే అదృశ్యమై పోవును. లేక ఉత్తచేతులతో మేము ఇండియాకు పోతిమేని ఈ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య నివాదము (ఇండియే డెన్స్) నివాదములకు మేరయుండదు. భూసభాంతరాళములు పిక్కటిలిపోవును.

(నైటక సమస్య)

దొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చి పూర్తిగా పరిపాలనా శాఖ లన్నిటిని భారతీయుల పరము చేయులోపల ఉభయ పక్షమువారికి తేమకరముగ నుండునటుల ఎట్టి కట్టుదిట్టములైన నైతికవిషయమై వివేదన.

స్వల్పసంఖ్యాకుల సమస్య

భారతీయులందరను కలిసి పనిచేయుటకు అవకాశమున్నచో స్వల్పసంఖ్యాకుల సమస్యపరిష్కార మగవారి. దొమినియను ప్రభుత్వరూపముగ భారతీయులకు సంపూర్ణస్వేచ్ఛ నిచ్చిరేని ఈ సంతృప్తి నెరవేరును స్వల్పసంఖ్యాకుల నందరినీచేరదీయుదు. విస్తారముగ ప్రబలుచున్న ఈ అసంతృప్తి చాలవరకు అంతరించును. ఈ సంగతి భారతీయులు ఫెడరేషను విషయమై కోరగ దాని విషయములను అసాధ్యమును సంగతులను కోరుదు. సంస్థానాధిపతుల లందరకు సమృద్ధియైన మరతులనే ప్రభుకూడ అంగీకరించెదరు. సంస్థానాధిపతుల దేశపరిపాలనములో ఎంతమాత్రము జోక్యముకలగజేసుకొనరు. వారంతటవారే వీరితో జేగవరకు వేచియుండుదు. చిట్టచుండియాకును సంస్థానముల కేర్పడు తగవులను ముక్తిమొక్కకు చదివి వారి తీర్పును ఒప్పుకొనుచో ఈసమస్య పరిష్కారమగును.

చిట్టచు, యూరపియను వర్తకాశయము

లకు ఎంతమాత్రము భయముండదు. అసంతృప్తితో గూడుకొన్న కాలావధారలకంటె వ్యత్యప్తితోగూడుకొన్న కాలావధారలన్న తేమము. ఇండియాలో చిట్టచు ప్రధానాశయము వర్తకము 800 000 000 ప్రజలు చిట్టచు వర్తకమును ప్రోత్సహించుటచే వారి కెంతయో లాభకరముగనడును. నేను హామీనిచ్చి భారతీయుల మటుక చిట్టచు వర్తకము బాగుపడవలె నున్న ఇండియాకు సంపూర్ణ దొమినియను ప్రభుత్వాధికారము నీయవలెన.

(నైట్లన్)

ప్రచురణసంఘము నియమింపబడుట

పత్రికా విలేఖరులకు సభలో ప్రవేశము నిరాకరింపబడుట

సభలోనికి పత్రికా విలేఖరులకు రానీయవలె నని చింతామణిగారు నుడివిరి. ఇదివరకు యే సామ్రాజ్యసభను గూడ పత్రికావిలేఖరులకు రానిచ్చి యుండలేదను కారణమున చాలనుండి యీ మానవాత్మేసింది.

(ప్రకటనసంఘము)

వెడ్డిపుడు వెను, రఘు బ్రూకు విలియము చింతామణిగారు మగ్గురును ప్రచురణ సంఘభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఫెడరలు కన్వెంటియన్సు

“ఈ విషయమున ఉపసంఘమువారు చేసిన మావలకు ఉదారభావముతో విశాలముగ సర్దుమును కల్పింపవలెను. కావున యునానిటరీ ఫెడరలు పద్ధతులనుగూర్చి మా సభలో మరల సాకల్యముగా చర్చ జరుగవలెను. ఈ విషయమున యితర ప్రతినిధులు మాటలాడుటకుగూడ నే ననుమతి నిచ్చెదను. నే నీ సభను కఠిన నియమములతో (రెకులేపు రూలింగ్స్) ప్రారంభింప దలచుకొనలేదు.” అని మెక్కానాల్డుగారు నుడివిరి.

(రాయలూరు)

ఫెడరల్ సంబంధములను నిర్ణయించుట

కొకయువసంఘము

లండన్, నవంబరు 17:—వ్యవహారనిర్ణయ సంఘమువారు ఫెడరల్ ప్రభుత్వముగా (సంస్థానములపనుల చిట్టచు ఇండియాకును) ఉండవలసిన సంబంధములనుగూర్చియూచించుట కొక యువసంఘమును ఏర్పరుపవలయునని మాచిందెట్టు రాండ్ టేబిల్ సభవారి ప్రకటన తెలుపుచున్నది. (రాయలూరు.)

రాండు టేబిలు సమావేశము హైందవుల దృష్టి నాకిరించుచున్న దనుట

ఇండియా ప్రభుత్వ నివేదిక

రంగు, నవంబరు 17:—ఇండియాకుందలి పరిస్థితులను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వారము బంపియున్న నివేదికలో సంస్కరణములను గూర్చిన తమ యభిప్రాయసంక్షేపము నెడల హైందవులకు గల యభిప్రాయములను గ్రహించుటకు చాలివంత యవకాశ ముండియుండలేదనియు అయినను రాండు టేబిలు సమావేశము ఇండియాలో ప్రజలదృష్టిని విశేషముగ నాకర్షించుచున్నదనుటకు సందియము లేదనియు రాజ్యాంగసమస్యలను నిర్ణయపద్ధతిని పోషించుటకు ప్రయత్నములనై ప్రజలదృష్టిని విశ్రింజింపవలయుననియు చెబియున్నాడు.

(టి. ఆ. వై)

ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలు

త్రియ్యత మనోహర్లాల్ (కెనుకటి పంజాబు హంత్రి)గారి యభిప్రాయము

లాహోరు, నవంబరు 17:—చెడక పంజాబులో విద్యా శాఖమంత్రిగా నుండిన త్రియ్యత మనోహర్లాల్ గారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సూచనలనుగూర్చి చెప్పియు హిందవుల కవిచాలన స్వము గలగజేయుననిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన సూచనలు కేవలము సంకల్పి కరములుగా నున్నవియు మితవాదల యభిప్రాయములైన నవి సరిపడుట లేదనియు వారభిప్రాయపడిరి. “సాంఘిక సమస్యకు ప్రభుత్వ విధానములో బలీకరమును స్థానమీయబడినది. ఇది రాజ్యాంగ సమస్య నుమరింత క్లిష్టపరచివైచుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వము దానిని ముంత యధ్యాన్నముగా జేసినది. రాజ్యాంగసమస్య పరిష్కారమున కై హిందువు లిచ్చుకొనవలసిన విలువ యంతయు చెప్పుటకు విలులేకుండ నున్నది. హిందువులు తమ వాదమును సడలించుకొనకూడదు. వారివాదమే భారత రాజ్యాంగ విధానమునకు ప్రధానాధారముగా నున్నది” అని వారు చెప్పిరి. (ఫీ. సె.)

వైమాలో కమ్యూనిస్టు ఆందోళకుల అరెస్టు

మ్యూంబై, నవంబరు 17:—7) కమ్యూనిస్టు ఆందోళకులు అరెస్టు చేయబడిరినియు, వెల్లో పాస్కా దొమ్మిలో పొల్లాసరిని ద్వీపాంతరవాసమున కంప బడిరినియు వైమా వార్తలు తెలుపుచున్నవి. (రూటరు)

కామన్సునభలో పుస్తాను చర్చ

లండన్, నవంబరు 17:—కామన్సునభలో పుస్తాను చర్చ

చర్చను ప్రారంభించినపుడు సభ వాత్సల్యమునెనని తెచ్చిన తీర్మానముమీద మాట్లాడుచు యూదులకును అరబ్బులకును సమాన వ్యాయమును కలగజేయవలెనని లాబ్ డ్ వాన్స్ గారిని ప్రభుత్వ ప్రకటనమును యూదులకు ప్రతిపాదించు ప్రావీణియో ఆట్టు ప్రాయబడటకు కారణమును గ్రహించగలగుదుననిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమై మ్యాండ్లేటుకు భిన్నముగ ప్రవర్తింపదలచుకొనుట ప్రారబాలని ప్రకటించుకొన్నవారిని. మ్యాండ్లేటుకు సాగించుటకే ప్రభుత్వమువారు సక్కుంబునవారినిరి. ఉభయపక్షములవాదములను తమకు శుభ్యమే యిది. ఇక ముంగు కాసంభవమగు పరిపాలనలను. ట్రిన్స్ వాన్స్ దీక్షిగానుటకు ప్రావ్యము అరబ్బులు యూదులు తమ మిథిప్రాయములను తెలుపుకొనవలెననిరి. వాక కవకాశమీయబడుననిరి. యూదులు అరబ్బులు వాసనమేర్పరచుకొనుటకు ప్రాత్రయేర్పాటును జేయుటకు 2500000 పానులు కావలసియున్నదనిరి. ప్రతిపాదనకు రూపాయి 20 వేల పానులు కావలెననిరి. క్రిస్టు ఆము న పినవ ఈ సామ్యురకు చట్టమును పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టెదమనిరి. రాండు టేబిలు విషయమై ఉభయపక్షములవారిని చేరియుటకు నీల లేదనిరి. (రూటరు)

యూదులయొక్కయు, అరబ్బులయొక్కయు

తేమమును పాటింపవలసి యున్నదనుట

అభివృద్ధి ప్రణాళికనుగూర్చి ముచ్చటించుచు, ప్రెస్బిటేరియన్ పీల్స్ గారు, యూదులకు నివాసములు సంక్రమించుచున్న భూమిలేని అరబ్బులకు మొదట సహాయ మొనరింప నద్దేంప బడియుండని తెలిపిరి. విశిష్టసభము యూదులయొక్కయు, అరబ్బులయొక్కయు నివాసములకోరకై వినియోగింపబడును. పాలెస్టీనునందలి ప్రజాశాసనసభ నాలుగుభాగములు అరబ్బులే యనటను వారు నొక్కివక్కాణించిరి. యూదుల యెడలను, అరబ్బులయెడలను చిట్టచువారికి సమానమగు బాధ్యత యుండెను.

ప్రధానమంత్రి

పిమ్మట నవసభాసంపుట, పీల్స్ గారు పత్రికా ప్రతిపక్షమునకు తాము బాధ్యతను విహించెదమని పత్రిక. పాలెస్టీను తరువాతి కొక మాతృదేశముగ క్రమక్రమముగ నేర్పడుచుండెననుట యూదులు గ్రహించగలరు. యూదుల ప్రతినిధుల సలహా గైకొని నటులనే అరబ్బుల సలహాను కూడ తాము అత్యంత సాత్వికపూర్వముగ గైకొందుమని ప్రధానమంత్రిగారు నుడివిరి.

మాడ్రిడ్ నగరమునందు

అరెస్టులు

నగరము శాంతిముగ నుండుట

బార్సిలోనాలో సానుభూతిపూర్వక మగు

సమ్మెకట్టుట

మాడ్రిడ్, నవంబరు 17:—మాడ్రిడ్ నగరమునందు యుద్ధమును నెడల సానుభూతిగ గనపరచుటకు బార్సిలోనా నగరమునందు సర్వతోముఖము సమ్మెకట్టు జరుపవలయునని ప్రకటించబడెను.

150 అరెస్టులు

నిర్ణీతకాలమునకు మునుపే (అనగా సాయంకాలము 6 గంటలకు మునుపే) వారివారి పనులకు మరలవలయునని సమ్మెకట్టుదారులను హెచ్చరించుచు, కార్మికపక్షమువారు ప్రకటన గావించియున్నారు. నిన్నటి రోజున 150 మంది అరెస్టుయిరి. కాని రాజధానిమాత్రము ప్రశాంతముగ నున్నది.

పైనిక్కులు రొట్టెలను తయారుచేయుట

రోజంతయు పైనిక్కులు రొట్టెలను తయారు జేయుచు కేయుండిరి. (రూటరు)

పనివాండ్లు పనులకు మరలుట

మాడ్రిడ్, నవంబరు 18:—నగరములో నిపుడు మామూలు పరిస్థితులు నెలకొనినవి. కావ్యపలు పనులకు మరలి యున్నాడు.

బార్సిలోనా సమ్మెకట్టునకు గల కారణము

“సిండికేటాన్ యూనికాన్” అనే సొసైటీ కమ్యూనిస్టులకు జెడినదని డిక్టేటరు పరిపాన సమయములో సమ్యక్యయగించివేయబడి యుండెను. దానిని మరల ప్రకటన స్థగ అధికారులు గుర్తించునటుల జేయుటకే బార్సిలోనా యూదు సమ్మెకట్టు ప్రకటించబడెను. (రూటరు)

రాండుటేబిలు సభ

భారత దేశ ప్రతినిధులకు కేల్గారు, లాల్ బాగ్ల
సంవీర తంతివార్త

రాండుటేబిలు సభ నిష్పన్నము గాన
మీరు మెంటనే బయలుదేరి రావలెను

పూనా, నవంబరు 17:—భారతదేశమునందు అధినివే
శన ప్రతినిధి సమితిని రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయి
చుటకుగాల్పిచే రాండుటేబిలు సభలో ముఖ్యముగా చెప్పిన
బహుళ రాండుటేబిలు సభలో చట్టపరివర్తన విషయము
లను స్పష్టముచేయుచున్నప్పుడు ప్రకటించుటకు బ్రిటిషు
రాజకీయ నాయకులు నిరాకరించుటవలననే వారి అభిప్రాయ
ము స్పష్టము గుర్తున్నది. సార్వభౌమముని
ఉపశాఖ సభలో రెండే అత్యధికముగా
అభిప్రాయమును కలిగించింది. ఇండియా దొరతనమువారు చేసిన
ప్రకటనలను ఇంగ్లాండు దేశమునందు ప్రేక్షకులవారి యుద్దేశ
ములు ప్రకటించుటకు ఇటువంటి యుద్దేశములను స్పష్టముగా చూపి
రాండుటేబిలు సభలో చర్చ జరుగుటకు యిండియా ప్రభుత్వ
ప్రకటనను మూలాధారముగా నుండునెడల, ఇటువంటి జరుగ
గల చర్చ యంతయును నిష్ఫలమేయని కూడ స్పష్టముగా
న్నది. మీరచటకు వెళ్లి మిచా యుండుటవలనను, మీరు
భారతదేశమున స్పష్టముగా ప్రకటించిన మీ అభిప్రాయములను
జటియును, “రాండుటేబిలు సభ బహిరంగసభగానే యుం
డును. ప్రతినిధులలో ఎవరైనను తమకు తోచిన సూచనలను
విధానములను వెల్లడింపవచ్చును” అని బ్రిటిషు గవ
ర్నమెంటువారు వాదనము చేయుచుండుటవలనను “ఈ సభ
రహస్యముగా జరుగ నూడదు. బహిరంగసభగా అధినివే
శాంతత్రయమును గూర్చిన తీర్మానము నుపపాదించుటకు మాకు
వాక్కుకలదు - అని మీరు సభలోనివర్తలో పాల్గొనుటకు
పూర్వమే ప్రారంభములోనే మీరు మీ వాక్కులకు పోరాడ
వలెదా?

ఇందుకు గూడ వారు సమర్థించుచుండు, అసభలో
బ్రిటిషువారు అధినివేశన ప్రతినిధి సమితిని విధానము
నుపపాదించుటవలన దానిని భారతదేశమున నెలకొల్పరనియు
అసభకు యిండియాదేశమునందలి వివిధ పక్షముల
ప్రతినిధులుగా వెళ్లినవారిలో భిన్నాభిప్రాయములను
అనవసరముగా పెంపొందించి సమస్యలను మరింత వివరము
గా నొసరించెదరనియు స్పష్టముగా తెలియగలదు గాన భారత
దేశముయొక్క మేలుకొరకును దేశాంతగౌరవమును కాపా
డుకొరకును మీరు అసభలోగల సమితియును పూర్తిగా వ
దలకొనుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమును.

భారతదేశమునందు కఠినవిధానములను తీవ్రముగా నుం
డుటచే ప్రజాభిప్రాయములను మరింత విముఖముగా నున్నది
గాన ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మీకు దొరకునట్టి మొదటి స్థితుల
లోనే మీరు మరల భారతదేశమునకు మరలివచ్చినయెడల
భారతీయులు మీకు మనఃపూర్వకముగా స్వాగతమియ్యగల
గుదురు.”

అని ఎన్. సి. కేల్గారు, లాల్ బాగ్లయొక్క గార్లు నై హా.
వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, పర్వతేశ్వరదత్తపత్రా, ఎం. ఆర్.
జనుకర, డాక్టరు బి. ఎస్. మూలజీ గార్లు మున్నగువారికి తం
వివార్త (కేబిలు) సంపిరి (అ. పే)

అలహాబాదు నియంతకు 18 నెలలు
శిక్ష

పండిత సుందరలాలుగారు

అలహాబాదు నవం 17:—పండిత సుందరలాలుగారు
అలహాబాదు కాంగ్రెసు నియంత 124 ఎ-సెక్షను ప్రకారము
అక్టోబరు 19 వ తేదీన ఉపన్యసించినందుకు ఏడాది కఠింశిక్ష,
రూ 250 యివ్వవో 6 నెలలు ఖైదుశిక్ష విధించబడినది. అక్ర
మ ప్రోత్సాహము అర్జి నెన్నప్రకారము 6 నెలలు కఠినశిక్ష
విధించబడినది. ఈశిక్ష పైకిలో కలిసిపోవును.

పి కెటింగు అరెస్టులు

నేడు సాయంత్రము కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు సినిల
లైన్సులో తెరవబడిన నైపుణ్యకాణములు పి కెటింగు చేయుట
ప్రారంభించిరి. అటు సాధారణముగా యూరోపియనులు
కొనుకొని వారిని ప్రోత్సహించాయి.

కానింగ్ కోర్టునందు యువపురు వాలంటీరులు అరెస్టు
చేయబడిరి. (అ. పే.)

సర్ జేవిడ్ యూల్ గారు వారి నివాసస్థలమునుబట్టి
చూచిన ఆంగ్లేయులే యని న్యాయమూర్తి రాలెట్ గారు గత
వారము తీర్పుసంగి. యూల్ గారి యాస్తి విలువ మిలికన్
పాన్లవరకు గలదు. ఈ మొత్తముపై నింగ్లాండులో 2,800,000
పాన్ల పన్ను గొనబడును.

వార్తలు-విశేషములు

వార్తలు కొన్నిటిని ప్రకటింపకుండనుటకు వార్తా
పత్రికకు గల శక్తియే దానికి గల మహాశక్తి యని నుప్రసిద్ధ
ఆంగ్లేయ శాస్త్రాధిపతి యగు సార్త్ క్లిఫ్ ప్రభువొక సందర్భ
మున బల్కియుండెను. ఈ నెల మొదటివారమునందు ఇంగ్లాం
డునందు వార్తాపత్రిక కొన్నిటిని ప్రకటింపబడియుం
డిన వార్తలు సార్త్ క్లిఫ్ ప్రభువు నడులకుంట్ల తత్వమును వివరించు
తేసినవని (మ్యాగ్) టేబులు తమ పత్రికకును ‘ఇండియన్ డెయి
లీ’ మేములకు వ్రాసిరి. పిమ్మట వారిలు వ్రాసియున్నాడు:
“మౌదవ వార్తాపత్రికలకుగూర్చి పర్ బాన్ నైట్ గారు,
బర్మోవం ప్రభువుగారు వ్రాసియుండిన మాటలను నిన్నటి
రాత్రి నేను మరల పఠ్యమొనరిని. దక్షిణ పాకింగ్ టన్ (ని
యోజకవర్గము)ందు జరిగిన సభలములను పిమ్మట మీరు సిగ్గు
పడుటకుగాని, మీరు తక్కువవారని భయపడుటకు గాని యవ
సరములేదని మౌదవ వార్తాపత్రికలను నిర్వహించే డి
నా సోదర పత్రికా నిర్వాహకులకు రూఢిగ దెయ్యగలము.
నేడు లండను నగరములో మీరు లభించుచున్న పత్రికలన్న
అధ్యాపకుల పత్రికలను మీరు మాడజాలరు ఇండియా
ప్రభుత్వ దేశీయశాఖవారు పత్రికలు నిర్వహింప ప్రారంభిం
చినను అంతే.”

* * *

జ సామాన్యము ప్రమాణము సమర్థులు క్షేత్రంపబడిన
విమానములలో మిగిలి పెంపవనానిలో నోకటి గతవారంత
మున బలితీ పబడినది. అది సంతకప్రకృతిని బనిచేసెను.
బ్రిటిషు సామాన్యమునందు పలుభాగములకు తపాలును గొం
పోవుట కిది యుపయోగింపబడును సామాన్యశాస్త్ర ప్రయా
ణన సగూరు వీనికి 2,00,000 పాన్ల ఖరీదును నిర్ణయించిరి.
ప్రయాణములు, తపాలుమొదలగువాతో సహా వీనిబరువు
పదహారు టనవరకు నుండును. ఇవి ఘంటకు 120 మైళ్ల వేగ
ముతో నెగరగలిగి యుండును. భూమి కవతించిన వెంటనే,
త్వరితముగా నిలువజాలియుండుటకు వీనికి ప్రత్యేక యంత్రములు
ఇచ్చబడియున్నది. ముప్పది ఎనమందుకు ప్రయాణికుల
ముఖముగా కూర్చుండుటకు స్థలముండును చుట్టూబల్లల కొక
గది ప్రత్యేకంపబడును. విమానమును నడుపుట కిరువురు ద్వో
గులను, భోజనాదికముల సేర్పాటు చేయుటకు శ్రీ, పువ
లిరువురును ప్రతి విమానమునందును నుండురు.

* * *

యువరాజుగారు వచ్చేయేడాది దక్షిణ ఆమెరికాకు
వెళ్లనున్నాడు అందుకొరకై వారు స్పెయిను భావకు,
లండను విశ్వవిద్యాలయములో స్పెయిను పండితు సహాయ
ముతో సభ్యునియవున్నాడు. సాధారణముగా విశ్వవిద్యాల
యమునందలి విద్యార్థులు రెండు నెలలలో జూపింప గలకు
నభివృద్ధి యవరాజుగారు మూడువారములలోనే చూపించి
రని అధ్యాపకు డభిప్రాయపడెను. డెట్టి యభివృద్ధికి కారణము
యవరాజుకు స్పెయిన్ భావయందుగల యభిరుచియు తన
భావసమునందుగల శ్రద్ధయు నని వారు నుడిసిరి. విమానములలో
నెరుగునపుడు యవరాజుగారు తమ గురువుగారితో స్పెయి
న్ భావయందే మాట్లాడుచుండురు. ఫ్రెంచి జర్మను భావలం
దేగాక, యవరాజుగారు హిందూస్థానీయుడు కూడ నొక
మొత్తగ మాట్లాడగలరు.

* * *

శ్రీమంత యస్. యం. గవ్వగారు హంబర్గ్ లో భా
రతదేశముతరపుర ప్రేక్షకవివరముగా నియమింపబడిరి. మిగి
లోను న్యూయార్క్ లోనుగూడ ఇట్టివివరము కల్గె నియమిం
పబడుదురు. ఈపదవులకు నియమింపబడిన వారిని త్వరలో
ఎన్నుకొందురు. వీరు కొంతకాలము కలకత్తాలోను లండన్
లోను శిక్షణబొందువలసియుండురు.

* * *

సాత్వేయ అర్థికవివరముల సమావేశ మొకటి లండన్
లో జరిగినది. ఇటుపై ఈసంఘమునకు గల యాస్తియంతయు
ఒకట్రైసిలియం సంఘముయొక్క యాజమాన్యమున నుండవలయున
నియు, ఒకట్రైసిలియం యాజమాన్యముననే యుండుపద్ధతి పోవ
లయుననియు సమావేశమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

* * *

కూడకముహూవి రచించిన “మృత్యుకటిక” నాటకము
ను ఇంగ్లీషులోని కనువడించి లండన్ లో ప్రదర్శించిరి. మొత్త
ముమీద నాటక మందమైనదేయని యాదురు నంగీకరించికాని
దాని రచనవిషయమున మాత్రము అభిప్రాయభేదముగలదు.

* * *

థిల్లీలో వై ప్రాయిగాని భవనమునకు ప్రారంభోత్సవము
జరుపు సందర్భమున దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము తరపున ప్రతి
నిధిగా అచ్చటి పోస్టల్ శాఖ మంత్రిగారు వత్తురు.

అంబాలాళు శరభాయిగారి

భార్యయు, కుమార్తెయు
అరెస్టుగుట

అహమ్మదాబాదులో 25 మంది

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 17:—నేడురాత్రి పోలీసు
వారు క్రిమినల్ సెక్షన్ చట్టము ప్రకారము చాలమంది అరెస్టు
చేసిరి.

అందులో శ్రీ అంబాలాళు శరభాయిగారి భార్యయు
నజరాతు రాష్ట్రకాంగ్రెసు నియంతయు, అమె కుమార్తె
యును మృదులగారును గలరు. ఇంకను అరెస్టులు జరుగు
చున్నవి. ఇప్పటికి 25 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. మిను కుమారుడు
బెన్ నాకోజీగారు అహమ్మదాబాదు విడచిపెట్టిరి.

సర్దారు వల్లభాయివలేలుగారు కేళి యిటకు వత్తురు.
(అ. పే.)

ధార్వార్లో మహాసభ

జవహర్లాల్ గారి ఉపన్యాసము బహిరంగముగా
చదువబడుట

ధార్వార్, నవంబరు 17:— ఇచ్చట జవహర్లాల్
దినోత్సవము జరుగదముగా జరిగెను. పోలీసులు జోక్యము కలి
గించుకొనలేదు. ఉదయము ప్రభాతభేరి యొనతరువాత జాతీ
య పతాక గాంధీచౌకులో ప్రదర్శింపబడినది. సాయంత్రము
గొప్ప ప్రజాసమూహము జాతీయ పతాకతోడను, జవహర్
లాల్ గారి పెద్ద పుముతోడను జాతీయ గీతము పాడుకొను
చు నగరములో నూరేగిరి.

తరువాత జరిగిన మహాసభకు 5000 మంది ప్రజలు వచ్చిరి.
పండిత జవహర్లాలు నైహూగాజీ ఉపన్యాసములోని ప్రతి
మాట సభికులచే ఉచ్చరింపబడినది. ఉపన్యాసము రంగాచారి
గారిచే చదువబడినది. ఉత్తేజంపు జరుగునప్పుడుగూడ వివిధ
ప్రదర్శనలలోను ఉపన్యాసము చదువ బడినది.

బజలుకోటలో 8 మంది చాక్ చాక్ లో 21 డి, కర్నాట
ల కష్టములను నివారించు సంఘసభ్యులుగా నున్నందుకు అరెస్టు
చేయబడిరి. గలగాలిలో 4 గురు అరెస్టు చేయబడిరి.

(ప్రీ ప్రెస్)

కాశీలో పోలీసులు జోక్యము కలిగించు
కొనకుండుట

కాశీ, నవంబరు 17:— నిన్న యిచ్చట జవహర్లాలు ది
నోత్సవము జరుగవలెనని నగరము
నందు వారతాళము జరిగెను. నగర మార్గములపండ్ల ఊరేగింపు
గూడ జరిగెను. సాయంత్రము పురము దిరముయొక్క ఆవరణ
ములో గొప్ప సభ జరిగెను. పోలీసులు జోక్యము కలుగజేసి
కొనలేదు. వివరము లేమియు జరుగలేదు (అ. పే.)

కోయంబత్తూరులో ఆజ్ఞాతిరస్కారము

కోయంబత్తూరు, నవంబరు 17:—కోయంబత్తూరులో
ఊరేగింపులు జరుపరాదని పోలీసు ఉత్తరవు అమలులోనున్న
ను కాంగ్రెసువాదాలు ఉత్తరవు నుల్లంఘించి ఊరేగింపు జరి
పిరి. ఊరేగింపు పెద్ద బజారులో కై ప్రవమతము వద్దకు
వచ్చినప్పుడు పోలీసులు వచ్చి ఆగవలసినవని కోరిరి కాని ప్రజలు
అంగీకరింపరైరి. అందుపై నగర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్య
దర్శియను అబ్బయ్యనాయుడుగారును, ముగ్గురు కాంతి సైన్సు
లును అరెస్టుచేయబడిరి. అంతట వారు ఊరేగింపును చెదర
గొట్టిరి. (అ. పే.)

హనుమంతాపురములో జవహర్ దినోత్సవము

ధర్మాపురము, నవంబరు 17:—నిన్న ఒకపోలీసు పడి
తేలిపిల్లగారి యింటికి వచ్చి వారినెను వారాయనాస్యవి
నాయుడు పైనను144 సెక్షను ప్రకారము ఉత్తరవు పుచ్చు
కొనవలసినవని కోరిరి. కాని వారి తండ్రిపేరు తప్పుగా నున్నం
దున వారు నిరాకరించిరి. అంతట దాదాపు 12 మంది పోలీసు
లును, యిన సైన్సుగారును వచ్చి వారిని పోలీసుస్టేషనుకు
గొనిపోయి అచ్చట వారాయనాస్యవి నాయుడును కొట్టిరి.
తొలికొట్టయెదుట నేడు హాజరుకావలసిన చెప్పి వారిని
రాత్రి 9 గంటలకు వదిలివేసిరి. దొమ్మికి, న్యూ సెక్సుకు
వారిపై నేడు కేసు విచారింపబడినది. కేసు 29 తేదీకి వాయి
దాజేసి మేజిస్ట్రేటు వారిని వదిలివేసెను.

ధనకోటి అబ్బయ్యనాయుడు, నల్లకొట్ల గార్లుపై
144 సెక్షను ప్రయోగింపబడినది.

నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు జవహర్లాలు దినోత్సవ
సందర్భమున జరిగిన బహిరంగసభ పోలీసులచే బంపంతముగ
చేవరగొట్టబడినది. (ప్రీ ప్రెస్.)

ప్రాంతవార్తలు

చెన్న పురిశంకు దీపములు వెలిగించు వేళ

బుధవారము 19 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.

గురువారము 20 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత

కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజునను సాయం. 5-80 గం. నుండి 7 గం. వరకు)

(తిరువల్లి క్లబ్బి సమావేశము)

శ్రీమద్ బృహద్రామాయణము మిట్ ఫే ఆర్టీ, రహిమ
అలీగార్లు హిందూస్థానీ సంగీతము (గాత్రము)

డాక్టరు పాలకోడేటి గృహము రిగారి అప్పీలు నిరా
కరణములు:—రాజమండ్రి నెవస్టు జడ్జిగారు డాక్టరు
పాలకోడేటి గృహము రిగారి అప్పీలును నిరాకరించుచు, క్రింది
కోర్టు తీర్పును ఖాయపరచిరి. (ఒక విలేఖరి)

హింద స్థాని బ్యాంకి శాఖలు:—శ్రీయత విద్యా
సాగర పాండ్యగారు హిందూస్థాని బ్యాంకి మేజిస్ట్రేట్ డైరె
క్టరు కాలిక్టు తీర్పును సరకులందు వైబ్యాంకి శాఖలను
సూచించు విమర్శను గుర్తించి ప్రాంతవార్తలకు వెల్లడి.

దక్షిణాంధ్రా రైల్వే కార్మికుల సంఘపు
కేంద్రసంఘముయొక్క సభ:—దక్షిణాంధ్రా రైల్వే
కార్మికుల సంఘపు కేంద్రసంఘముయొక్క సభ రాబోవు 22 వ
తేదీని సాయం. 4 గం. తిరుచినాపల్లి గోల్డెన్ రామస్వామి జరు
పబడును. ఈసభ ఆనందరము అరెస్టు కర్మగారన, మరి
కొందఱను బహిరంగసభ నుండునట్లు సంతకం. (ఫీ. పి.)

రాకపోకలు:—ఖాన్ బహదూర్ మహ్మద్ హమ్మ
దు, కే. పి. రావున్ మిగన్, జి. పి. డేవ్, అరిగొండరు
రా. సా. వి. వి. మనస్సుపల్లి, ఖాన్ సా హెలు టి. యం
మొయిదూ సా హెలు, సి. కృష్ణకృష్ణ మద్రాసు కాసన
సభ్యులు నేటి ఉదయమున చెన్న పురికి వచ్చిరి.
రా. బి. పి. ఆనందరావుగారు డిప్యూటీ అగ్రికల్చరు
డైరెక్టరు నిన్నరాత్రి పట్టాంకి వెళ్లిరి.

మదరాసు వాలంటీరుల కేసు

మదరాసు, నవ 18:—మదరాసులో శనివారము నాడు
అరెస్టు చేయబడిన పుణ్యకోటి చెట్టిగారు, కామాక్షి అమ్మగారు,
మరి 31 మంది కేసు ప్రసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు శ్రీహరిరావు
గారి యెదుట హాజరుచేయబడిరి. వీరందరిపై మున్నగు వివర
ములు గైకొనబడిన చాలనేపయ్యెను. వీరందరు గోవిందప్పగారు
కుమార్తె 180 నెంబరు యింటిలో చేరి ప్రధానమేజిస్ట్రేటు గారి
సంగిన 144 నెంబరు ఉత్తరువుననుసరించి నుద్దేశించిన ఆక్ర
మ సంఘభూత్యులకై శిరోశిరపణ జరిగెను. విచారణ 2 గంటలు
దాటిన పిదప గూడ జరుగుచుండెను.

వీరిలో గోవిందప్పగారు, బి. రామను శిరోశిరపణ తీయ
వలసిగారి విడుదల చేయబడిరి.

మల్లాది యజ్ఞనారాయణగారి

అస్వస్థత

వీరు బాపట్ల స్వామివారులు. వీరిని 17-11-30 తేదీన
కడల్గూరు జైలులో చూచితిమి. వారు మిగుల కుప్పించి 22
పౌల్వేలవరకు తగ్గినారు. ప్రతిరోజు సాయంత్రము 100 డిగ్రీల
జ్వరము తగ్గించుచున్నది. ఆయాసముగూడ కనుపడుచున్నది.
ప్రమాదకరమైన వ్యాధిలోనికి దిండునట్లు తోచుచున్నది.
బాపట్ల కుటుంబమేజిస్ట్రేటుగారు “ఎ” క్లాసు సిఫార్సుచేసినను
జైలు ఆధికారులు బి. క్లాసు యిచ్చుచున్నారు. జనరల్ ఆస్ప
త్రిలో తనిఖీచేయించి, ప్రమాదకరముగా నన్నయెడల తగిన
చర్య తీసికొనుటకు గవర్నరుమొటువారు ఏర్పాటు చేయవల
యును. (ఒక విలేఖరి)

సామ్రాజ్య సమావేశముయొక్క యాభిరు సభయందు,
ఇంగ్లాండులో అధినివేత ప్రతినిధుల కొసంగబడియుండిన ప్రే
మపూర్వక పాను స్వాగతమునకు కృతజ్ఞత తెలుపబడెను. సమా
వేశఫలితములు క్రిటికు కామన్ వెల్లు (అందరికిని భాగ్యమే
వలయు సమస్త రాజ్యము) పకు క్రేయోదాయకముగ పరిణమిం
చు గాతయని యాశించబడెను. రాయబారసాయకు లందఱును
నుసంగించిరి. సమావేశముయొక్క చిత్తునివేదిక యామోదింప
బడెను.

వికమత్యములో గూడిన సహాయము

నకాలములో సరియైన పని

పనిసేయుటకు దృఢనకల్పము, సహాయము చేయవలెననడి కోరికతో ననులచేయుడు. గత
60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ వారు ప్రజల యాదరణకు పాత్రులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వానుభవమువలనే మాయొక్క పనితనమును, ఓర్పు, నమ్మక
ములను తెలిసికొనియున్నారు. వారివిషయములను వ్రాతపూర్వకముగ యిచ్చియున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అండు కో.

వజ్రపు వర్తకులు, నగలవర్తకులు, 313, ఎస్. ప్ల. నేడ్, మద్రాసు.
రాక ఫోర్డు నేట్, తిరుచినాపల్లి.

ఉపాసన

ఇది స్కాండులోనిది. ఇందు సగజోపాసన, గర్భజోపాసన, మోక్షసాధనమైన జ్ఞానమున కిది యుపయోగించు
రీతి, ఉష్ణాంగయోగములు, శివపంచాక్షరి, గుర్రాక్షరములు, వి. రింపబడె. మంచి శివభక్త్యాశ్లోకములు కలవు. వెల రు 0-8-0.

జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి

దీనిలో వేదముత ప్రకారము నడచి కృతార్థత యెట్టిదో తెల్పబడె. అధ్యాసము చిత్రాశివుడు మన్నగనాని విచారణ
కలదు. వెల రు 0-4-0.

తెలుగు కావ్యాదర్శము

దండి సహాకవిగారి సంస్కృత ప్రాచీనాలంకార శాస్త్రమున కాంధ్ర పద్యములు. ఇందు 85 అర్థాలంకారములలో
సర్వాలంకార వైచిత్ర్యము గ్రహించబడె. 2 గాడవైద్యరీతులు, 10 నుగులు, 10 దోషములు, యనుకములు, ప్రహేళి
కలు, బంధకవిత, లక్ష్యలక్షణములతోఁ జూడబడినవి. వెల రు 1-0-0

దైవబలము

వెల రు 0-4-0

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

కాంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము, కొల్హాపూర్, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

1931 సంవత్సరం క్యాలెండరుల

స్వీకారము

ఎమ్. ఎస్. సిద్ధప్ప బ్రదర్సు మైసూరు పంపిన
క్యాలెండరులు

1 వీరు 1931-కి ఇంగ్లీషు భాషలో మిక్కిలి కెద్దనైనా
కాలెండరును ప్రకటించిరి. ప్రతివెలమున 18 22 సంయుక్త కలులు
డెమ్మి తాళి కాగితము వాడబడెను. ఎర్రగూలు కెద్ద కెద్ద ఆకు
పసకరంను అంకెలను అక్షరములను గ వు రాహుకాలము
గురిక, కాలము, పండుగలు మున్నగునవి ప్రతివెలమున యింగ్లీషు
భాషలో వివరింపబడెను. 2 కన్నడ రామలో 18 X 22 నైనా
డెమ్మి తావులమీద ఒక కాలెండరును ప్రకటించిరి. ఒక
కాగితముమీదనే పన్నెండు వెలలు వివరింపబడెను. ఇందు
పురుషముక్త ప్రతిపాదిత మగు భగవాన్మూర్తియును మరి పెక్కు
మూర్తులును గూడ కలవు. ఇం దినేకవిషయములు కలవు. 3
ఇందు పార్వతీ పరమేశ్వరుల రంగులపటము 10 X 14 నైనా
కలదు. కాలెండరు యింగ్లీషుభాష యితర విషయములు కన్న
డము లోను కలవు. వీరు ఇంగ్లీషులోను కన్నడములోను పాకె
టు కాలెండరులను గూడ ప్రకటించిరి. వీరికి ఎవరైన కి అణాలు
పంపినవో యీ 5 రకములలోను ఒక్కొక్క క్యాలెండరు
పోస్టుపార్సెలుగా పంపెదరు.

అడ్రెసు ఎం. ఎస్. సిద్ధప్ప అండు సస్సు, మైసూరు.

నెగోషియేబిలు ఇన్ స్ట్రుమెంటు ఆక్టు

గ్రంథకర్త శ్రీయత టి. రామచంద్రరావుగారు,
అడ్వోకేటు, మైసూరు మద్రాసు. లా జర్నలు ప్రెస్సునం
దు ముద్రితము వెల రూ. 8.

ఈ గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటామి. భారత
వేతములో వాణిజ్య సంబంధమున వ్యవహారములకు సంబంధించి
న న్యాయశాస్త్రమునంతన గ్రంథరూపమున “స్క్రిప్టు మె
ర్చెండ్లెలు లా” అను గ్రంథము ననుసరించి శ్రీయత రామ
చంద్రరావుగారు వ్రాయబూని యున్నారు. వైగ్రంథము వారు
వ్రాయబూనిన గ్రంథములలో మొట్టమొదటిది. ఈ గ్రంథమునం
దు చాలావఱి పత్రములకు సంబంధించిన న్యాయశాస్త్రముంత
యు వర్ణింపబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును వ్రాయుటలో గ్రం
థకర్త అనుసరించిన పద్ధతి చదువకులకు వినుగు బుట్టించునట్లు
గాక మనస్సునకు అనందమును గలిగించు చున్నది. న్యాయ
శాస్త్ర సంబంధమున గ్రంథములను వ్రాయుటయందు ప్రస్తుత
కాలపు న్యాయవారులకు తగినంత శక్తిలేకున్నదను యభిప్రాయ
మును కొంతవరకు యీ గ్రంథము తోలగించు చున్నది.

రాజకీయ ఖియదీలూర్లు

మదరాసు, నవంబరు 18 :—బి. రామయ్యగారిరాజగారు
రు, బి. వారాయణ రాజగారు (బి) తగ్గతి రాజకీయ నిర్బం
ధములు నేను రాజమండ్రి జైలునుండి రెండవతరగతి బండి
లో మదరాసుకు రప్పింపబడిరి. వీరిలో మొదటివారిని కన్న
నూరునకు, రెండవవారిని జేబూరునకు తీసికొనిపోయినా తెలి
యుచున్నది.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

పశ్చిమఇండియా సంస్థానముల జట్టుకును
రాజపుటానా జట్టుకును పోటీ

ఢిల్లీ, నవంబరు 16:—అఖిలభారత క్రికెట్ పంచాయతీ
మొదటి సెమిఫైనల్స్ పోటీ పశ్చిమఇండియా సంస్థానముల
జట్టుకును, రాజపుటానా జట్టుకును, నేను ప్రారంభమయ్యెను.
ప్రేక్షకులు కొద్దిగా వచ్చిరి. పశ్చిమ సంస్థానముల జట్టుగారు
మొత్తముమీద 252 పరువులు జేసిరి. గన్ క్యూరుసీంగుగారు 52,
జి. యస్. కేసరి 50, హరిమల్ గారు 32 పరువులు జేసిరి.
గన్ క్యూరుసీంగు, జి. యస్. కేసరిగార్లు చాలా బాగుగ ఆడిరి.
రాజపుటానా జట్టు, తమ మొదటి యిన్నింగునంగు
7 నురికి 97 పరువులు చేసిరి. పోటీ యింకను సాగుచున్నది.

బెంగ్లూరునందు క్రికెట్ పోటీ

బెంగ్లూరు జింఖానా జట్టు భారతీయుల జట్టును
ఓడించుట

వార్డుగారి అత్యుత్తముగు ఆట
బెంగ్లూరులో, మిగుల ఉత్సాహకరముగ క్రికెట్
పోటీ, బెంగ్లూరు జింఖానా జట్టుకును, భారతీయుల
జట్టుకును జరిగెను. బెంగ్లూరు భారతీయులు ఓడింపబడిరి.
బెంగ్లూరు జింఖానా జట్టు మొత్తముమీద 173 పరువులు జేసిరి.
వార్డుగారు మిగుల అద్భుతముగ ఆడిరి. వీరి ఆట ప్రేక్షకులలో
ఉత్సాహమును పురికొల్పెను. వీరు స్వయానుగా 96 పరువులు
జేసిరి. తమిళవారు కొద్దిగా పరువులు జేసిరి. సంయుక్త భారతీ
యుల జట్టువారు మొత్తముమీద 171 పరువులు జేసిరి.
జేయుటచే పోటీయందు ఓడింపబడిరి. ఎం. యస్. కేసరి
గారు 51 చా|| దేవరాజ్ గారు 32, ఎస్. బానరాజ్ గారు 28
పరువులు జేసిరి.

రాండుటేబిలు సమావేశము: రెండవదినము

రాండుటేబిలు సమావేశము మరల నిన్నటి దినము గూడను. ఏబది ఏడుగురు భారతీయప్రతినిధులును, ఐదునైదుమంది సంస్థానప్రతినిధులును, ఐదునైదుమంది బ్రిటీషు ప్రతినిధులును గూడిరి. ముప్పదియొక్కమంది కార్యదర్శులు, నలుహాదారులును, అయిదుగురు ఉన్నతోద్యోగులును గూడ ఈ సమావేశమునకు సలహానిచ్చుచున్నారు. ప్రారంభదినమునందు బార్ని సార్వభౌముల సందేశము నొసగియుండిరి. ఆదినమున మాక్స్ నాల్డు ముగ్రిగారును ప్రసంగించియుండిరి. ఈ పర్యాయము మాక్స్ నాల్డుగారు ఆధ్యక్షులుగా నున్నారు. ప్రారంభదినమున గాకున్నను, నిన్నటి దినమున నయినను, రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదల గావించుటకు సంకల్పించి, అనుకూలవాతావరణమును సృజించుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టరయిరి. ఈ విషయమై కామన్సు సభలో ప్రేమెనుగారు ప్రశ్ననుగూడ నడిగియుండిరి. రాండుటేబిలు సమావేశ విజయము నిమిత్తము, అహింసాపరిపక్వ లగు రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేసెదరా యని వీ రడిగిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో కొత్త విషయ మేమియు దెలుపదలచికొనలేదని, ఇండియా మంత్రిగారు చెలిపిరి. దీని యర్థమేమి? రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల చేయుటకు వీలులేదనియేగద.

ఇండియామంత్రిగారు ప్రస్తుతస్థితిని కొంతవరకయినను, చక్క-బరుపవలయు ననుచో, రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలయు, నిర్బంధవిధానమును మిమించుటయు ప్రథమకర్తవ్యమని, గ్రహింపవలెను. అంతియ గాని రాజకీయనిర్బంధితులను విడిచిపెట్టుకుండుటవలన, ప్రస్తుతస్థితి చక్క-బడు నని గాని, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు విజయము గలుగునని గాని, వెడ్జిపుడ్డు బెన్నుగారు తలంచుటకన్నను భ్రమ వేరుండదు. ఈవిషయమై సత్యమును గ్రహింపవలయు ననిన, స్వతంత్రమునకు జెందిన బ్రెయిలుఫర్డుగారి యభిప్రాయములను వీరు గుర్తింపవచ్చును. బ్రెయిలుఫర్డుగారు లేబరుప్రభుత్వాభిమానులుగ హిందూదేశమునకు విచ్చేసిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగునయమున, హిందూదేశస్థితిని బ్రిటీషువారికి దెలుపు నుద్దేశ్యముతో వీరిటకు వచ్చిరి. దేశపరిస్థితులను స్వయముగ గుర్తించి నవిమ్మట, నిర్బంధవిధానమును విరమించి, గాంధీమహాత్ముని మొదలు అరువదివేల రాజకీయ నిర్బంధితుల సంబరను వెంటనే విడుదల జేయవలయు నని, వీరు గోరియుండిరి. వీరి హితవును

తృణీకరించి, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రాజకీయనిర్బంధితుల నసలే విడిచిపెట్ట వీలులేదని తెలుపుటకన్నను ప్రాస్వద్యుష్టి వేరుండదు. నిన్నటిదినము దేశము, దంతటను వంకలకొంది నిర్బంధింపబడియుండిరి.

డిల్లీలో నిర్బంధితుల సంఖ్య రెండువందలు దాటెను అహమ్మదాబాద్ లో సుప్రసిద్ధ కోటిశ్వరులగు అంబాలాల్ శరభాయిగారి భార్యయు, కుమార్తెయు, అరెస్టు గావించబడిరి. బాంబాయి, కలకత్తా మద్రాసు మున్నగుపట్టణములలో పలువురు అరెస్టుయిరి. రాండుటేబిలు సమావేశవిజయమున కిదియే మార్గమని ఇండియామంత్రిగారు భావించుచో, వీరు స్వతంత్రసిద్ధాంతముల నన్నిటిని మూలద్రోసి రని తలంపవలసివచ్చును. దేశమువంతటను అరెస్టులు, లాతీప్రయోగమును జరుగుచున్నరోజుననే, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు ఉపన్యాసపరిపరలు చెబురేగను. ఇట్టి ఉపన్యాసముల కెట్టిపిలువ లేకున్నను, వీని నొకొంత పరికించెదము. అధినివేశి స్వాతంత్ర్యవిధానమును తయారుజేయుటా, చేయకుండుటా యను ప్రశ్నను ముందు విచారింపక, భావిరాజ్యాంగవిధానము ఫెడరల్ పద్ధతి ననుసరింపవలయునా, యూనిటరీ పద్ధతి ననుసరింపవలయునా అని చర్చించుట వ్యర్థము. ఏపద్ధతి ననుసరించినను, పూర్ణస్వపరిపాలనము దీనికి మూలాధారముగ నుండువలయును. ఆవిషయమై యితరర కెట్టి వాదానము వెలువడలేదు. ఫెడరల్ విధానము హిందూదేశమున కనుకూలమే యయినను, సంస్థానము లన్నియు హిందూదేశ రాజ్యాంగవిధానము నందు జేరువరకు, హిందూదేశము స్వరాజ్యమును బడయగూడ దనుట, నిరర్థకము.

బ్రిటీషు హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడుచో, తనతో స్వదేశసంస్థానములను గూడ కలుపుకొని ఏకసమాఖ్యగ నేర్పడుటకు, బ్రిటీషు ఇండియా సమ్మతించగలదు. అంతియగాని, సంస్థానములు బ్రిటీషు ఇండియాతో చేరుటకు సంసిద్ధత జూపువరకు, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయ వీలు లేదనుటవలన, స్వరాజ్య మెన్నటికిని చేకూరజాలదు. బ్రిటీషు ఇండియాస్వేచ్ఛ ననుభవించుచుండుచో, సంస్థానములుగూడ దీనితో కలసియుండుట లాభకరమని గ్రహింపగలవు. అట్టిస్థితిలో కలయిక త్వరితముగ గురుగును అంతియగాని సంస్థానములు గూడ చేరినగాని, బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము లభింపగూడ దనుటవలన, సంస్థానములు చేరుటకు త్వరలో సమ్మతించవు. సంస్థానముల సమస్యయు అల్పసంఖ్యాకసంఘముల సమస్యయు స్వరాజ్యసిద్ధి కడ్డగ నుండుటకు పనికి వచ్చినను, భారతీయులవాంఛల నివి సఫల పరుపజాలవు. సంస్థానాధీశులకు బదులు, సంస్థానప్రజాప్రతినిధులతో నీ విషయ మై యోచించియున్నచో, సంస్థానములును, బ్రిటీషు ఇండియాయును స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచు ఏకసమాఖ్య క్రింద జేరవలయు నని వారు చెలిపియుండెడివారు. సంస్థానప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండుటచే, ఈ విషయమున సంస్థానాధీశులు తగినంత చొరవ జూపకున్నారు.

రాండుటేబిలు సమావేశములో నేమి జరుగునో యికమింద పరమరహస్యముగ నుండగలదు. ఎవరెవ రెట్టి యభిప్రాయముల చెలిపిరో, చర్చ

తెలుల సాగుచున్నవో గ్రహించుటకు భారతీయులకు వీలుండదు. వీరు వదంతులపై నాధారపడియుండవలసివచ్చును. రాండుటేబిలు సమావేశమువలన లాభము గలుగు నని, భారతీయులు తలంపక బోయినను, సభలో చర్చ తెలుల సాగుచున్నవో, ఎట్టి వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవో, యెరుగుటకు కుతూహల పడుచుండుదు. అట్టి కుతూహల మికముందు నెరవేరజాలదు. ప్రతికా ప్రతినిధుల కికమింద ఈసమావేశములో ప్రవేశ ముండదు. ఏమి జరుగుచున్నదో తెలుపుట కొకపల్లెసీటీ కమిటీ నియమింపబడెను. ఈ కమిటీలో వెడ్జిపుడ్డు బెన్నుగారును, రిచ్ బ్రూకు విలియమ్సుగారును, చింతామణిగారును సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ఈకమిటీవా రేమి ప్రకటించిన దానితో తృప్తి జెంది యుండవలెను. రిచ్ బ్రూకు విలియమ్సుగారును, వెడ్జిపుడ్డు బెన్నుగారును ప్రభుత్వ దృక్పథమున కనుమలించువార్తలనే ప్రకటింపనిచ్చుట సహజము. చింతామణిగారున్నను, వారిమంట సాగనేరదు. దీనినిబట్టి రాండుటేబిలు సమావేశప్రయోజన మనలే అంతరించుచున్నది. ఇంతఖర్చుబెట్టి కూడ సమావేశములో నేమి జరుగుచున్నదో గ్రహించి ప్రతికా ప్రతినిధులు తమ ప్రతికలకు వ్రాయుట కవకాశ మొసగనియెడల, భారత దేశ మిందలిరహస్యములను వినుట కర్హముగా దని ఎంచినటు లగును. ఇట్టి విషాదపరిస్థితులలో జయకరు, మూంజీప్రభృతులను రాండుటేబిలు సమావేశమునుండి వెంటనే వచ్చివేయవలయునని, కేల్కారుగారు కోరుట సమంజసముగనే యున్నది.

నిన్నటిదినము సర్ సప్రూగాను మితవాద దృక్పథమును బయ్యరచిరి. ఇంగ్లండు ఇండియాల సంబంధమునందు నూతనాధ్యాయమును ప్రారంభింపవలయునని వీరు గోరిరి. బ్రిటీషువారు పరిశ్రమ నెమర్కొనవలసియున్నారనిరి. రాజప్రతినిధిగారిని గూర్చి, వీరు మామూలుపొగడ్డల గావించిరి. భారతీయులు తమను నిందించుచున్నను పరిహసించుచున్నను, ధైర్యము వహించి తాము రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వచ్చితిమని వీరు గొప్ప చెప్పకొనిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము అపజయము గాంచునని పలికినవారి నుడువులు అసత్యములని జెప్పటకు సప్రూగారు వెడలిరట. సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రాబల్యమును గూర్చి వీరు ముచ్చటించిరి. అంతియగాని, రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలగూర్చిగాని, నిర్బంధ విధానవిరామముగూర్చిగాని, వీరు ముచ్చటించరయిరి. హిందూదేశమునకు అధినివేశరాజ్యములతో సమానిష్ఠాన మొసగి, బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును ప్రసాదించవలయుననియు, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యత లేకుండ రాష్ట్రములందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టినను ప్రయోజనములేదనియు సంస్థానాధీశులు దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి అడ్డంకులు దెలుప గూడ దనియు, లా-ఆర్డరులుగాని, ఆర్థిక శాఖగాని, వాణిజ్య శాఖగాని, బాధ్యత వహింపగూడ దనుట సరి గాదనియు, సప్రూగారు తేటపరచిరి.

ఆర్థికశాఖ బాధ్యత వహించుచో, హిందూదేశపరిపతి అంతరించుననుట అసత్యమని వీరు నిరూపించిరి. సప్రూగారు తుదకు రక్షణోపాయములతో గూడిన అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును గోరిరి. చికనీరు

సైమనుకమిషను రిపోర్టు: రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు

నేటివినము సైమనుకమిషను రిపోర్టు గూర్చి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు పంపిన యభిప్రాయములు ప్రకటింపబడినవి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారివలె, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారును సైమను కమిషను సూచనలను చాలవర కామోదించిరి. రాండుటేబిలు సమావేశమువారును, సైమను కమి

షనుకమిషను అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును ఆదర్శముగ మాత్ర మంగీకరించిరి. యూనిటరీవిధానము నందు సంస్థానములకు స్థాన ముండదనిరి. అతియ గాని, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము పెంటనే చేకూర వలయు నని, వీరు దెలుపరయిరి. సంస్థానాధీశు లీ సమయమున, బ్రిటీషు ఇండియా స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడెద రనువిశ్వాసము గలుగ కున్నది. సప్రగారితోబాటు జయకరుగారును, హిందూదేశమునకు పెంటనే అధినివేశస్వాతంత్ర్యము లభింపవలయు నని కోరిరి. హిందూదేశయువకులు నేడు కోరినకోర్కెతో, రేపటిదినము తృప్తిజెంద జాలరనియు, వారి భావము లతిత్వరితముగ మార్పు జెందుచున్న వనియు, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును పెంటనే ప్రసాదించుచో మాత్రము పూర్ణస్వరాజ్య వాంఛగూర్చి పట్టుదల తగ్గుననియు, జయకరుగారు సూచించిరి. సప్రగారివలె వీరును రాజప్రతినిధి గారిని పోగడిరి. కాని జేనికొరికు వీ రిరువురును పోగడుచున్నారో తెలియకున్నది. వీరు రక్షణలతో గూడిన అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నయినను కోరుట సమంజసమేగాని, హిందూదేశమునందలి నిజస్థితిని గూర్చి బ్రిటీషువారికి తెలియజెప్పక, దేశమునందు శాంతిని చేకూర్చుటకు ప్రయత్నింపక, తమను ప్రజలు నిరసించిరనియు, పరిహసించిరనియు, గుండుట దేశారాధన గాజూడు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు లేకుండ తా మొక్కరమును హిందూదేశముతర పున సమాధానపడజాల మని, వారికి దెలియును. అయినను, దేశాభీష్టమునకు వ్యతిరేకముగ, వీరు రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలుటవలన, హిందూదేశ పాలకులు నిర్బంధముల సధికముగ ప్రయోగించుటకును, ప్రజాశయముల పట్ల ఎక్కుడు నిర్లక్ష్యము జూపుటకును, వీలయినది. మితవాదులు నలిపిన లోపమువలన, కాంగ్రెసుపక్షమువారి బాధ స్థానము అధిక మయినను, వారి త్యాగశక్తియు సహనశక్తియు విస్తరించుట కవకాశ మేర్పడు చున్నది. బ్రెయిల్సుఫర్దుగారు దెలిపినటుల, నిర్బంధము లధిక మయినకొలదియు, ప్రజలసంకల్పము గూడ బలపడుచున్నది. అందుచే దేశమునకు స్వేచ్ఛ లభించు ననుట కెట్టి సందియ ముండదు. సందిగ్ధసమయమున, రాండుటేబిలు సమావేశా హ్వానము నంగీకరించి, సత్వరప్రజాశయసిద్ధి కాటంకము గలిగించుటకు, మితవాదు లధికముగ తోడ్పడి రని మాత్రము భావిచరిత్రకారుడు లిఖింపక మానదు. ఇంగ్లండుయినను కాంగ్రెసు నాయకు లతో సమాధానపడవలసిన యవసరమును త్వరలో గ్రహించు నని నమ్మవచ్చును.

వనురిపోర్టును, ఇండియా ప్రభుత్వపక్షమును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రకటనమును విచారింప వలసియుండును. ఇవియే, వారియెదుట నంపటచే, సైమనుకమిషను సూచనలను కొలదిమార్పులతో ఖాయపరచుట కవకాశము గలుగును. ముందుగ మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును పరికింపదము. రాష్ట్రీయములకు సంబంధించిన సైమను కమిషను సూచనలతో ప్రభుత్వమువారు చాలవర కేకీభవించిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వవిధానము విషయమై తా మెట్టి యభిప్రాయమును దెలుపజాలమిరి. చెన్న రాజధానిలో భావల ననుసరించి రాష్ట్రీయములను నిర్మించుటకు చక్కని యవకాశము గలదు. మద్రాసుశాసనసభ వారు గూడ ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మానము నామోదించి యుండిరి. కాని మద్రాసు ప్రభుత్వము వారిందుకు సమ్మతించక, సరిహద్దుల కమిషనును నియమింప నవసరము లేదనిరి. రాజోపు సంస్కరణములలో నయినను ఆంధ్రరాష్ట్రము లభించునను నాశ, యిందుతో తొలగిపోవుచున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గము విషయమై సైమను కమిషను సూచనలతో వీ రేకీభవించుచున్నార. మంత్రుల జీతములను శాసనసభవారు ఏవిధమునను తగ్గింపగూడ దనుసూచనను గూడ వీ రంగీకరించిరి. బాధ్యతకు గల మాఖ్యధారమును తొలగించిరి. ప్రధానమంత్రి తప్పక నియమింపబడవలయు నని వీరు కోరుచున్నారు. గవర్నరుగారి అసాధారణాధికారములకు సంబంధించిన సూచనను వీ రామోదించిరి. అధికారసభ్యులు మంత్రులుగ నియమింపబడవలె ననుసూచనను, వీ రామోదించక విశాలభావము జూపిరి. కాని ప్రజానియుక్తసభ్యులు గానివారిని గూడ ప్రధానమంత్రిగారి సిఫార్సుపై నియమింపవచ్చునని మాత్రముదెలిపి, సదు వదలిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మాత్రము, అధికారమంత్రి నియామకము పట్ల సుముఖత గనుపజుచిరి. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగ అధికారియే నియమింపబడవలెనని, ప్రభుత్వమువారు మాత్రము పట్టుదల చూపుచున్నారు. సైమను కమిషనువారు ఈవిషయమై నిర్బంధ ముండగూడ దనిరి. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలయు ననియు, నిమ్నజాతులకు వీ లగుచోటుల ప్రత్యేకనియోజక వర్గము లుండవలె ననియు, వీలుగానిచోటుల నామినేషనుపద్ధతి యుండవలెను గాని, స్థానములను ప్రత్యేకింపగూడ దనియు, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ఇంకను నామినేషను పద్ధతినే అవలంబింపవలయు ననుటవలన, నిమ్నజాతుల నిజాభిప్రాయములు శాసన సభలలో వెల్లడియగుట కికముందుగూడ వీలుండదు. స్థానములను ప్రత్యేకించుపద్ధతిని, బాంబాయి నిమ్నజాతుల నాయకు లగు డాక్టరు అంబేద్కరు గారు గూడ అంగీకరించియుండిరి. క్రైస్తవులు సంయుక్త నియోజకవర్గములను కోరుచున్నను, వీరికి గూడ ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుట విచిత్రము. భూస్వాములకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లవసరము గావని, సైమను కమిషనువారు సూచించిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మాత్రము వీనియావశ్యకతను చాటిరి. భూస్వాములు సామాన్య నియోజకవర్గములనుండి గూడ తరుచుగ ఎన్నుకొనబడుచున్నపుడు, ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల నేల నిలిపి యుంచవలెనో తెలియదు. ఎన్నిక హక్కును విస్తరింపజేయు విషయమును గూర్చి విచారించుటకు,

పది సంవత్సరములకు పిమ్మట మరియొక కమిటీ గూడవలయు నని, సైమను కమిషనువారు సూచించిరి. కాని ఇట్టి కమిటీతో బని లేనని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. భారతశాసన సభకు సూచింపబడిన డిమాండులన్నియు విషయమున ప్రభుత్వమునందే అభిప్రాయభేదములు గలవని తెలుపబడెను. పైనికులు వంజాబులో దప్ప ఇతర రాష్ట్రములలో డిమాండులను అసోహను సైమను కమిషనువారు గనుపజుచిరి. దీనిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రిటుల భుజించిరి. “వంజాబునందను సంయుక్తరాష్ట్రములందను సైనికులను గైకొనుట నశీనమని ఎంచవలెను. ప్రాత మద్రాసు సైన్యమును తగ్గించుటవలన, ఇట్టిస్థితి గలిగెను. ఇప్పుడు మద్రాసు పటాములు మూడుమాత్రమే కలవు. మద్రాసు సైనికులు చూపిన శౌర్యధైర్యములు ప్రశంసాపాత్రములు. చెన్న రాజధానిలో పెక్కు భాగములదిప్పటికిని మిలిటరీ సంప్రదాయములు నాటుకొని యున్నవి. ఉత్తరహిందూస్థానమున గైకొనబడిన సైనికులు శరీరదార్ధ్యమునందు మిన్న లగుచో, మద్రాసు రాజధానివారు బుద్ధిసూక్ష్మతయందు మిన్నలు. కనుకటికన్న నికముందు బుద్ధిసూక్ష్మతయే ఎక్కు డవసర మగును.”

నిజ, మేమన, శూరజాతు లనియు, పిరికిజాతు లనియు, గావించబడిన విభాగములకు స్వాధీనతత్వమే కారణము. విభజించి పాలించు సూత్రములో నిది యొకభాగము. దేశరక్షణ కవసరమగు సైనికులన్ని భాగములలోను లభింపగలరు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు దెలిపినటుల, “వంజాబునుండియు సంయుక్తరాష్ట్రములనుండియు సైనికుల సభికముగ దీసికొనుటవలన, సైమను కమిషనువారు గోరెడి హైదరాబాద్ జాతీయ సైన్యనిర్మాణమునకు ప్రతిబంధక మేర్పడుచున్నది.” హైకోర్టు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అభీనమునం దుండవలయు నని, సైమను కమిషనువారును, మద్రాసు హైకోర్టువారును కోరి యున్నారు. ఇందువలన, హైకోర్టు తన స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనుటకు వీలగును. కాని, మద్రాసు ప్రభుత్వము వారి సూచన నంగీకరింప రయిరి. సైమను కమిషను రిపోర్టును గూర్చి ప్రజాభిప్రాయ మెటు లున్నదో తెలుపవలయు నని, వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఈ రాష్ట్రమున పత్రికాభిప్రాయ మిటు లున్నదని తెలిపిరి.

“మద్రాసు మెయిలుపత్రిక దప్ప మిగిలినపత్రికలన్నియు సైమను కమిషను సూచనలను ఏకగ్రీవముగ నిరసించెను.” మహమ్మదీయులును, నిమ్నజాతులవారునుగూడ రిపోర్టుపట్ల అసంతృప్తి జూపిరని వీరు తెలిపిరి. ప్రభుత్వాభిప్రాయ మెటులున్నును, ప్రజాభిప్రాయము సైమను కమిషను సూచనల నే మాత్ర మామోదించ లేదనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి సందర్భమే, వివిధరాష్ట్రములందను కనుపించును. అభిప్రాయ మిచ్చిన వ్యక్తులలో పలువురు రిపోర్టును నిరసించి రనియు, కొలదిమంద మాత్రము దీనిని శ్లాఘించి రనియు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. అత్యల్పసంఖ్యాకులగు ఆమోదకుల యభిప్రాయముల కెట్టివిలువ లేదనుట నిశ్చయము. సైమను కమిషను రిపోర్టు గూర్చి మిగిలిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు దెలిపిన యభిప్రాయములను మరియొకపర్యాయము చర్చించెదము.

గత ఎన్నికలు మాయలుగ, సామ్యభావముతో జరిగినందుల కెంతయు సంతోషించుచున్నాను. ఈ ఎన్నికల లెక్కలను పరిశీలింపగా, 66 శుశు ప్రాప్యతేతరులను, 18 మహమ్మదీయులను, 9 బ్రాహ్మణులను, 5 భారత క్రైస్తవులను, 5 యూరపియులను, 1 ఆంగ్లో-హిందవులను విశేషముగ నటుల చెలికుచున్నాను. వీరిని నొసగినచేరి సంఖ్య మాత్రము గత పర్యాయముకంటె నూటికి 5 వంతున తగ్గెను. మొత్తము 986 వందల మంది (స్త్రీ) వోటరులలో 1786 మంది వోటుల నొసగిరి. కాని ఇతర రాష్ట్రములలో వలె నీ రాష్ట్రమున ప్రజలయందును, ప్రతినిధులయందును రాజకీయప్రబోధ మంత తృప్తికరముగ లేదు. రాజకీయప్రచార మునలన ప్రజ లింకను రాజకీయనిధులవలబట్టి పక్షములుగ నేర్పడుటగాని రాజకీయ-భిప్రాయముల బట్టి ఎన్నికలలో వోటుల నొసగుటగాని, అంతట శేషముగ గన్పించదు. అందుకు రాజకీయప్రబోధ మింకను సిరపడవలసియున్నది. ఎన్నికలన ముయమున ఏ పక్షమునకును జెందకు, ఎన్నికలవ్యవస్థాపకము ఏదో యొకపక్షమునకు జేరు స్వభావముగల స్వతంత్రసభ్యుల సంఖ్య ఇంకను విశేషముగ గన్పించుచున్నది. ఇదిచాల చిక్కులకు కారణమగుచున్నది. కాని మంత్రుల నియమింతుటలోమాత్రము నేను జట్టివారిని లెక్కలోనికి దీసికొనలేను. మంత్రుల నియమించుటలో, ఎన్నికలలో ఒకపక్షములేరవున నీలిచి విజయమునందిన వారుమాత్రమే లెక్కలోనికి దీసికొనబడవలసియుండును. సాధారణపరిశీలులయందు ఆ విధముగ స్వతంత్రముగ నిలిచి ఎన్నికైనవకనవారు మంత్రిపదవులకు నియోగింపబడరాదనిపూడ నాయభిప్రాయము. కేవలము రాజ

కనుక పన్నులయందు మాడ్చుగలగనియెడల, ప్రభుత్వము
వా రిచ్చుదు పూనుకొనిన పక్షలపతప్త రాబోవు వత్సరము శ్రా
త్తపనులను ప్రారంభింపబాలకు, ఈ విషయమున, మదరాసు
రాష్ట్రపుస్థితి ఇతరరాష్ట్రములకంటె, అభివృద్ధికరముగ నుం
డును. శ్రాత్తపనులను ప్రారంభింపక పోయినను, ప్రభుత్వము
వా రింతవరకు ప్రారంభించిన పనులను మాత్రిము కొనసాగించు
టకు నిశ్చయించుకొని యున్నాడు.

ముఖ్యములు

ప్రపంచమునందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రాంతమున, దేశ జనందలి రాజకీయములకు గలిగిన పరిస్థితులను, భారత ప్రభుత్వము వారు తాము చేయు ఋణముల పై నొసరును వడ్డీ పాచ్చిపంపించుచున్నది. మన రాష్ట్రము ప్రభుత్వము, చాలవరకు, భారత ప్రభుత్వమునుండియే ఋణముల పుచ్చుకొనుచున్నది. అందుచే, మన మిగిలిన, హెచ్చువడ్డీ చెల్లింపవలసివచ్చుట యేకక, మనకుండు బాటకొనను మొత్తముగాడ పన్నుగిల్లెను. అందుచే, స్థానిక స్వస్థులకుడ ఈ వత్సరము లభించు ఋణము తక్కువగనుండును.

విద్యాప్రచారము

ఈ రాష్ట్రము సంపద ని ప్రాంతముల యందును, ప్రాథమిక పాఠశాల లొరకు గావించబడుచున్న ఆందోళనను కేవల గునించుచున్నాను. ఈ విషయమున కాసంఖ్యల కొకవిషయమును చెబు పదలచుచున్నాను. అసలే ప్రస్తుతముండు బాటకొననున్న ధనము ఆవశ్యకతలతో పోల్చి జూచినయెడల, చాలతమ, వ. కాని, మిగిలినవారితో ప్రభుత్వమువారు విద్యకొరకు చెప్పింపగల మొత్తమునందు అత్యధికభాగము ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికొరకు చెప్పింపబడును. ఆ మొత్తము సరిగా వివేకముతో చెప్పింప బడినయెడల నీ రాష్ట్రముల కెంతయో ప్రయోజనకరము గాగలది. ప్రభుత్వమువారు దురదృష్టవశాత్తూ విద్యావ్యాప్తి గావించినయెడల ఉన్నతవిద్యకు పునాదియు ప్రాథమికవిద్య ను సామ్యమగు పునాదులపై కేర్పరచవలసియున్నది. అట్టిబలమగు పునాదిలే కలకాలము విద్యార్థులయములను హెచ్చించుచుండుటవలన లభించులేదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు తమ కక్షింపను ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికొరకు వినియోగింప నిశ్చయించుకొనిరి.

మొట్టాదు, వైకారా ప్రాజెక్టులు

ప్రభుత్వమువారిచే ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన అనుభవజ్ఞులగు ఇంజనీరులు ఇటీవల మొట్టాదునకువెళ్ళి పరిశీలించిరి. ఇటీవల కొంతకాలముగా మందముగ నడచుచున్న మొట్టాదు ప్రాజెక్టులొకటియు యిప్పుడు సంపూర్ణముగ జరుగుచున్నది. వైకారా ప్రాజెక్టులో ఎంతో కృషి సీగము నందుకూడ పరిచుటకు జరుగుచున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణము 1932 సంవత్సరాంతమునకు ముగియగలదు. అప్పటినుండి యాను, సరకు ప్రాజెక్టు, విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాజేయుచు, రాష్ట్రమునకు చాల లాభకరమగునని విశ్వసించుచున్నాను.

మంగింపు

ప్రస్తుత రాజకీయ సంస్కరణల క్రింద, కేర్పరచబడిన కాసంఖ్యలలో నివేదించినట్లు. అందుచే, మిగిలిన పూర్వమి కాసంఖ్యలవలన లభించినవారికి ఈ యవకాశము నుపయోగించుకొని నా స్వయం ప్రార్థన కమిషను నభినందనముల నందజేయుచుండు వారి సభి కేర్పరచిన ఉన్నతవార సాంప్రదాయములను మీదగూడ కాపాడి నిలువబెట్టెదనని విశ్వసించుచు మిగిలినవారి కమిషను సభ్యులగునగునని గోరుచున్నాను, అని గవర్నరు గారు నుడువుచు తమ యవకాశమును ముగించి వెడలి పోయిరి.

పిమ్మట ప్రశ్నిత్రయము జరిగెను. "నత్యాగ్రహారై లాతీ ప్రయోగము"

"ఇటీవల పోలీసువారి సత్యాగ్రహారై దౌర్జన్యము ప్రయోగించుటలో ప్రభుత్వమువారి విధానము" అను అత్యంత ముఖ్యమున అత్యుపసరమును దర్శించుటకు సభా కార్యక్రమమును నిశ్చయించి అనుమతి నొసగవలెనని సామెంకటాచలం వెట్టిగారు ప్రతిపాదించిరి.

అధ్యక్షుడీ ప్రతిపాదన సక్రమముగనే యున్నదని నిర్ణయించి ఎంతైన ఆక్షేపించెద యని ప్రశ్నింపగా నెవరైన ఆక్షేపించలేదు. గాల్ సర్ ఈ స్పాక్ (హోమెంబరు)గారు ఈ విషయముననే తేటి దివ్యుని చర్చకు సిగిసిని రావలసినదని గోరిరి. అధ్యక్షుడు డెండు కంగికంపి కేపునాయంత్రము 4 గంటలకే ప్రతిపాదన చర్చకు గైకొనబడునని ప్రకటించిరి.

అధికారేతర సభ్యుల కార్యక్రమమునకు

నవకాళ మొసగక పోవుట

ప్రస్తుత సమావేశమున అధికారేతర సభ్యుల కార్యక్రమమును చర్చించుటకు గవర్నరుగారు ఈ నిర్ణయమును ప్రత్యేకింపక పోవుననే సభలో చాలవారికి చాల ఆసంతృప్తియు విచారమును జరించెనయ్యెను. ఈ విషయమును గవర్నరుగారికి చెబువలసినదనియు, సామెంకటాచలం వెట్టిగారు అధ్యక్షుని గోరిరి.

ఇందుకు హోం మెంబరు ప్రభుత్వ మొసగుచు అధికారేతర సభ్యుల కార్యక్రమమునకు అవకాశ మొసగుట కేమాత్రమును మీగలుగక పోవుటచే, గవర్నరుగారికి విరూటు చేయలేదనియు, అంతిముగాని మరయొక కారణము గాదనియు చెలిసిరి.

కీ. శే. కుప్పరావుగారు

ఇటీవల ఉత్తరగోదావరి జిల్లా ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనబడి, 6 వ తేదీనాడు జరిగిన కాసంఖ్యలలో రాజకీయ ప్రమాణము నొసర్చి సభ్యత్వమును స్వీకరించిన, శ్రీ వి. ఎస్. కుప్పరావుగారి ఆకస్మికమరణమునకు, సభ్యుల విచారమును, వారి కటుంబమునెడల ననుభవమును చెలుపుచు, గాల్ సర్ ఈ స్పాక్ గారు ప్రతిపాదించిన; డా|| నుబ్బరాజుగారు, బి. మునిస్వామినాయకుగారు ప్రతిపాదనకు బుసరచిన పేర్లు సభ్యుల రందరను లేచి నిలిచి, చిరగౌరవముగ నామోదమును వెల్లడించిరి.

గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమును బడసిన

చట్టములు

ఈ క్రింద నుదాహరింపబడిన చట్టములు గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమును బడసినట్లు గాల్ అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి. 1929 సం|| పు ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు (ప్రభు సవరణ) చట్టము 1930 సం|| పు ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు (తృతీయ సవరణ) చట్టము 1930 ముచాళికు టౌను ప్లాండు (సవరణ) చట్టము, 1930 సం|| పు మద్రాసు జూదపు చట్టము, 1930 సం|| పు ముచాళికు హిందూ ధర్మాదాయము (సవరణ) చట్టము, 1930 సం|| పు పృథ్విచారపుత్తిరి అణచివేయు చట్టము, 1930 సం|| పు ముచాళికు పరిశోధన ప్రభుత్వ సహాయ (సవరణ) చట్టము 1930 సం|| పు గాల్ హెచ్కోగముల (సవరణ) చట్టము 1930 సం|| పు ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు (సవరణ) చట్టము, 1930 సం|| పు శ్వేతపట్టి అవిభాజ్యపు ఎట్టిము చట్టము.

గవర్నరుగారి ఆమోదమును బడసిన చట్టములు

1929 మలబారు టెన్సిస్ చట్టము, 1930 మద్రాసు గ్రామహోగముల (సవరణ) చట్టము, 1930 శ్వేతపట్టి అవిభాజ్యపు ఎట్టిము చట్టము, 1930 మద్రాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల (సవరణ) చట్టము, 1930 మద్రాసు స్థానిక సంఘముల (సవరణ) చట్టము.

భారతీయ కాస్త్ర పరిశోధనా సంఘముకొక కొద్దనకు సభ్యులనుండి యొక సభ్యుని ఎన్నుకొనటకు గూర్చియు, అజ్ఞామలై విశ్వకళాపరిషత్తు నెనెలు సభ్యుల సభ్యులనుండి యొక సభ్యుని నెన్నుకొనటకు రేపు సాయంత్రములోపల ఎన్నిక జరుగునట్లు నిర్ణయించిరి.

హోం కమిటీకి అధ్యక్షుల సభ్యుల నెన్నుకొనటకు గాల్ హోం మెంబరుగారు, పట్టికు అకౌంటు కమిటీకి 7 య సభ్యుల నెన్నుకొనటకు, ఆర్థిక సంఘమునకు 1930-31 సం|| నకురీ మంది సభ్యుల నెన్నుకొనటకు గాల్ ఆర్థిక సభ్యులను ఉపపాదనలు గావించిరి. కేపులోపల ఎన్నిక జరుగునట్లు అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి.

1920 సం|| పు మద్రాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టమునందు 43 వ నిబంధనలో ఈ క్రింది (యక్) క్లాజును చేర్చబెల్లెనని గాల్ ప్రధానమంత్రిగారు ఉపపాదించిరి. (యక్) వోలకలపట్టికు తమోరు చేయుట, పరిష్కరించుటతో సహా ఎన్నిక ఖర్చులను చెల్లించుటయును, మ్యూనిసిపల్ సంఘముల యెన్నికలను జూపుటయును, ఎన్నికల యెట్టివిషయములను భరించుటయు.

వైనిబంధనకు ఈ క్రింది సభ్యులను చేర్పవలెను. "2. ఒకటవ సభ్యుల యక్ క్లాజులో వివరింపబడిన ఎన్నికల ఖర్చులను ప్రతిసంవత్సరము స్థానిక ప్రభుత్వము గారు నిర్ణయించవలెను. వారి నిర్ణయమే కడపటిదై, మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు వారికి విధిగా నుండవలెను.

లోకల్ బోర్డుల విషయములోగూడ ఇటులే ఎన్నికల ఖర్చులు నిర్ణయింపబడుటకును, స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే నేతేట నీ వ్యయము స్థిరపడు పబడుటకును మరొక చిత్తు నిబంధనను గాల్ ప్రధానమంత్రిగారు ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన లామోదించబడెను.

1930-31 న ప్రిమెంటరీ గ్రాంటులు

గవర్నరు ప్రభువుగారి కిచ్చాకునై గాల్ స్థానిక స్వరతి పాలన కాళామాత్యులు నివలెవచ్చు క్రింద రు 18,01,000 పట్టి మెంటరీ గ్రాంటునకు ఉపపాదన గావించిరి. ఈ మొత్తము స్థానిక సంఘములకు, రోడ్లకు మంత్రిలకు, అదనపు గ్రాంటులకు చెప్పింపబడును.

ఈ గ్రాంటును గూర్చి వివిధ మండలముల సభ్యులను మాట్లాడుచు తమతమ మండలములందు రోడ్లు, మంత్రిల నిర్మాములకు చాలినంత ధన మొసంగబడలేదనుచు, మాట్లాడిరి. ఏ. బి. వెట్టిగారు దక్షిణ కెనరాజిల్లాకుగాను తగినంత ధన మొసంగబడలేదను విషయమును చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గించుటకు సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీ సామెంకటాచలం వెట్టిగారు గ్రాంటును విమర్శించుచు చెన్ననగరములోని రోడ్ల యభివృద్ధిని మంత్రిగారు గమనించి యుండలేదనియు, చెన్నపురియందలి పనులు పేక్షించినవనియు పలికిరి.

డి|| బి|| ఆర్. య.కె. ఆర్. గ్య. స్వామి ముదలియారుగారు మాట్లాడుచు ఈసంవత్సరము ప్రభుత్వ

దాయము తగ్గిపోయెనని గవర్నరుగారి ప్రసంగమువలన నూవించబడెనయ్యెను. అట్టి నా నీ 18 లక్ష లునులకై వ్యయపరపబడుట వ్యభాగ్యము కాంల దరియు బర్కిరి.

శ్రీ సి. ఎస్. రత్న సభా పతి మొదలి యారు, యన్. రామ స్వామి ఆచార్యులు, ఆర్. మనగోపాల నాయుడు, డా|| సి నరేశుమలియారుగారు గ్రాంటును గూర్చి మాట్లాడిరి. కడపటి మువ్వరును చెన్ననగరమునందలి రోడ్ల యభివృద్ధి ఉపేక్షింపబడెనని తెన్నును అన్ని మండలముల కొసగబడిన గ్రాంటులో పదియభాగము చెన్ననగరమున కేరెనని పలికిరి.

శ్రీ పి. రంగ నాథుడలిగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయములో నొక నిర్ణీతవిధానము లేవండలకు విచారమును వెల్లడించిరి. శ్రీ నరసారెడ్డిగారు కడపజిల్లానుండి రోడ్ల నిర్మాణ వివరించి తమ జిల్లాకు చాలినంత ధన మొసంగవలెనని ఆర్. పార్థ సారథి య్యంగారు గూడ గ్రాంటును విమర్శించిరి.

గాల్ ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు ఈ రాష్ట్రముయొక్క భాగముగ 18 లక్షలను భారత ప్రభుత్వము వారొస గియుండిరియు, ఈ గ్రాంటు నేసిధాంతములపై నొసగియుండిరో అవి మెమోరాండమునందు వివరింపబడి యే యున్న వనియు, వారంగీకరించిన కార్యములకే ఈ మొత్తము ను వినియోగించుటకు ఒకవరకుగ కేర్పరచబడియున్నదనియు, కావున అమలులో పెట్టబడగల విధానముకే ఈ మొత్తము నొసంగుట సమంజసుని నిశ్చయింపబడెననియు, ఎట్టి పేట్లు రేయారై యున్నట్లు జిల్లాబోర్డుల మ్యూనిసిపల్ సంఘముల సంవత్సరము నం దొక కుపులోపల తొలుపుకొనవలసియున్నదనియు అట్లు తెలిపజేసినవారిలో ఎట్టి పేట్లు తమారై నపనులకు ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటులొసంగుటకు వాదనముగావించి యుండిరినియు, అట్టివాని కీ మొత్తములోనుండి ధన మొసంగబడుచుండుటచే కొన్ని జిల్లాలకు హెచ్చుగను మరికొన్నింటికి తక్కువగను వచ్చుట తలపించెననియు పలికిరి.

పిదప శ్రీ ఏ. బి. వెట్టిగారు సవరణ ఒకేంపబడెను, గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

సభ్యులంతట ఘోషారములకు లేచిరి.

సక్షత్ర వాలా నీలుగార్లు రాండుటేబిలు

సభకు వెళ్లగలుగుట

డెయిలీవర్కరు, లిబర్రీ పత్రికల

రిప్రజెంటేటివులు గా వెళ్లుట

లండను, నవంబరు 17:—కాంగ్రెసువారి పక్షమున రాండుటేబిలు సభకు నిరసించుటలో దానిని బహిష్కరింపవలెనని ప్రవారము చేయుటలోను అగ్రస్థానము నాక్రమించి యున్నవారిద్దరును అనగా నేటిసభకు వెళ్లగలిగిరి. సకలత్వ లాగారు లండను డెయిలీవర్కరు పత్రికకును, నీలుగారు కలకత్తా లిబర్రీ పత్రికకును రిప్రజెంటేటివులుగా నేడు జరిగిన రాండుటేబిలు సభలో ప్రవేశమును బడయగలిగిరి. (రాయిటరు)

బొంబాయిలో జాతీయసభకములు విక్రయించినందుకు నలినీ సవ్యాలుగారు, భూదేవ లాహిరిగారు ఆరెన్సుచేయబడిరి. (శ్రీ తె.)

ఒక వ్యక్తి కత్తియో పొడవబడుట

నిన్న రాత్రి తిరువల్లి క్రిజీయంగలి ఆధీనువెంకటాచలం మొదలిధి యందు సడయన్ అను పాలు అమ్మువాడు కత్తితో పొడిపబడిన తీగ గాయములు తగిలి రోడుపై పడెయ్యుండెను, రక్తము ప్రసరించుచుండెనని అదే వీడియంగొక గృహము యొక్క అనుమిద రామన్ అనునొక వలువాడుగూడ కత్తి గాయములు తగిలిపడియుండెను, వీరియెరుగు కొట్లాడుకొని ఒకరి నొకడు కస్తూతో పొడిచికొని నలుల చెలియుచున్నది వీరియెరుగు ఆనుపత్రిక గొంపొబడిరి, పోలీసువారి విషయమున విచారణ సలుపుచున్నాడు, ఆ, తె)

ఆంధ్రదిన పత్రిక

Table with 3 columns: ఆంధ్ర దినపత్రిక, పాఠకులసంఖ్య, చెన్నపట్టుమునారికి సంవత్సరమునకు. Rows include సంవత్సరమునకు, ఆరుమాసములకు, మూడుమాసములకు, నూపమునకు.

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రు. 4 0 0 వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు తగినంత. ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు, తంజావూరు, మద్రాసు.

కాశీలో విదేశవస్త్ర దుకాణములు పికటింగుచేసిన వా
లంటిదలు 7 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

రాండుటేబిల్ సభ

హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధుల
అన్యోన్యతను గూర్చి అసత్య
ప్రకటనము

నిజస్థితిని ప్రకటించుటకు ఆగ్రానుగిరికిని
సర్ తేజబహదూర్ సప్తగారికి
అధికారము నిచ్చుట

లండను, నవంబరు 15:—హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల అన్యోన్యతను గూర్చి నేడు ఉదయమున వెబ్ సైటులో ప్రకటించిన అసత్యమును నొక ప్రకటన చేయబడినది. దీనిని గూర్చి అలాగే చెబుటకు నేడు ఉదయమున వెంటనే జేర్చు పాత్రలో బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధుల సభ జరిగినది. ఈ అసత్యప్రకటనను సమర్థముగా ఖండించుటకు సభవారు ఆగ్రా ఖాను రికిని సర్ తేజబహదూర్ సప్తగారికిని అధికారము నిచ్చుట

1. ప్రతినిధులలో ఏ తెగవారు మరెవరూ తెగవారి కెవరిని టిటి అంత్యలేఖను అట్టి పేరున పంపియుండలేరు.
2. అల్లసంఖ్యాకుల కన్యోన్యతను కలిగించుట కేర్పడిన ఉపసభ్యుల సభలలో యిప్పటివరకు ఆలోచనలు చాల మైతిలోను సామరస్యముతోనే జరుగుచున్నవి.
3. ప్రతివాదులలో పరస్పరకలహములు కలిగిన వని ప్రకటించుట టిటి ఆధారమున లేదు.
4. గృహమంత్రి గారి పేజీలములకు సామరస్యమును కలిగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.
5. ససాధారణతల ప్రతినిధులకు, ఇతర ప్రతినిధులకు భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవారు నిరాధారము.
6. “అధినివేతన స్వపరిచి లు ముసగబడునని బ్రిటన్ దొంతననువారి పుష్టముగా తెలుపనిచో పరియైన ఆదరణ లేనట్టియు మిక్కిలి చిలిక నున్నట్టియు ఇగ్లాడు నేతలునుండి బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులు వెంటనే యిండియాకు బయలుదేరవలెను” అని జిమ్మి గారు కొన్ని గోజలక్రిము నూచించి రనువార్త తప్ప.
7. “ఇప్పుడు రాండుటేబిల్ సభకు నిలిపివేయవలసిన ప్రతినిధులలో న్యాయగూడ లేనివారుండలేరు.” అని ఆగ్రా ఖాను, సప్తగార్లు ప్రకటించిరి. (రాయిటర్లు)

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులకును సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులకును ఇష్టాగోష్ఠిసభ

లండను, నవంబరు 15:—రేపు 16 వ తేదీ ఆదివారము నాడు కార్యలను సభలో బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులను సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులను కలిసి యిష్టాగోష్ఠిగా నాలోచించుట కొక సభ యేర్పాటుచేయబడినది. అది సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులు చేయునట్టి సూచనలనుగూర్చి చర్చ జరగనివని తెలియుచున్నదిగాని అనూపన లెట్టివో యింకను తెలియలేదు. బ్రిటిషు యిండియాలోని రాష్ట్రములను సంస్థానములను అన్నిటిని కలిపి ఒక ఫెడరలు విధానము (ఆల్ యిండియా ఫెడరేషను) నేర్పరచుటకు కొన్ని చిట్కాలును, ప్రాతినిధ్యమునకు సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలను నిర్దేశములుగా నందుటచే ఈ ఫెడరలు విధానము నిపుడు సంస్థానముల వడల కొని రనియును బ్రిటిషు యిండియా అంతయును ఒక ఫెడరేషనుగాను సంస్థానము లన్నియును ఒక ఫెడరేషనుగాను ఉండుటనుగూర్చియే వారి పు డాలోచింపగోరుచున్నారనియును తెలియుచున్నది. (బీబీ సి)

బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల సమావేశము
రంగీ, నవంబరు 16:—నిన్న మరల వెంటనే ముంబై దిరమున బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులు సమావేశమైరి. మంగళవారము ఇంకొక సమావేశము నేర్పాటుకేసిరి. హిందూమస్తిము ప్రాతినిధ్యవిషయమై ముసల్మానులు హిందువులకు అంత్యం

దేశము నంపిరన్న మాట సత్యము. ఈవిషయ మసత్యముని ఆగ్రా ఖాను, సప్తగార్లు రిగిరువురును ప్రకటించిరి. హిందువులుగాని ముసల్మానులుగాని ఎట్టి అంత్యసంధేశము నం ప లే ద ని రి. సర్పలు అతిన్నే హముగా సామరస్యముగ సాగుచున్నవనిరి. రాండుటేబిల్ సభకు వచ్చిన ప్రతినిధులలో తగాదాలు ఏర్పడిన వనుటలలో ఎట్టి యధార్థము లేదనిరి. భిన్నాభిప్రాయములు దినదినము ఏకాభిప్రాయముగ మారుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (వైరెస్)

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధుల యిష్టాగోష్ఠిసభలు

ఇంకను ఏకీభావము కలుగకుండుట
లండను, నవంబరు 15:—బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులంజును ఏకీభవించి రాండుటేబిల్ సభలో తిరుత్తాభిప్రాయమును స్పష్టపరచగలుగుటకు చాల ప్రయత్నములు చేయబడినదిగాని యింకవరకును అట్టి ఫలిత మేమియును కలుగ లేదు. సుహాన్మదీయ పక్షపు ప్రతినిధులను తిబరలు పక్ష ప్రతినిధులను మాత్రమే యిప్పటికిరకను కట్టుబాటులతో కలసి ఆలోచింపగలిగిరి. బ్రాహ్మణ్యేతర ప్రతినిధులు హిందూ మహాసభాప్రతినిధులు మున్నగువారందరూ ఏలేనపుడు తిబరలు పక్ష ప్రతినిధులతో కలిసి పనిచేయుచుండుటగాని చర్చలలో ఏదీ ముఖ్యముగా అట్టి యేకీభావ మింకను కలుగలేదు. (బీబీ సి)

రాండుటేబిల్ సభ ప్రతినిధులలో మతసంబంధములగు విభేదములు

అబ్దుల్ రహ్మన్ ప్రతివాదిని విమర్శ
లండను, నవంబరు 16:—రాండుటేబిల్ సభవారిలో రాండుటేబిల్ ప్రతినిధులకును సమాధానము కుదురునట్లు వారు ఫెడరలు విధానము నంతయు నిర్ణయింపవలసియుండును. వారటులనిర్ణయించినచో అటుపైనే ఆ విధానముపట్ల హిందువులను ముహమ్మదీయులను చూపెడు భావములపైనను ఇండియాలో నేర్పడిన స్థితిపైనను అంతయును ఆధారపడియుండును. రాండుటేబిల్ సభలో హిందువులను ముహమ్మదీయులను సమాధానము కుదురునట్లెననిన ఇప్పుడు ముహమ్మదీయులు కోరుచున్న వరతులు మిక్కిలి అధికముగానే కనబడుచుండెనుగాడ హిందూవులు వాటిని నిట్టికిని గూడ సమ్మతించవలసియే యుండును.

రాండుటేబిల్ సభయందు
సామాన్యముగా నేడేకీభవించినను ఫెడరల్ పద్ధతి నేర్పరచవలసిన అల్ల సంఖ్యాకవర్గములకు హక్కులను మిక్కిలి హెచ్చుగా నిర్ణయింపవలసియున్నది. 2) 1) జీవితములలో మత విషయములుగూడ కలియుటలన విషయస్థితి యేర్పడుట తటస్థించినయెడల అధికబలముగ అల్లసంఖ్యాక సంఘములకు అత్యధికములగుటట్టి హక్కులను మాత్రమే ఒక మితిమీరిన హక్కులను నైతియు యిచ్చినచోగాని అట్టి దేశములలో సమ్మతిత విధానముగల గొప్ప ఫెడరేషనులను నిర్మించుట సాధ్యముకాదు అనుచు రాండుటేబిల్ సభకులకు రాండుటేబిల్ సభవారు ముఖ్యముగా గమనింపవలసియే యుండును.

మహమ్మదీయ సమస్య అస్తవ్యసమై కంటెను విషయమైనదే

ఇండియా దేశము నందలి మహమ్మదీయ సమస్య అయిర్దుండు దేశము నందలి అలసర సమస్యలంటిని చాలమంది మతపురుషులుగాని నిజముగా నాలోచించినచో అల్పదశసమస్యకంటె మహమ్మదీయ సమస్యయే మిక్కిలి ప్రతిష్టపడనియును మిక్కిలి ప్రతిష్టపడనియును కాకమాదు. కావున ప్రధానముగ ఫెడరలు నిర్మాణము ననుసరించి ఇండియాలో అధికసంఖ్యాకలకు హిందువులు అల్లసంఖ్యాకసంఘముల కన్నిటికిని హక్కులను పూర్తిగా నొసరు. యే యుచితముగావున వారు మహమ్మదీయులు కోరినవరకుల కన్నిటికిని పూర్తిగాను కావ్యతముగాను సమ్మతించవలసియే యుండును ఇప్పుడు రాండుటేబిల్ సభకు వచ్చిన తిబరలు పార్టీ హిందువులకు ఇండియా దేశమునందలి హిందువుల హక్కుల లెట్టి స్వాతంత్ర్యమును యిచ్చియుండలేదు. కాన వీరు స్వతంత్రించి యేవరకులకుగూడ సమ్మతించినను హిందూ మహాజన ఆమోదమును బడచుజాలరు.

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము నిరుత్సాహకరము

ఇప్పుడు భారతదేశమునందు ఇండియా ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గము మిక్కిలి సమర్థమైనదిగా నుండుటయే ముఖ్యసంస్థ యయిన్నది. ఇండియా దొరతనమువారి మాచన లిందులకు దోహదములుగా నుండుటలేదు. ఇండియా ప్ర

భుత్వోద్యోగులు ప్రకటించిన విధానమునందు చాల లోపములు కలవు. ఇర్విను ప్రభుత్వమువారి పురుగు తిను శక్తిని నిబలిరి. చెప్పవలసినదాని నంతయు పూర్తిగా కడపటివారి వారిపుడు పుష్టముగానే చెప్పిరిగాని ఇది యెంతమాత్రమును ఉత్సాహకరముగా నుండలేదు. అని అబ్దుల్ రహ్మన్ ప్రతివాదిని (రాయిటర్లు)

లండనులో గాంధీసానైటీవారి విందు

దీపావళి, బక్రీదు రెండింటికిని కలిపి విందుచేయుట
లండను, నవంబరు 15:—లండనులో అబ్దుల్ రహ్మన్ టుల్ లండను గాంధీసానైటీవారు దీపావళి, బక్రీదు పండుగల సందర్భమున నేడు విందుచేసిరి. ఆ విందుకు భారతీయులను బ్రిటిషువారును 78 మంది వచ్చిరి.

డాక్టరు వాల్సుగారు
అగ్ర్యక్షుడు డా|| వాల్సుగారు విందుసమయమున నవనవసించి “ఇప్పుడు భారతదేశమునందంతయు మిక్కిలి హెచ్చుమంది ఆహింసావిధానమునే అనుసరించుచున్నాడు. గాంధీ ఉద్యమములన హిందువులు, ముహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు మున్నగు నన్నియుతలవారిలోను గూడ యేకాభిప్రాయమేర్పడినది. ఇది భారతభావిభాగ్యమునకు శుభమునకను. భారతమునో నాయకుడగు గాంధీగారిపట్ల తనకు గల గౌరవాతిశయమును వెల్లడించుటకు యెల్ల నరుమగూడ అత్యధికముగా కోరుచున్నాడు” అని డా|| వాల్సుగారు నుడివిరి.

న్యూలీడరు ప్రతివాదిని సందర్శించుట

“ఇప్పుడు యిండియాలో దొరతనమువారు సాగించుచున్న కఠింవిధానముయొక్క ఫలితముగా ననలు దొర్లస్యము తలచుచున్నచో అందులకు దొరతనమువారే బాధ్యులగుదురు భారతీయుల పక్షమున మాటలాడుటకు రాండుటేబిల్ సభ ప్రతినిధుల కట్టిపాక్కను లేదు. స్వయంనిర్ణయాధికారముపై ఆధారపడనట్టి అన్యాయమును పరిమార్చు మేడైన రాండుటేబిల్ సభలో జరిగినయెడల భారతీయులు దానిని తప్పక తిరస్కరించెదరు. ఈ దొరతనమున కట్టిస్థితి కలిగినను భారతదేశము ఇండియా డెంటు లేబరపార్టీవారిపైని నిశ్చయముగా నాధారపడి యుండవచ్చును” అని యీ పార్టీ వారపక్షమున పేటనుగారు నుడివిరి.

వోకింగు మనీను యిమూఁగారు

“ఇదివర కీ ఉత్సవములను వివిధసమయాలవారు లండనులో నేరునగా జరుపుచుండిరి. ఇప్పుడు అన్నియుతలవారును కలిసి వీటిని జరుపగలుగునట్లు చేయగలిగినందులకు లండను గాంధీసానైటీవారిని నే నభినందించుచున్నాను. ఇట్టి ఐకమత్యములన అసహజములగు నిర్దేశములు విచ్ఛేదించబడును. బాతీయస్వాతంత్ర్యము చేతురును” అని యిమూఁగారు నుడివిరి.

జి. ఎన్. దారాగారు

మాకుకును, లాన్సుబరీగారు మున్నగువారు గాంధీసానైటీపట్ల సానుభూతిని తెలుపుచు వ్రాసిన లేఖలను యీవింకు నేర్పాటుచేసిన జి. ఎన్. దారాగారు సభలో చదివిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరసించుట

విందుసభకు వచ్చినవారందరూగూడ యిండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరసించిరి. (హిందు)

రేడియో ద్వారా ఒపేరా ప్రదర్శనములు

బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కార్పొరేషన్ వారి క్రొత్త ప్రయత్నము

రంగీ, నవంబరు 15:—లండనులోను, ఇగ్లాడులోని ఇతర ప్రదేశములలోగూడ విజయములు రేడియో ద్వారా ఒపేరా ప్రదర్శనముల నేర్పాటుచేయుటకు కరెంట్ గార్డె ఒపేరా సిండికేటువారును బ్రిటిష్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కార్పొరేషన్ వారును ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఏడాదికి 200 కు తక్కువ కాకుండ ప్రదర్శనములు జరుగును. వీనిలో అధమపక్షము 60 ప్రదర్శనములైన బ్రాడ్ కాస్ట్ చేయవలయునని కీరియభిప్రాయము. మంచిమంచి నటులను తయారుచేయ వలయునను ఉద్దేశముతో వీరు ఈ ప్రదర్శనములకై యింపుచుండుననుచు బ్రిటిషునటులనే యేర్పరచుచున్నాడు. (బి. ఆ. వై.)

రౌండుటేబిలు సమావేశపు భారతీయ ప్రతినిధుల
విడిదిమందిరము
నెం 8 ఛెప్టర్లుగార్డెన్ అను మందిరము బెల్జియం
పర్యటన.
(నెంబ్రులునూనె)

సామ్రాజ్య ప్రతిపంట

సామాజ్యసభ

లండన్, నవంబరు 16:—ప్రతివ్యవస్థాపక ఇండియాలో
 లంకాపై ఉపయోగమునకు తగిన ప్రతి 1760000 బేర్లు తయారు
 గుచున్నవి ఇండియాప్రతి: లంకాపై విస్తారముగ ఉప
 గించుచో ప్రాచ్యదేశములందు లంకాపైగళులు : సాముగ
 ఖచ్చికాగలు, ఇండియాలో ప్రతి పంట : వాతోక ప్ర
 త్యక్షముగ ఉత్తరప్రత్యక్షతరమున సజ్జిత : వారి ఏర్పాటు
 జేసిన మంచి ప్రతి దొరుకు ననిరి. లంకాపైగ విస్తారముగ
 ఇండియాప్రతి నేడవలెనను తీర్మానమున సామాజ్యపథ
 వారంగికరించిరి. (రూటరు ప్రస్థోతితి)

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవ్యయము

క్రొత్తగా 19,09,56,000 పానుల వ్యయములు
జూపుట

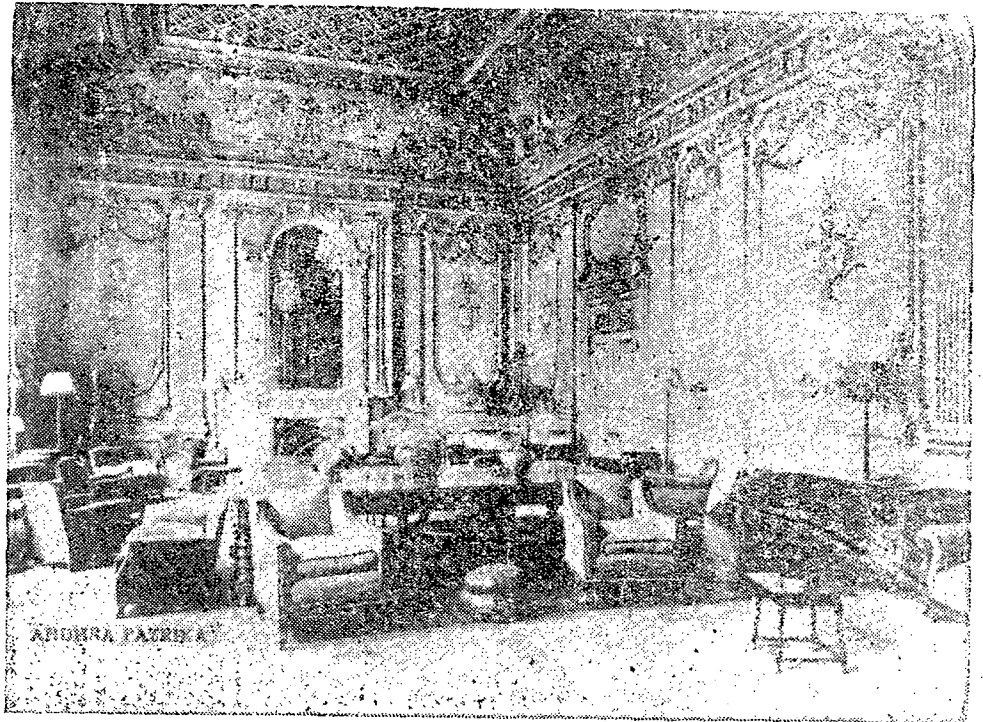
అండ్, నంబర్ 16:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి వ్యయ పట్టికను ఆసబంధముగా నొక క్రొత్తపట్టిక ప్రకటించబడినది 19,09,56,000 పానలను ప్రభుత్వమువారు కొన్ని క్రొత్త వ్యయశులకై వినియోగించదలచినట్లు ఈపట్టిక తెల్పుచున్నది. ఈ మొత్తములో 1,05,00,000 పానలను నికడోగ సమస్య క్రింద ఖర్చుపెట్టెదరు. తక్కిన మొత్తము ఈరాజ్ పానలైక్ మున్నగు ప్రదేశములలో సైన్యవ్యయములకును మరికొన్ని ఖర్చులకును వినియోగపరచబడును. (రూటర్ స్పెషల్)

వాణిజ్యచూంద్యము

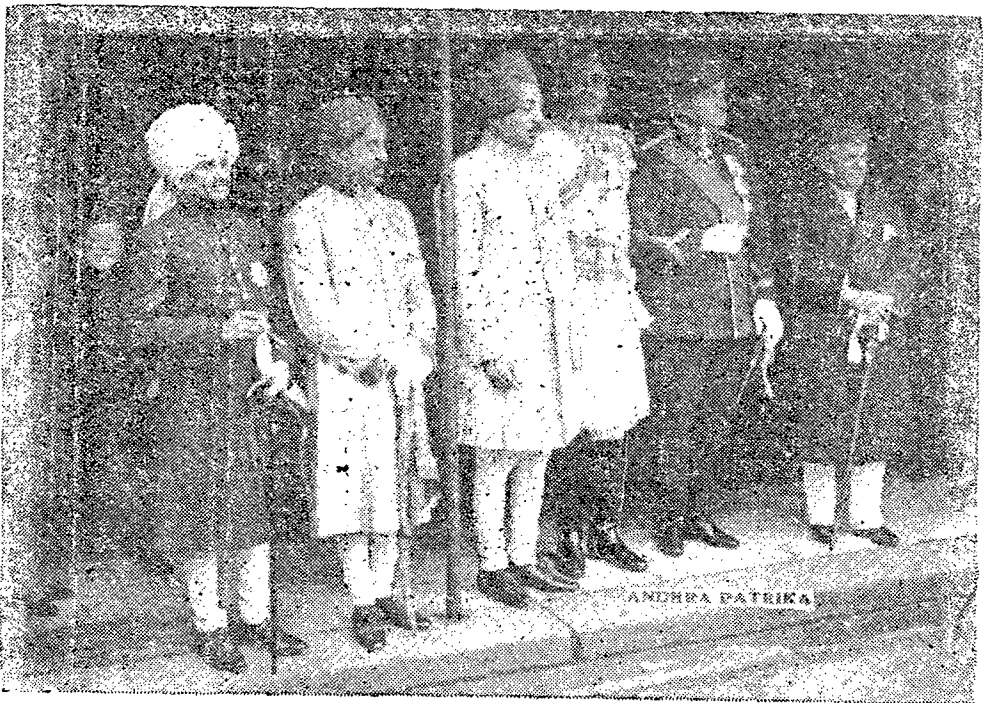
డా॥ జైర్జ్ పభువుగారి యభి పాయము

రగిష్ట, నవంబరు 15:—డా. తెర్నాక ప్రభువు లిఖ్యములు వాణిజ్యసంఘమునెడట న పర్యవేక్షించుచు ప్రస్తుతిము వ్యాపించియున్న వాణిజ్యమండలమునకు ముఖ్యకార్యము అమెరికా ప్రాంతముదేశముల బంగారము సంతుల్య ప్రాగుచేసికొని నిలవ యుండుచో నట్లయే యుండవచ్చుననిరి. మామూలువాణిజ్య వ్యవహారములన, ఓడల వ్యాపారమును చక్కబఱపలయున్నను చొరైకగముతో పరుష్యనెరుగొని పుణ్యములని యుండుననిరి. బంగారమునకును చలామణికిని సుబంధించిన పరుష్యలను పరిష్కరించుచో నట్లయే యిందుకు ముఖ్యసాధన మనిరి.

(ప్రొ. అ. కె.)

ఇండియా శాసనసభ ఇండియన్ యొంగ్ మెడిన్ నెం. 8 షెడ్యూల్డ్ గార్డెన్స్ అను మందిరమానం దొక హాల్.
(నెంబ్రలు న్యూసు)

రౌండుటేలియస్ ధకు పోయిన భారతనంధ్రానాధీశులు:—పార్ల మెంటు ప్రారంభోత్సవము శుభము ప్రభువుల సభి: పోయినట్లు, కుడివండి ఎడమకు-బలోదా-హారాజు, కాశ్మీరు మహారాజు, దిక్పీఠ మహారాజు, రీనామహారాజు గారు (వెంట్రలు నూర్చు)

చీనానో దారుణములైన హత్యలు. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

20,000 మంది బడిపోతుందోంగల గ్రామములపైబడి
2,000 మందిని వసించి పోవుట

లండన్, నవంబరు 15:—పాంటీచోయ్, చూటీ, మో
షెంబ గోల నాయకత్వమున 20,000 మందిబందిపోతులొంగలు
గవర్నమెంటు సేవలకు తగునబడి పారి 'వును సిక్' పూ అను
కట్టముగొడి పోవునుకీ'. అట్లు పోవునప్పుడు వారప్పటి
2,000 మందిని ధించి, 2,000 యిండ్లను తగులబెట్టి పోయిరి.
అప్పుటి ప్రజలలో 5,000 మంది బలవంకముగ లాగికొనిపోయి
రి. కాంటకానాడి ప్రదేశములు వీరిని చుట్టుముట్టి శిక్షించుటకై
బంతులుదీరి పోయినవి (రూటర్)

ఆయుధవిసర్జన ప్రారంభ
సమావేశము

సైబిక పరికిరములనుగూర్చి తీర్మానము

రెడ్డి, సంబంధ 15:— బడ్జెట్టు మాగ్గమున, భూమిపై జీగు యొద్దమున ప్రస్తుతి ముపయోగింపబడు పరికరమునకు బదులు నూతన పరికరముల నేర్పబుచ్చిచేయు నూత్రమును ఆయుధవిస్తవ ప్రకారంబి సమాజే మామోక్షించెను. పనునాధ్యున పద్మి లనకులనుగను, నల్లరు పద్మిలేక ముగను వోట్ల నొసంగిరి. కొంతమంది పద్మిలు ప్రాశస్త్య పరిమితి జుండును, మరికొంత మంది పద్మిలు రాచి. టియొక్కయు నై కృత్యయందును విశ్వాసమున గలియున్నారనట గలుగింపబడినది. (బి. ఆ. వె.)

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

సకాదే పుష్కర తీర్థ

లండన్, నవం 16:—ఇండియా ప్రభుత్వమునాగు
ఇండియాకు కాపలసినవాటిని గూర్చే ఎక్జిక్యూటివ్ ఆలోచించిరి.
కాని సామ్రాజ్యసృష్టిలో చూచినట్లు కనిపించదు. అత్యుచిత
పూర్తిగ స్వాతిశయముతో గూడుకొన్నది. నైను నివేదకా
నూనించినదానికంటె ఎక్కువ బలమును కేంద్ర కాంగ్రెసిర్వాయ
హక్కుగల మండపాలె ననుటలతో కొంత అరచున్నది. ఇండియాకు
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును (సంపూర్ణ జీవనమును ప్రభుత్వ
ము) ఇచ్చుటకు నైనికకాలము స్వాతంత్ర్యకామి నుండుట
ఒక్కటే అభ్యంతరముగ నన్నదనుకొనరాదని పక్షజేతైయున్న
పత్రిక నుడుపుచున్నది. (రూటరు)

చిత్రాగోలో నిరుద్యోగ సమస్య

పనిలేసవారిని 1100 మంది నొకరు పోషింపదలచుట

నికాగో, నవంబరు 15:— చికాగోలో పనిలేనివారి సంఖ్య హెచ్చుగా నుండుటచే ఆలోచనాలో ఆనవతడు ఆట్టి వారికి 1,100 మందికి భోజనముల పెట్టుటకు పూనుకొనెను. వీరి కిందరికిని మూడుపూటలను కాఫీ మున్నగు భోజనపదార్థములన్నియు నీయబడుచున్నవి. కాఫీకొద్దగర పనిచేయు వాడొకడు దీనినిగూర్చి చెప్పుచు వారే దళను తిండిలేక మాడుచుండుట నతడు చూడకాలకపోయె ననియు, మరియొప్పురు నీ విషయమును గూర్చి యుల్లోచింపకుండుటచే తానే దానికి ప్రతిక్రియ యొనర్చుట కతడు పూనుకొనెననియు నుడివెను.

(రూటర్)

జనహరిలాలు దినోత్సవములు

ఆంధ్ర దేశము

కాకినాడ

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు ముగ్గు పూడి పల్లంరామగారి అరెస్టు

కాకినాడ, నవంబరు 17:—కాకినాడ పౌరులు జనహరిలాల్ దినమును తగువిధమున సత్పరిచి, నిన్న సంతోషమున హారతాళము జరిగెను. మేర ప్రతిష్ఠలును పలుకుబడియు గల పురుషులును, స్త్రీలును ఏడువలెండు తిరిగి ఖడ్గరక్తస్రవము నమ్మిరి. పోలీసులు అమ్మవారి చేతులలోనుండి ఖడ్గరక్తస్రవము లాగుకొని ఏడులలో పడవేసిరి. 600 యాహుతులతో గా ఖడ్గరక్తస్రవమును అమ్మకమయ్యెను. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు ముగ్గు పూడి పల్లంరామగారి క్రిమినలు ప్రాసీజ్యురీ డ్యు న్యుక్ట్ డిక్షన్ పాఠ్యము 4-80 కు అరెస్టుచేయబడినది. కొత్తపల్లిలో సంతోషమున హారతాళము జరిగెను. వర్తకులు దుకాణములను తెరుచునట్లు చేయిపోలీసులు ప్రయత్నములుచేసిరి. కాని విఫలమౌత్యమైరి. ఉదయము జరిగిన బహిరంగసభలో హాజరైన జనహరిలాల్ సెహ్రాగారి యువస్వామియగు చదువబడినది. సభితులందఱు ఉపస్థాపనములోని ప్రతిపాదనను ఉచ్చరించిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

బొంబాయి ఉద్యమనాయకులకు శిక్ష

బొంబాయి, నవంబరు 17:—నిన్న సాయంత్రము చౌపరి వై కడరులవద్ద అరెస్టుచేయబడిన యువకులలో చన సంతోషమున డి. జో. సెన్ చెప్పి గాయన ఉపస్థాపనడ 9. భామన్ గారు న, సంయుక్త కార్యదర్శియగు ఆర్. చార్లెస్ గారును నాల్గవవెనె డెన్స్ మేజిస్ట్రేటుకు వి. యాన్, మెహతాగారిచే 17 నెక్టు 1, 2 క్లాసుల క్రింద మొత్తము 9 నెలలు శిక్షయు 150 రూపాయలు జరిమానాయు విధింపబడిరి. జరిమానా నివ్వనివారియొక్క 8 మాసములు శిక్ష ననుభవించవలెను. (ఆ. ప్రె.)

కొత్తపల్లి

15 వ తేదీ సాయంత్రము కొత్తపల్లి కొండెనరము పితాపురములలో జనహరిలాల్ మెడలగు నాయకుల చిత్రపటములను వారియొక్క ఆదేశములను వ్రాయబడిన ప్రకటనలను గోడలమీద అంటించిరి. రాత్రి గొప్ప సభ జరిగెను. సుమారు 800 జనులు వచ్చిరి. శ్రీయుత రావు వెంకటజగ్గారావుగారు జనహరిలాల్ దీనిచే చరిత్రనుగరించి చెప్పిరి. జనహరిలాల్ గారి ఉపస్థాపనమును చదివి వినిపించిరి. అందులో ప్రతివాక్యమును సభికులు ఉన్మసింపిరి. 16 వ తేదీ ఉదయముననే గ్రామములు బాటియవతాళముల చేతబూని గ్రామయంతయు తిరిగి, గ్రామములో గొప్ప హర్షాలు జరిగెను. ఒక్క దుకాణమైనను పెట్టలేదు. రాత్రి 12 గంటల వరకు కొత్తపల్లిలో పోలీసువారుండిరి. (ఒకవిలేజర్)

బొంబాయిలో బజారులు

మూయుట

బహిష్కారప్రచారము-అరెస్టులు

బొంబాయి, నవంబరు 17:—మంగళవారము మార్కెటు స్త్రీలందఱు అరెస్టు చేయబడుటచే మూయువినది. నేడు తెరవబడినది. కాని మరల స్త్రీలు పికెటుచేయుటకు రాగానే మరల మూసేయబడినది. అందుచే అట నన్న స్త్రీలను పోలీసువారు అరెస్టు చేయబాలకపోయిరి.

కర్ణాటకా సువర్ణ నుంకములు చెల్లింపవద్దని ప్రచారము చేయుచున్నవారిని నేనింగుర్యాంకు ప్రచారముచేయుచున్నవారిని పోస్టాఫీసువద్దకు నల్లరు వాలంటీరులను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి.

ముగ్గురు గణపతియను 17 ఏడై బాలునకు రు 50 జరిమానా, యువ్వనివీ 3 వారములు కఠినశిక్ష విధించబడినది. కాంగ్రెసు యిల్లెట్టు ప్రతిక వీనివద్ద నుండుటచే నేరము. (ఫీ. ప్రె.)

కొత్త యుద్ధాలోచన సంఘ స్థాపన

బొంబాయి, నవంబరు 17:—యుద్ధాలోచన సంఘ కార్యనిర్వాహకు లెవ్వరును విచారణలో పాల్గొనలేదు. కొత్త యుద్ధాలోచన సంఘము నెలకొల్పబడినది. దానికి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఊర్విశాచేది, ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీయుత వీరబండిశివ్, కార్యదర్శి సలేముల్లాగారు. (ఫీ. ప్రె.)

మాండ్వి కాంగ్రెస్ నియంతకు శిక్ష

బొంబాయి, నవంబరు 17:—జనహరిలాల్ జనోత్సవ సందర్భమున అరెస్టుచేయబడిన మాండ్వి కాంగ్రెస్ నియంతకు నుంకముల ప్రధాన చంద్ర గారుకు రు 50 శిక్ష విధింపబడినది. మొదటి నేరముక్రింద 4 నెలలు కఠినశిక్షయు, రెండవ నేరముక్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్షయు, 150 రూపాయలు జరిమానాయు విధింపబడినది.

బైకుల్లానియంతకు శిక్ష

బైకుల్లా కాంగ్రెసు నియంతకును గోపాల్ రావు గోలిగారికి గూడ చెవివచ్చుననే శిక్షలు విధింపబడినది. జరిమానాను చెల్లించనివారి యిద్దరును మూడువారములు అధికముగా శిక్ష ననుభవించవలెను. (ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయిపేటలలో 72 గురి అరెస్టు

బొంబాయి, నవంబరు 17:—బొంబాయిపేటలలో జనహరిలాల్ దినముసంతోషముల సందర్భమున నిన్న 72 గురి అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 45 గురి స్త్రీలు. ఈ స్త్రీలలో సాయంత్రము 21 గురి అరెస్టుచేయబడిరి. తక్కిన 24 గురు విచారణకై పోలీసువశమున నుండుకొనబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బెంగళాల్ కాననోల్లంపురసమితి అధ్యక్షునకు శిక్ష

కలకత్తా, నవంబరు 17:—బెంగళాల్ కాననోల్లంపురసమితి అధ్యక్షునకు మఖిలాల్ గారు అరెస్టుచేయబడినది. వారి సానుభూతి నియమింపబడిన జతీంక్రపాధ విశ్వాస్ గారు న, ఉపాధ్యక్షుడగు బ్రజభూమిరామగారును, ఉత్తర కలకత్తా కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శియగు సుధీర్ ఛటర్జీగారును, జనహరిలాల్ సెహ్రాగారిని సందర్శించున మేజిస్ట్రేటు ఉత్తర కలకత్తాకు డి. జి. రి. ఓ. చి. ఊ. కి. ఓ. పు. జరిపిరను నేరముపై 6 నెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడిరి. ఆనందబజారు ప్రతికా సుపాదకుడగు మఖిలాల్ నేగారు నవంబరు 12 తేదీని రాండుతేలిల్ సభకు ఆసక్తురి దెలుపుచు చేసిన ఉరేగింపుకై మేజిస్ట్రేటుయొడుగు నుంకుబడి, రిమాండుచేయబడినది. బామినామె విడుదలయగుట కతడు నిరాకరించెను. దక్షిణ కలకత్తా వారి సంఘకార్యదర్శినియగు లక్ష్మీ దేవిగారు జనహరి దినోత్సవసందర్భమున ఉరేగింపుచేసి పోలీసుకుత్తరపు ప్రకారము నెల్లిపోసందుకు 2 వారములు విడి ఖైదు విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

నడియాడులో కాంగ్రెస్ భవన ప్రారంభము

లాక్ష్మీప్రయోగములవలన 25 గురికి దెబ్బలు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 17:—నిన్న దర్బారు గోపాలదాసుగారి సతి భక్తిలక్ష్మీ నడియాడులో నూతన కాంగ్రెస్ భవన ప్రారంభోత్సవము సలిపెనని నడియాడు నుండి వచ్చిన వార్త తెలుపుచున్నది. తరువాత పట్టణములో ఊరేగింపు చేయబడినది. కాని లాక్ష్మీప్రయోగములవలన నది చెదరగొట్టబడినది. 25 గురు దెబ్బలు తినిరి. తరువాత పట్టణములో వివిధ భాగములయందును చాల ఊరేగింపులు చేయబడినది కాని పోలీసువారు వారిజోటికి పోలేరు. (ఆ. ప్రె.)

నూరతులో ఆజ్ఞాతిరన్గరము

నూరతు, నవంబరు 16:—జనహరిలాల్ దినోత్సవసందర్భమున సభలుగాని, పతాకాభివందనములుగాని, ఊరేగింపులుగాని జరుపరాదని మేజిస్ట్రేటు చేసిన ఉత్తరవును డిక్టేరించ ప్రయత్నించి నందులకుగాను 50 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. పోలీసులు కొన్ని ఊరేగింపులను చెదరగొట్టుచుండగా 50 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో యితర కాంతిసైనికులకు శిక్ష

ఆలిఫూరు మేజిస్ట్రేటు యొక్క 14 మంది కాంగ్రెస్ కాంతిసైనికులకు గూడ మూడు నెలలు కఠినశిక్షలు విధించెను. ఆయుధములు కలిగియున్నందుకు చాలమంది మీద ఎక్కుప్టో సిస్ ఆఫ్ఫీకింద ఛార్జీలు బనాయించబడినవి. (ఫీ. ప్రె.)

వంగదేశములో అనేక పట్టణములలో ఉత్సవములు కలకత్తా, నవంబరు 17:—జనహరిలాల్ స్మారక దినోత్సవముల సందర్భమున గ్రామములలో జరుపబడినవి అనేక స్థలములందు వచ్చిన వార్తలు తెలుపుచున్నవి. (ఫీ. ప్రె.)

నర్ పురుషోత్తమలో సాంధ్యగారి అరెస్టు

లాహోరు, నవంబరు 17:—గత రాత్రి క్రిమినల్ బా టిమెండుమెంటు ఆఫ్ఫీసరు అరెస్టుచేయబడిన 50 పురుషోత్తమలో సాంధ్యగారును, యొక్క 9 గురు కాంతిసైనికులను అరెస్టుచేసి మేజిస్ట్రేటుయొడుగు హాజరు పెట్టబడిరి. ఆయన రెవెన్యూవర వారిని రిమాండులో నుంచిరి. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రకటన

హెయ్యర్ అందు లోయర్ ఎలిమెంటరీ గ్రేడులందు తరిఫీతైన శ్రీ ఉపాధ్యాయులు ఈ తాలూకాబోర్డునందు నెల 1 కి రు 25-1-30, 20-1-25 జీతములపై పనిచేయుటకు దరఖాస్తులను ఈ క్రిందివిలాసమునకు 30-11-30 తేదీలోగా చేరు నట్లు పంపుకొనవలెను. తాలూకాబోర్డు (సం) టి. ఎన్. రామకృష్ణారెడ్డి, అధ్యక్షుడు.

దౌలతురాముగారి అరెస్టు

144 సెక్టును ఉల్లంఘించినందుకు

కరాచి, నవం 17:—కరాచి కలకత్తాగారు దివంగ 144 వ సెక్టును ఉల్లంఘించి నిన్న రాత్రి ఉపస్థాపించి నందుకు జయరామదాసు దౌలతురాముగారు, సింధు పత్రికా హా సంపాదకుడు నేడునయము మైదరాబాదు పోవుచుండ కై లుప్తేనడ అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వీరు 12 రోజుల క్రింద లాక్ అప్ పట్టుకొనితో గూడ విడుదల చేయబడిరి. నిన్న రాత్రి వీరు ఉపస్థాపించిన సభకు ముఖన 50 మంది వచ్చిరి. నేడునయము దౌలతురాముగారు బాటియవతాళ సాపనముకల్పిరి. నేటిసభలో పండిత జనహరిలాలుగారి ఉపస్థాపనము చురుకుపడినది. వీరి విచారణ పుక్రవారమునాడు తెలుగులో జరుగును.

శనివారం లాక్ష్మీప్రయోగం

శనివారంనాడు గవర్నరుగారు వచ్చినపుడు ప్రతిపూ ప్రచారముచేయ గుమిగూడిన ప్రజలపై పోలీసువారు లాఠీలు ప్రయోగించిరి. తలుపుకి దెబ్బలు తగిలెను. “గవర్నరు వెవరి బామ్మ” అను అట్టలు కొండకరీంబిథులలో దిరిగి, గవర్నరుగారు బందకవిధిలో పోవుచుండగా కొన్ని దుకాణములు మూయబడినవి. (ఫీ. ప్రె. నెంబరు)

పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారు

కలకత్తాకు వచ్చుట

కలకత్తా, నవంబరు 18:—పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారి కుమార్తె కృష్ణ సెహ్రాగారితోగూడ నేడునయమున పంజాబు మెయిలులో 7-80 హోరా స్టేషనులో తిరిగి. కలకత్తా అధ్యక్షులకు ముఖాను చంద్రబోను గారు వారిని సన్మానించిరి. కొన్ని వందలమంది జనము వారిని జూడవచ్చిరి. వివర నవీన రంజనరామగారు సెహ్రాగారిని సాంబేనున్న నుత్తోడొడ్డిని పోయిరి. సెహ్రాగారు రక్తాడనే యుండురు. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరులో నిషేధపు టుత్తరుపు

మైసూరు, నవంబరు 17:—బ్రిటిషు ఇండియాలోని కాననోల్లంపురసమితియొక్క సానుభూతి తెలుపు సభలు ఉత్పివము లేదయి నేయరాదని మూడు నెలలవరకు నిషేధపు టుత్తరుపు జారీచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కననూరు జైలు

శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు

నేను యిచ్చుట ఉద్ధాభావ నేర్పుకొనుచున్నాను. ఉప నివృత్తు అధ్యయన చెప్పుకొనుచున్నాను. కొన్నియోగాసనములు అభ్యసించినాను. నూలునడుపు తక్కి మీద రాల్చు ముమిన జంఘెలు తయారుచేయుచున్నాను. చాల ఆరోగ్యముగానే యున్నాను. దీనిని వార్తాప్రేమపాత్రులైన ముమ్మల బసవియ్య చాదరిగారికి అందజేసిరి.

రాపర్ల శివరామకృష్ణయ్యచౌదరి.

అమృతలూరు 17-11-30.

కృష్ణామండల అర్చకసంఘము - బెజవాడ

ఈసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము ను, దావావాదులయొక్క సమావేశమును 28-11-30 తేదీ ఆదివారంనాడు వుయ్యూరులో శ్రీమత్ వేదాంతం రామచంద్రులుగారి యింటివద్ద జరుగునుగాన కార్యనిర్వాహకవర్గ జన్ను దావావాదులను ఆహ్వానము అందకపోయినందున ఆహ్వానముగా యెండుకొని సభకు సమావేశమయి కార్యక్రమమున బాగాన ప్రార్థించుచున్నాను

పరాశరం వీరరాఘవాచార్యులు,

ప్రధాన కార్యదర్శి

NOTICE.

Notice is hereby given that sealed tender duplicate for the supply of diet articles and other hospital requirements from 1st April 1932 to 31st March 1932 for the Government Hospital Koraput will be received by the Medical Officer, Government Hospital, Koraput 2 p.m. on 5-1-30. Details can be had from the Medical Officer, Government Hospital, Koraput.

Sd/- V. SRINIVASA RAO, Civil Surgeon, Vizag-Agency.

వ్యవసాయము

బెజవాడ
(స్వకీయవిలేజిరి)

వనసమారాధన

బెజవాడ, 15-11-30:—బెజవాడ మున్సిపల్ సౌండ్ యొక్క సంఘమువారు యీ రోజున పగలు 12 గంటలకు ఏలూరు కాలవ ఎడమవైపుననున్న మ. రా. రా. గుండిమెడ త్రీనివాస రావు పంటలుగారి తోటలో కార్తిక కనకసమారాధన జరిగినది. ముందు 1000 మంది భోజనముచేసి, బాహ్యులు, కైపులు మొదలగు అన్ని బాగులవారికి భోజనములు పెట్టబడినవి. భోజనానంతరము గ్రామస్థుల సంగీతము యేర్పాటు చేయబడినది.

విజయనగరము
(స్వకీయవిలేజిరి)

జాయంటు రిజిస్ట్రార్, కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ వారి రాక

విజయనగరము, 16-11-30 :—నిన్న మధ్యాహ్నం కలకత్తానుండి వచ్చిన వెయిలులో మద్రాసు రాజధాని కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ జాయంటు రిజిస్ట్రార్ వారగు దైవిభానుజీ పిళ్లెగారు మాపురము గడచేసిరి. స్వేచ్ఛనవద్ద డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారగు సీలకంఠంరాజు, కో ఆపరేటివ్ ఇన్స్పెక్టర్లు, శ్రీముతులు పి. ఎల్. నరసింహరాజు, బొడిమెళ్ల జోగిరాజు, గాదె చలరామరావు మున్నగువారలు వారిని సన్మానించి బసకు దీసికొనివచ్చిరి. మధ్యాహ్నం 3 గంట అయినతరువాత శ్రీయుత నరసింహరాజుగారు పిళ్లెగారిని కో ఆపరేటివ్ డిల్లింస్ట్రనుకు దీసికొనివచ్చిరి. ప్రథమమున కో ఆపరేటివ్ ఖద్దరు స్పీన్సింగు అందు వినింగు సొసైటీని వారు తనిఖీ ప్రారంభించిరి. సుమారు ముప్పావుగంటకాలమందు విడిసిరి. క్రమక్రమాభివృద్ధిలోనున్న సరిఘముయొక్క పని జూచి సంతసించిరి. అక్కడ దొరకు బట్టను, అందు ముఖ్యముగా అసంపుట డైరెక్టరస్ జగన్నాయకులకు వారిచే కట్టులేకుండ నేయబడిన వరాయి, సుమారు అరుముట్లు నెడల్పుగల దుప్పట్లు చూచి బహు సంతోషించిరి. ఇంకను ఈసంఘము ఇడుకు నేతపనివారలకు నిజముగా ఆర్థిక దళ సేంపాండించుచున్నదో లేదో కనుగొనుటకు స్వయముగా శ్రీ విడుకువారిని, నేతగాండ్రు ప్రశ్నలువేసి వారి సమాధానములకు తృప్తిచెందిరి. అంతయున నమృతముగా ఇట్టిసంఘలు పనిచేసినయెడల వారికి తగినంత సహాయముచేయుటకు తాము సిద్ధముగనున్నామని చెప్పిరి.

విదప వారు కో ఆపరేటివ్ ప్రొడ్యుస్ జిల్లాబ్యాంకును కూడ తనిఖీచేసిరి. వీటి కార్యదర్శులగు శ్రీయుత చేతూరు కుబ్బారావు కంటకుగారు ఊరేలేకపోయినను విగిలిన డైరెక్టర్లు వారికి కావలసినవిషయము సమగ్రముగా తెలియజేసిరి. వీరు తొకోజా మొయలులో మద్రాసు వెళ్లుచున్నారు.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమము-హిందీపాఠశాల

ఈ మధ్యనే, శ్రీ కృష్ణాశ్రమమువారు హిందీపాఠశాల పోకటి నెలకొల్పియున్నారు. హిందూదేశము దంతట హిందీ భాష జనసామాన్యముగా వాడుకభాష యగుటకు నూచనలు గన్పడుచున్నవి. అందుచే వీ రిట్టి పాఠశాల నెలకొల్పి పురజనులకు విద్య గరవులలో దేశసేవ చేయుచున్నారు. సంస్కృత భాష తరువాత ఎక్కువ గౌరవముతో చూడబడెడిది హిందీ భాష మొకటిలేదు. వీరు హిందీ పండితులగు భీమనిపట్టణ చాప్రభులగు శ్రీయుత గంటి జగన్నాథం పంతులుగారిని నియోగించియున్నారు. వీరు ప్రయాగలో పెక్కు సంవత్సరముల హిందీ ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి పెక్కు పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులయి 5, 6 సం॥లనుండి భాషానేత చేయుచున్నవారు గత నెలవెంబది 14 తే జరిగిన హిందీ ప్రభు, మధ్యము, రాష్ట్రభాషా పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైనవారి సంఖ్యనుబట్టి ఈ జిల్లాలో విజయనగరమే ప్రభుస్థానము పహించెను. కేవల భాషాజ్ఞానము ఆలవడజేసికొనుటకు 3, 4 మాసములకంటె మోపు అక్కరలేదనియు, కార్యాలకు పరీక్షలకుగాను యియ్య కాగోరువారు 5, 6 మాసము లభ్యసించవలసి యుండుననియు, ఇంకను కాలేజీలో optional subject గా నభ్యసించువారికి ప్రత్యేక పోకర్మములు చేయబడుననియు, ఇంకను ఖంట ప్రత్యేకముగా నేర్చుకొనువారికి గూడ సహాయము చేయబడుననియు శ్రీ కృష్ణాశ్రమమువారు తెలియబరచుచున్నారు.

గుంటూరు
(ప్రత్యేకవిలేజిరి)

సాల్పు ఆక్టుక్రింద కేసు - అప్పీలులో శిక్షతగ్గించుట
గుంటూరు, నవంబరు 14:— 148 వి. పి. సి. 74 సాల్పు ఆక్టుక్రింద 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిన శ్రీయుత గురిజాల ఉద్దండంగారి అప్పీలులో గుంటూరు జిల్లా జడ్జిగారగు శ్రీయుత ఎమ్. నరసింహరావు బి. ఏ. ఎమ్. యల్. గారు నిన్నటిరోజున తీర్పు చెప్పిరి. ముద్దయితరపున పీడకు శ్రీదివాకరు లక్ష్మీనారాయణ, కోడూరి లక్ష్మీపతిరావుగారున్ను గతర్ప మోటుతరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు గారును తమ తమ వాదనలు బలపరచుచున్న కేసు లాగు కోడికరిస్తూ జడ్జిగారు యీ కేసులో ముద్దయిన పోలీసువారు ఎరెస్టుచేయ్యడముగాని జెయిలుమీద విడుదల చేయడముగాని సంభవించలేదనిపిస్తూ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు వాదించినట్లు పోలీసు వారు ఎరెస్టు చేయకుండాగాని జెయిలుమీద విడుదలచేయకుండాగాని మేజిస్ట్రేటుగారివద్దకు సరాసరిపోయి నేరము జరిగినట్లు రిపోర్టు చేయవచ్చుననిపిస్తూ దానిమీదట క్రిమినలు ప్రాసి జు కోడు 190 సెక్షను ప్రకారము మేజిస్ట్రేటుగారు కాంగ్రెస్ కేసు తీసుకొన వచ్చుననియు నుడిచిరి.

రెండు సెక్షన్ల క్రింద శిక్షను ఖాయపరచు జడ్జిగారు రెండు సెక్షన్లక్రింద చేయబడిన నేరములు ఒకదాని నొకటి యనుసరించి యున్నందున వాటిక్రింద నేతుబడిన శిక్షలు ఏక కాలములో ననుభవించేటట్లు ఉత్తరువు చేయుట శాస్త్రాయుని చేపుచు ఒక్కొక్క సెక్షన్లక్రింద మూడునెలల విడిత్యను విధించుచు, అవి ఏక కాలములో నే అనుభవించుటకు ఉత్తరువుచేసిరి. ఉప్పుచట్టము క్రింద ఎట్టివిధమైన కేసు కట్టుటకు పోలీసువారికి అధికారములేదని ముద్దయియున్న పీడర్లు వాదించిరి. కాని యావాదమున జడ్జిగారు అంగీకరించలేదు.

వి. ఎస్. చారిగారి కేసు

వి. ఎస్. చారిగారిపై 17 (1) క్రిమినలు లాసవరణవట్టు ముక్రింద తేబడిన కేసు సబు మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడెను. ప్రాసిక్యూషను తరపున సాత్తుమిచ్చుచు సబుఇన్స్పెక్టరు గారి రాఫువశ్యునాయుడుగారు ముద్దయిన తాను 29-7-30 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు కాలేజీ గేటువద్ద పికటింగు చేస్తుంటే ఎరెస్టు చేసి రిజిస్ట్రేటరుకు జమానుచిచ్చి తాలూకా స్టేషనుకు పంపిరిననిపిస్తూ, ఆరోజున కాలేజీ గేటువద్ద చాలమంది గుమిగూడియున్నట్లున్నా పెట్రోలు డ్యూటీ మీదనున్న తాను వారు రహదారిని పోయేవారికి ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నట్లు తోచినందున వారు అక్రమసంఘముగా ఏర్పడివారని వారితో చెప్పి వాళ్లను చెల్లిపామ్మనియన్నట్లును, అట్లు పోసందున వాళ్లను లాజీతో చెడగొట్టించినట్లున్నా, చెబ్బలు తినినప్పటికీ ముద్దయి వెళ్లనందున ఎరెస్టు చేసినట్లున్నా, కాలేజీగోడల మీద "Long live revolution", Down with British Imperialism అని వ్రాసియుండుట చూచినట్లున్నా, అచ్చట గుమిగూడినవారు మహాత్మాగాంధీకి జైయని యరుస్తున్నట్లును చెప్పెను. ముద్దయి పక్షమున శ్రీవింజమూరి రంగాచార్యులు గారును, కిళాది కృష్ణావతారముగారును సాక్షిని క్రానుచేతుగా, ప్రెస్సిపాలుగారు పిల్లలు పికటింగు చేస్తున్నట్లు తనతో ఫిర్యాదు చేసినట్లున్నా కాని లిఖితపూర్వకముగా చేసినట్లు తనకు జ్ఞాపకము లేదనిపిస్తూ గుంటూరులో పికటింగు ఆర్డినెన్సు లేదనిపిస్తూ కాలియంతయును పికటింగు నేరము కాదనిపిస్తూ పికటింగు నేరమునకు సంబంధమునపట్టి వారంటు ఉండిగాని లేకుండాగాని ఎరెస్టుచేయవచ్చుననిపిస్తూ చెప్పెను.

ఏ యధికారమువలన ఆరోజున గుమిగూడిన ప్రజాసమూహమును అక్రమసంఘముగా డిక్లరే చేసినావని యడుగగా, సాక్షి అప్పుడు నేనునవహాసు అసీసరుగారుగాని ఇన్స్పెక్టరుగారుగాని లేరనిపిస్తూ అందువలన తాను విచక్షణచేసి అట్లు చేసినననిపిస్తూ, లాజీచార్జీకూడ విచక్షణమీదనే చేసితినినిపిస్తూ 144 సెక్షను గుంటూరులో అమలులో ఉన్నదనిపిస్తూ, బదులుకున్న మించియుండిగాధికారియుద్దమన్నా పార్సీవే 144 సెక్షను వర్తిస్తుందనిపిస్తూ, అక్రమసంఘముని చెప్పుటకును, లాజీచార్జీ చేయుటకును తనకు యధికారమున్నదనే యట్లు గావించి ననిపిస్తూ, చెప్పెను. సదరు కేసు వచ్చే 19 వ తేదీకి తిరిగి వాయిదా వేయబడెను.

ఆగ్నిపల్లి వేదశాస్త్రపాఠశాల

ఆగ్నిపల్లి వేదశాస్త్రపాఠశాలలో వ్యాకరణము భాష్యాంతుము పాఠములు చెప్పగిన కండితులు కావెను. శిరోమణి లేక విద్యాప్రసీదయం దుత్తీర్ణులైనవారికి వారి యోగ్యతను సారముగా వేతనము ఏర్పరచుచును. నవంబరు నెలాఖరులోగా దరఖాస్తులు ఈక్రింద సంతకముచేసినవారికి పంపవలయును. సూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రి, బెజవాడ.

కేరళ రాష్ట్రము

కాలికట్ లో శ్రీ ల అరెస్టు

కాలికట్, నవం 16:—బొంబాయిలో శ్రీ ల పట్టి పోలీసువారి వలంబించుచున్న ఇర్యలను గర్హించుటకై కాలికట్ శ్రీ లు నేడుదయ మొక యాత్రవము బయలుదేర దియవలయునని నిశ్చయించుకొనిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారి యాత్రవమును నిషేధించుచు 144 సెక్షను అమలుపరచిరి. శ్రీ లు ఈ యాత్రవపు నల్లఁమించి యాత్రవము జరిపిరి. అందుచే వారిలో నైదుగురిని పోలీసువారి రెస్టు చేసిరి.

అరెస్టుయిన వారి పేర్లు శ్రీమతులు సి. కన్నికవమ్మ, అమ్మ కుట్టిఅమ్మ, కాల్యాణినిఅమ్మ, సామ్యూల్ ఆరకానరి, వాయననీ కుట్టిఅమ్మగార్లు.

కేరళ రాష్ట్రములో శ్రీ వాలంటీర్ల నరెస్టుచేయట కిదియే మొదటిసారి.

పికటింగు

నేను, ఒక విదేశవస్త్రముల దుకాణమువద్ద వాలంటీర్ల డిద్దరు పికటింగు జరిపిరి. వెంటనే ఆ దుకాణము మూసేయబడినది. (అ. పే.)

చోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టు

ఫిర్యాదు నెం. సి 288/30

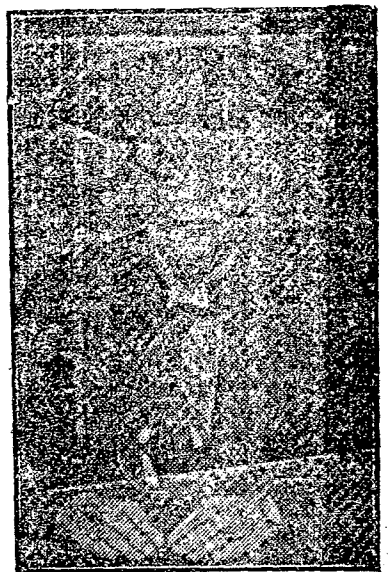
వాది:—నెల్లూరి నర్సయ్యయ్య.

ప్రతివాదు:—నెల్లూరి రామమూర్తివగైరా. ఈ నెంబరు వాది ప్రతివాదుల పన్ను ప్రాసోటుదా॥ డాక్టరేకం రు 33-8-0 లు రాబట్టిన దావాచేసినందున సదకు దావా తే 2-12-30 కి వాయిదాపడియున్నది గాన అందుకు ముమ్మసా ఆక్షేపణ వున్నయెడల ఆ రోజువునకుం 10 ఫుల్లకు చోడవరం డి॥ మునసబుకోర్టువారి యెదుటవచ్చి తెలియ చేయవలసినది.

కె. వి. రామేశ్వర, పీడరు.

AMRAK
(of London & U.S.A.)

కేర వాయిదా పా విప్లవాధులను తెలుపువారు. పుష్పిని, నరము లకు శక్తినిచ్చునట్టి 2,000 మూలికలు నిలువ చేయబడియున్నవి. వెటాలిటి నరముల నిస్సత్తువ, చర్మ వ్యాధులు, మూలము ధాతువు, శ్రీ

వ్యాధులు, బహుమూత్రము ప్రత్యేకముగా మొదలగువాటికి ఓషధులు గలవు.

సలహాకు రు 5 నుండి పుచ్చుకొనబడును. సామాన్యము పోస్టు ద్వారా పంపుటకు రు 15 నుండి రు 50 కట్టుము చెల్లించవలసి యుండును. మీ హస్తమునకు సిరా రాచి, సదరు ముద్రను పంపిన మీ జీవిత రహస్యము వ్రాసి కరబడును రిప్రెజెంటుకు బయలుతపో ద్వారా పంపుటకు కట్టుము రు 5 లు మరీయార్డరు చేయవలెను.

ఒక కుచ్చు శిరోజములనుండి వ్యాధి తెలుపబడును. రు 5 లు మరీయార్డరు చేయవలెను. జనరలు కార్డు 1 కి రు 5 లేన కార్డులు ఒక సుట్టుమునకు రు 10. ప్రత్యేకముగా స్పెషల్ ఖట్టుమునకు రు 20 విన్ (డబుల్.)

భగవంతుడు మానవుని హస్తమునందు చిహ్నములను కల్పించియున్నాడు. అందరు వారి విషయములను కనుగొనవచ్చును. జూబ్ 87 వర్స 7.

ప్రత్యేక కోరికపై ప్రాఫెసరు ఆమెరకొగారు సెక్షం వ్రాశాదునందు గల పెర్సన్ హోటలునందు 19-11-30 తేదీ నుండి 27-11-30 తేదీ సాయంత్రమువరకు ఖద్దన కలిసి మాట్లాడుటకు చేతిముద్రలను పుచ్చుకొనుటకును, యాందురు, హైదరాబాదునందుగల నాటకశాలలో ఒక ప్రదర్శనముకూడ నిత్తురు.

Hotel Clarence,
Vepery, Madras, Phone: 2431.

బోర్డు ఛోటాకమిషనరు కృత్యములు

బోర్డు సమావేశ ప్రజల తీవ్రభందనము
బోర్డు, నవంబరు 14:—బోర్డు మాన్యువల్ రకు
మిహికలాలో గారి నిరంకుశత్వమును ఖండించుటకు తెలుపుచు,
భేదన్ తాలూకాల ప్రజలు 8000 మంది తెలుపుచున్నట్లుగా
కు సమీపముననున్న ధర్మశాస్త్ర అనుచోట సభ గావించిరి.

జోషీకూడా అను గ్రామములో బోర్డు మాన్యువల్ దారు
ప్రజలయెడల చాలాకఠినముగ ప్రవర్తించి యుండెను. మరియు
బోర్డు సమావేశానికి తిరస్కారభావముతో జూచెను.

ఈవిషయములను సభవారు ఖండించుచు సుదృఢపరిచిరి.

తీర్మానములు

1. మా సమావేశము కోరి మా బంధువులను సోదరులను
నకు బ్రతికే పాఠము మా బంధు వచ్చివారు. వీరిని సంసారము
లో నుండఁజేయుటకుగా బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి.

2. బ్రతికే పాఠమును బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి.

3. బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి.

4. బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి.

5. బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి. మరియు
బోర్డు మాన్యువల్ దారు సమావేశమిచ్చిరి.

మణిలాలు కొఠారీ విడుదల
ప్రభుత్వమువారు మరల జామీను కోరుట-కొఠారీ
నిరాకరించుట

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 15:—గుజరాత్ రాష్ట్రము
కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శిగా నుండిన శ్రీయుత మణి
లాల్ కొఠారీగారు, శిక్ష పూర్తి యైనందున ఈ కోజా విడు
దలచేయబడవలసియుండెను. కాని ఆయన బయటికి రాలేదు.
ఆయనను ఆహ్వానించుటకు చెరసాలయొద్ద కేగిన మీరా జె
మెయిలరు విప్రసంగము పోయినట్లే తిరిగివచ్చిరి. చెరసాలయధికా
రలు వారిని చెరసాల కార్యాలయములోనికి వెళ్ళి విడుదల
చేసినట్లు చెప్పిరియు, అప్పుడే అహమ్మదాబాదు జిల్లామేజి
స్ట్రీటువారిచే జామీను యివ్వదగిన వారంటు నొకవానిని
దర్శించు చేసిన గాని విడుదలచేయ రని చెప్పినట్లును కనబడు
చున్నది. 1915 సంవత్సరము చేయబడిన ఫారీనర్స్ ఆక్టు 1
(ఏ) సెక్షన్ క్రింద నెండుకు శిక్షింపబడరాదో కనుగొనుటకు
నవంబరు 14 గోప్యము ఆయన పేజిస్ట్రీటునంద హాజరు కావలె
నని ఆయన కోరబడెను. 500 రూపాయలు జామీనువచ్చినచో
విడుదలచేసెదనని ఆయన కోరబడెను. కాని ఆయన నిరాక
రించెను. అందుచే ఆయన విడుదలచేయబడలేదు. (ఫీ. ప్రె.)

గంధర్వకళ
రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి
కలిగించు గొప్పలేహ్యము. అనేకులకు మరల మగతనము
కలిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.
పాసు సీసా (1 నెలకు) రి-0-0 పాస్టుఖర్చులు 1-0-0
గంధర్వపార్శ్వ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గుజరాత్ రాష్ట్రము
రాజీనామాల నిచ్చి ఉపసంహరించుకొనినవారి
సంఖ్య

బొంబాయి, నవంబరు 15:—కాసనోల్లంఘనోద్యమము
లో రాజీనామాలు నిచ్చి ఉపసంహరించుకొనినవారి ఆర్డ్రోబరు
నెల ఆఖరువరకు 1700 అయి రని బొంబాయి ప్రభుత్వము
వారు ఒక ప్రకటనలో తెలుపుచున్నారు. జూలై ఆఖరువరకు
1292 మందియే రాజీనామాలు నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

నవజీవన ముద్రాలయము

అద్దెకు నోటీ సిద్ధిచందువలన యంత్రములను
పోలీసులు తీసికొనిపోవుట

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 16:—తన యింటిలో
నున్నంతవరకు అద్దె నివ్వలె నని యింటియజమాని ప్రభుత్వ
మువారికి నోటీసిచ్చినందున ప్రభుత్వమువారిచే నవజీవన ముద్ర
కాలయసామగ్రి సిటీ పోలీసు లైస్సుకు తీసికొని పోవుట
చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అబ్బస్ తయాబ్జీగారి విడుదల

బోర్డులో గొప్ప ఉత్సవము

బోర్డు, నవంబరు 16:—సభ్యుల శివసాహసం
విడుదలచేసెదనని అబ్బస్ తయాబ్జీగారు బుధవారమునాడు
ఇచ్చటికి వచ్చిరి. వారి గౌరవార్థము గొప్ప ఊరేగింపు చేయ
బడెను. ఈ యూరేగింపులో చేరినవారు బాబీలిగాడ్డవద్ద ఆగి
యచ్చట గొప్పసభ గావించిరి.

తయాబ్జీగారి యువన్యాసము

తనకా లొకటి చెరసాలలోను, ఒకటి బోర్డులోను
ఉన్నదని ఉపన్యాసములో తయాబ్జీగారు నవ్వుచు చెప్పిరి.
ఒక్క సంవత్సరమువేరకు మైనను వివాహములను మాన్యువలసి
నదని తయాబ్జీగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రబోధించిరి. కల్లంగడులపిక్కె
టింగు ఇక్కడ యింకను జరుగుచున్నట్లు. కొన్ని ఫలము
లలో వర్తకులు కాంతిపైసలకు కొట్టుచున్నారనియు, అగౌ
రవము చేయుచున్నారనియు చెప్పబడుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

కాక్సుటను డయిరీ—1981 సంవత్సరపు కాక్సు

టను డయిరీ కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇయ్యది చెన్న
గరమునందు నీ. కుమారస్వామినాయుడు అందుపన్న వారితో
ప్రచురింపబడినది. తెలుగు తమిళ పంచాంగములతోను అవసర
ముగు ఇతర సమాచారములతోను విరాజిల్లెడి ఈ డయిరీ నుండ
రముగ ముద్రింపబడినది. దీనిఖరీదు వది అణాలు.

అపాయము లేనిది, విరేచన కారి.

జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల
బిడ్డలకిది తగినది.

తల్లీ! మీబిడ్డయొక్క జబ్బును, మలబద్ధకమును పోగొట్టుటకు
కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల పర్బత్తు అవసరము

“California Syrup of Figs”

తల్లీ! త్వరపడుడు. ఒకస్కూప్ కాలిఫోర్నియా
సిరప్ ను (California Syrup of Figs) యిచ్చిన,
మలమును, అపానవాయువులను శరీరమునుండి
తొలగించి జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించు
ను. మరల కొద్దిసేపటిలో మీబిడ్డ ఎప్పటివలె
ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగానుండును. చిరా
కుగాను, జ్వరముగాను, పిత్తముగాను, మలబద్ధక
ముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు, కూడ
నిరపాయకరమైన చల్లని పానీయము త్రాగుటకొప్పు
పడుదురు. ఎట్టిహానిగాని, అపాయమును చేయదు.
మీ కుమారుని “కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్”

వంగరాష్ట్రము

ఆనందబజారు పత్రికాసంపాదకుని అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 15:—బుధవారము జరిగిన పార్లామెంట్
సందర్భమున పోలీసులు ఈ కోజాసామంత్రియైన ఆనందబజారు
కార్యాలయమున 151 క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోర్టు ననుసరించి
సోదాచేసిరి. తరువాత తత్ప్రతికాధిపతి యగు ముఖ్యమంత్రి
సేన్ గారిని అరెస్టు చేసిరి. నవంబరు 12 తారీఖున కాండు
పేబిల్ నభకు అసమ్మతి తెలుపుటగాను 144 సెక్షను తిర
స్కరించి వీరు శిక్షను జరిపినందులకు అరెస్టు చేయబడిరని
తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అరెస్టులు-శిక్షలు

పల్లి శంకర్ సమితి కార్యాలయము సోదా

కలకత్తా, నవంబరు 16:—దేశబంధు పల్లి శంకర్ సమితి
సేతు ఉదయము సోదాచేయబడెను. కరపత్రముల సమ్మిం
దులకును, బ్రిటిష్ పత్త్రు బహిష్కరణమును ప్రోత్సహించి నం
దులకును యిద్దరు కాంతిపైసలు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

విద్యార్థి యొక్క విడుదల చేయబడుట

కలకత్తా, నవంబరు 16:—నలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునం
దు 6 న తొలగించి విద్యార్థి యను నరసింధ్ర బ్రహ్మగారు మిరాతెన్
గారి యొగమునకుండుర్యము జరిగిన మండగముల విషయమై
అరెస్టుచేయబడియున్నాడు. ఆయన యిప్పుడు విడుదల చేయ
బడెను. (ఫీ. ప్రె.)

తమ జిల్లాకు రాకుండ సస్మాల్ గారిపై ఉత్తరువు

కలకత్తా, నవంబరు 15:—తన స్వంత జిల్లాకు వచ్చుట
వలన ప్రజాకాంతి భంగము కలుగు నకు కారణమన వారిని
ఆ జిల్లాలోనికి రానివ్వకుండ బారిష్టరు బి. యస్. సస్మాల్
గారిపై 144 సెక్షను ననుసరించి ఉత్తరువారీచేయబడెను. ఇది
తెలియక సస్మాల్ గారు మదనపూరు వెళ్లెను. వారు అచ్చటినుండి
వెడలిపోవలెనని ఆధికారులు 144 సెక్షను ప్రకారము
ఉత్తరువుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

10 సంవత్సరములలో 13 సార్లు శిక్ష

నరేంద్రనారాయణ చక్రవర్తిగారి విడుదల

కలకత్తా, నవంబరు 16:—6 నెలలు కఠినశిక్షననుభవించి
న శ్రీయుత నరేంద్రనారాయణ చక్రవర్తి గారు (పొబ్బా) యి
ప్పుడే విడుదలచేయబడెను. రాజకీయ నేరములకు గాను యీ
10 సంవత్సరములలో ఈయన శిక్షపడుట కిది 13 వ సారి.
(ఫీ. ప్రె.)

Advertisement for California Syrup of Figs, featuring an illustration of a box of the product and text in Telugu describing its benefits for children and adults.

భారతవాణిజ్యసంఘ సభ

వాణిజ్యహాంవ్యమునకు రాజకీయములు మాత్రమే కారణములు కావు

ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని సభాభ్యుత్తుడు తీవ్రముగా ఖండించుట

బొంబాయి, నవంబరు 15:—

భారతవాణిజ్యసంఘముయొక్క మూడవ త్రైమాసికసమావేశమునం దభ్యుత్తుడు విహించుచు హుస్సేన్ ఖాన్ లగ్నాభాయ్ గా కుపస్థానించిరి. దేశమునందలి ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి వివరించుచు సంగతి సందర్భముల ప్రముక్తముగా నభిప్రాయము తెలుపుటకు బదులు ఆర్థికశక్తికి బోవుచున్నదని వారు చెప్పిరి. ప్రపంచసిద్ధిగతులు మాత్రమేగాక భారతదేశమునందలి రాజకీయోద్యమమును, ఆర్థిక దురవస్థను దీనికి కారణము లనికా రనిరి. ఇంజనీరింగ్ దేశములో బాడీవస్తువులకు ధరలు తగ్గి పోయినవని కా రనిరి. వ్యవసాయములకు సహాయము చేయవలసిన యావశ్యకతను తెలుపుచు తమ సభాముఖారు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి వారు సభాముఖారు తెలిపిరి. సర్ తురుజుత్తురామగారును సెంట్రల్ కమిటీవారును ప్రతిపక్షమునకు వచ్చియున్నవని చెప్పిన ప్రయత్నములను వారు గడ్డించుచిరి. ఇంజనీరింగ్ బ్యాంకువారిచే తక్కిన వడ్డీకి డబ్బు నిప్పించుట తప్ప ప్రభుత్వమువారు మరియే సహాయమును చేయించలేదు. ప్రభుత్వమువారు అనుసరించిన వాణిజ్యపద్ధతిలను కర్ణకులకు మాత్రమేగాక దేశమునంతటికిని మితిలేని గడువు కలుగుచున్నదని వారునిరి. ఇందుకు రాజకీయోద్యమమే కారణము కాదు. ఇతర కారణములు కూడ కలవు. ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమము బాడ్డయ్యుకొని చిన్నము మాత్రమే కనుక ఆ సలు బాడ్డమును మాన్ప ప్రయత్నించుట లేదుగాని చిన్నములను రూపుమాప బ్రయత్నించుటవలన లాభములేదు. ఒక్కరాజకీయోద్యమమే యీసీతికి కారణమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పబయ్యెను. తమ ఆక్రమణ వెల్లడించుటయు సమజముకొదనివారనిరి. ఏలనన రాజకీయోద్యమమునకు పూర్వమే దేశములో నిట్టి సిద్ధియేర్పడెను. దేశములు నిరాశరేడి కాసనోల్లంఘనమునకు గడంగిరి. కనుక బాధ్యత రాజకీయ నాయకులకంటె ప్రభుత్వమువారిమీదనే పోవలెను. ఒక్కవిద్యార్థియు మాత్రమేగాక సామాన్య ప్రజలుకూడ నిరాశరేడిరి. ఈ ఉద్యమమునందలి కొన్ని విషయములతో రాను ఏకీభవించుచున్న ప్రభుత్వమువారు సకాలములో ప్రతిక్రియలు ఆలోచించినచో నిట్టిసిద్ధి యేర్పడియుండెడిదనికాదు.

రాజకీయ, ఆర్థికకారణములవలన కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల పన్నులు తగ్గిపోయినవి, క్రొత్తపన్నులను ప్రజల ధరింపలేనిస్థితి యేర్పడినది.

గుజరాతునందలి స్థితి

తరువాత వారు గుజరాతునందలి పరిస్థితులనుగూర్చి తెల్పి పన్నులను వసూలుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రాలించుచున్న పద్ధతులకు సంతోషము వెల్లబెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారికి అండగా నుండు కర్ణకులయొడల నిష్పాదనను ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి తెలిపెదరగాక యని వారు కోరిరి. బ్రిటిష్ ఎర్లకలలో క్షేమముగూర్చి వివరించుచు ప్రజలసత్కృతిమీద ఎర్లకము సాధ్యపడునుగాని అలవంతముగా ఎర్లకముచేయుట పొసగదని వారుచెప్పిరి. పరిశ్రమలను, వ్యవసాయమును వృద్ధిపరుచుట వలనను తమ వ్యవహారములను తామే చూచుకొనునట్లు చేయుటవలనను దేశముల సంపత్తి వృద్ధియగునని వారుచెప్పిరి. ఇవి లేనిది ప్రజలకుగల కొనసాగోలకై వృద్ధిపొందదని వారు చెప్పిరి. (అ. ప్రెస్.)

రాజమోహన హేరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన నువాసనగల తలనూనె 5

తలనూనె, మాడుపొటలు, చుండు అకాలముగా పెండ్లుకలం నరయలు రికాపేటిమి మొదలగువాటిని హరింపజేయునకు చుట్టదమును, బుద్ధిమంతులు, కలిగించి పెండ్లుకలం నల్ల నదిచి వృద్ధిపొందించును. 1 నీసారు 1. 5 నీసారు రు 2-10-0

డి. పి. ఖర్చులు శ్రేష్ఠము.

సి.సి.సి.అందు కో.అయ్యార్యదనమాజం, పెరిడేపి, (నెల్లూరుజిల్లా).

అఖిల పాంచాలరాష్ట్ర విద్యార్థి మహాసభ

దివాను చమనలాలుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

లాహోరు, నవంబరు 14:—అఖిల పాంచాల రాష్ట్ర విద్యార్థిమహాసభకు బ్రాహ్మణులలో దివాను చమనలాలుగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు చెప్పిరి:—

ప్రస్తుత విద్యార్థిధానము ఆర్థికపీడనమునకు చేయూత గా నున్నది. నిజమైన జ్ఞానాభివృద్ధికై కృషి జరుగుటలేదు. పాఠశాలలోని తరగతుల గడులు చెక్కులవలన నున్నవి. ఉపాధ్యాయులు జెయిలు అధికారాలవలన నున్నారు. మీరు ఈ విద్యార్థులనుండి తీర్చియింపు నోంది చెడతినపిమ్మట మీకు లభించెడి దేమి? గవర్నమెంటు నాకరీలలో పడి కృతించుట యేనా?

ఆహ్వాన సంఘముతరపున మిస్ జే. పూరీకన్య డి. పి. గా రుపన్యసించిరి.

సి. వి. రామనుగారికి నోబిలు బహుమతి యొనంగ బడినందులకై వారి నభినందించిరి. జాతీయ సోదరీమణులు ఇతర విద్యార్థులను బాతీయోద్యమసందర్భమున అరెస్టుచేయుటకు నందులకై యీ సభవారు ఆభినందించిరి.

డి. పి. వి. కాలేజీవారి వ్రాసిన వాడుక నుండి మనస్థితి పని యని నిరసించిరి.

బ్రిటిష్ వస్తుబాహుళ్యము చేయ వలయునని తీర్మానించిరి. (అ. ప్రెస్.)

సారంగధర నాటక ప్రదర్శనము

లా కాలేజీ ఆంగ్లనాటక సంఘమువారు

ప్రై సంఘమువారు కుక్వారం సాయంకాలము డిక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో సారంగధర నాటకమును బ్రదర్శించిరి. నాటకముంతయు బట్టారి కృష్ణమాచార్యులవారి “విషాదసారంగధర.” చివరి రంగముమాత్రము సంఘమువారు స్వయముగా కల్పించుకొన్నది. చిత్రాంగి పాత్రధరించిన పి. భాస్కరరావుగారు, వయసున చిన్నవారయ్యు, రంగస్థలముపై నటనకుండ వలసిన స్వతంత్రతను, స్వేచ్ఛను కోల్పోక నిర్భయముగ నభినయించిరి.

చివరి రంగములో సంఘమువారు గావించిన మార్పు నాటకేతిశ్శత్రువునకు వన్నె తెట్టకపోయినను సాధారణముగ నట్టి విషాదాంతనాటకములలో నగవడు ముగింపు పద్ధతి వనసరించియుండులాగున, ఇతివృత్తమునకు మాత్ర మేమాత్రమును భంగము గలిగింపని పద్ధతిని, రచింపబడినది.

రైల్వే రాకపోకల వేలము

మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు

బయలుదేరు వేల వచ్చువేళ

కలకత్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 Xం ఉద 7-0 Xం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 Xం ఉద 10-50 Xం
,, పాన్పు ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 Xం
,, ,, రాత్రి 7-30 Xం	—
6వైడిపుడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 Xం ఉద 9-55 Xం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 5-55 Xం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 Xం సా 8-45 Xం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 Xం సా 4-25 Xం
రేచిగుంట ,,	సా 6-30 Xం మ 12-0 Xం
,, ,, —	రాత్రి 9-10 Xం
బెంగ్లూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 Xం ఉద 6-20 Xం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 Xం మ 2-25 Xం
,, ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 Xం ఉద 6-0 Xం
,, ,, ఉద 6-45 Xం రాత్రి 8-40 Xం	
జోళాశ్రేణు ,,	మధ్యాహ్నం 1-0 Xం
అల్మోరా ,,	సాయం 5-45 Xం ఉద 9-45 Xం
బళ్లీనుకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 Xం ఉద 7-15 Xం
సీనిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 Xం ఉద 6-35 Xం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 Xం రాత్రి 8-15 Xం

మద్రాసు ఎగ్జ్రా స్టేషనునందు

సిలోన్ బోట్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 7-0 Xం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 Xం ఉద 6-15 Xం
రామేశ్వరం ,,	ఉద 7-15 Xం రాత్రి 6-20 Xం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 Xం ఉద 5-40 Xం
పార్వత్ ,,	రాత్రి 10-35 Xం ఉద 4-25 Xం

మద్రాసు బీచిస్టేషనునందు

తిరుచినాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 Xం మధ్యా 1-20 Xం
కంచీవరం ,,	సాయం 5-24 Xం ఉద 9-35 Xం

నవరసు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి

ప్రాప్రైటరు, బెజవాడ.

ఆరోగ్యము ప్రథమమున వచ్చును!

ఉపాధ్యాయులు, పరీక్షలందు అపజయముగాంచిన విద్యార్థులనుగురించి కలవరపడుదురు.

దీనికి కారణము ఆహారమునందు లోపమున్నదని వారికి తెలియును. విద్యార్థులకులు క్వాకరు ఓట్లునే ప్రథమాహారముగ మనయోగించుటకు కారణము దీని యందు గల గొప్పశక్తిని, దారుణ్యమును, యారోగ్యము నిచ్చు వేదార్థములు యుండుటవలన బాధ్యమైన కేరీమును, చురుకైన మెదడును గలిగించును.

పసిబిడ్డలు యలవటచేసి, సోమరులుగ నుండిన వారి యాహారవిషయమే గమనింపుడు. ప్రదినము క్వాకరు ఓట్లను నిర్భయముగ వాడవచ్చును.

Quaker Oats

చెబులతో తాకబడినది.

నృత్యంశిఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నూకలపాటి వెంకటపతిరెడ్డిగారి విడుదల

శ్రీయుత నూకలపాటి వెంకటపతిరెడ్డి (గొప్పభూస్వామి) గారిని జేలూరు జైలునుండి ఈనెల 18 తేదీ విడుదలకాబడి నెల్లూరుకు 14-11-80 తేదీ రాత్రివచ్చినారు. వీరితో మాట్లాడినప్పుడు ఈక్రింది అభిప్రాయము తెలిపినారు. కారాగృహములో బి. క్లాసు ఖయిదీలకు వండుపాత్రలు కొన్నియనుముతో చేయబడిన పనియు అందువలన చిలుము వాసనకలిగి యుండుననియు, భుజించుటకు కష్టమనియు చెప్పిరి. పప్పు మొదలైన ప్రత్యేకవస్తువులు బాగుగా యుండవనియు తెలిపిరి.

సి. క్లాసువాళ్లకు యిచ్చు భోజనపదార్థముల వలననే రక్తభేదము రావడమునకు కారణమని వారు తెలిపిరి.

తిరుత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

అన్నదానము

నవంబరు 18:—తిరుత్తని పాత్రికాసంకేతము శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీవారి నిలవురు జూబిలీ వర్ధంతి మహోత్సవమును బురస్కరించుకొని నీయూరియండులో శ్రీమహాంతుగారి యొప్పటి సెటిల్ మెంటు అఫీసుగారగు శ్రీయుతులు టి. రామమూర్తి పంతులు బి. ఎ. గారు నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము నుమార్చెడువందల బీదప్రజలకు తృప్తికరముగ అన్నదానము గావించిరి.

నీటికొల్పోయీలు

ఈయూరియండులో ముఖ్యపీఠులలో ఆంధ్రండు నీటికొల్పోయీలు సేర్పడి యూరివారికి మాత్రమేగాక వేలకొలదిగ వచ్చు యాత్రికులకును నీటిపంది గల్పించుటకై జేసిన ప్రయత్నములు చఫలము లై నందున అప్పటికప్పుడే ఎంజితులు గొట్టములు పెట్టరా పరికరములన్నియు నీయూరి యానియోకో బోర్డు కార్యాలయమునకు వచ్చిచేరుచున్నది.

తాలూకా రైతులసంఘము

తిరుత్తని శ్రీమహాంతుగారి దగు నీ తిరుత్తని తాలూకా యందులో భూములకు గల శిస్తులను సెటిల్ మెంటు జేయడవి శ్రీమహాంతుగారు ఉద్యోగ నియమకాది సహాయము లొనర్చుచుండుటచే తీర్థలసెటిల్ మెంటు విషయముగ తమహక్కులు క్రమము నిర్ణయించుకొనుటకుగాను సక్రమాందోళన మొనర్చుటకై “తిరుత్తని తాలూకా రైతుల సంఘము” అనుపేరతోక సంఘమును సంస్థాపించుటకై పలుకుబడి గలరైతులు కొందరు విరివిగా ప్రయత్నము లొనర్చుచున్నారు.

నరసరావుపేట

(స్వకీయవిలేఖరి)

యధవిరామదినము

నరసరావుపేట 15-11-80:— ఈనెల 11 వ తేదీని యధవిరామదిన మగుటచే ప్రభుత్వ కార్యాలయములకు మునసబు కోర్టు, తాలూకాఫీసు, డిప్టికలెక్టరు ఆఫీసు, మేజిస్ట్రేటు కోర్టు మున్నగు ప్రభుత్వ కార్యాలయము లన్నిటియందును ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు ప్రకారము ఉదయము 11 గంటలకు గృహవిరామదోషమున అధికారులను హాజరై 11 మొదలు 11 గంటల 2 నిమిషములవరకును మానము వహించి యధవిరామదినము స్మరించిరి.

హరికథలు

బాపట్ల వాస్తవ్యులగు చిల్లర నీలకంఠభాగవతారాధుని యీ యూర హరికథాకాలక్షేపముల రెంటిని గావించిరి. శ్రీ యుత చింతలచెరువు కోటిశ్వరరావుగారి యింట్లో సోమవారము రాత్రి దక్షిణికల్యాణము కథను, బుధవారం రాత్రి హైస్కూలు ఆవరణములో సీతాకల్యాణమును కాలక్షేపము జేసిరి. వీరి కాలక్షేపములు కేవలము ఆధునిక సామాజికల కనుకూలముగ నుండెను.

శ్రీగంటి సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు

విజయనగర వాస్తవ్యులగు విద్యవ్యర్థులగు శ్రీ గంటి సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు యీ యూర వారము కోజులనుండియు పరవాలయమున భాగవత, భగవద్గీత పురాణముల జరుపుచున్నారు. వీరి పురాణకథనము నిరంతరము. కోతలు విని యానందించుచున్నారు.

పెట్రోలు ట్యాంకు

ఈ యూరియండు యితరయూళ్లకు పోవుచు విడియు మోటారులపంఖ్య యెక్కువగుటచేత పెట్రోలియం కంపెనీవారు యిచట మ్యునిసిపలు ఆఫీసు కేసురుగా నొక పెట్రోలు ట్యాంకును భూమిలో స్థాపించిరి. ఇది త్వరలోనే పనిజేయు ప్రారంభించు రని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రీయసభ

ఈనెల 22 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున

జరుపదలచుట

కాకినాడ, నవంబరు 18 :— ఈనెల 22వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రీయసభ జరుగును. వ్యవధి చాల తక్కువగానుండుటచే విడివిడిగా ఆహ్వానములను పంపుటకు వీలులేదు. కాన ఆంధ్రదేశమునందలి సోదరీమణులందరూ దీనినే ఆహ్వానముగా భావించి యాసభకు ముఖ్యముగా వచ్చి ఇది జనుప్రదముగా కొనసాగుటకు సర్వసిద్ధముల తోడ్పడవలెనని సన్మానసంఘమువారి పక్షమున మేము కోరుచున్నాము.

“ఆతిథులకు విశేషలింగం హైస్కూలులో బహుయిచ్చుటకు తగిన యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. కావున యాసభకు రాదలచినవారందరూ యీనెల 20 వ తేదీలోగా కాగ్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీమతి దామెర్ల కమలరత్నమ్మగారి పేర దామెర్లహను, రాజమండ్రి అని, లేఖలు వ్రాయగోరెదము. విక్టిమీ హెచ్చుమంది రాగలరని నమ్ముచున్నాము” అని శ్రీమతులు సదాశివరావుసతి (అధ్యక్షురాలు) దామెర్ల కమలరత్నమ్మ, పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ (కార్యదర్శినులు) గార్లు వ్రాసిరి.

రామచంద్రపురము

మాగ్రామం హైస్కూలులో యికవిడి సెల్లు ఉపాధ్యాయులుగా నుండిన తేజోమూర్తుల వెంకటేశంతులుగారు తే 7-11-80 ది సాయంకాలము పరలోకగతులైరిని చెలుపుటకు మిగుల చింతించుచున్నాను. వీరికిప్పుడు వీరికి ‘దేవుడుమాప్తుర’ ని సార్థకనామకరణముజేసిరి. వీరిబోధనము కేవలము విహితమేగాక, ఆధ్యాత్మికముగనూడ నుండుటచే, బాలరు, తలిదండ్రులు, స్నేహితులు, బంధుకోటియు సదా స్మరించుచుండురు. బహు సత్సంగంధులు, నిరాడంబరజీవులు, దయాపరులు. శాంతస్వభావులు.

పలేలుఖానా రామారావు.

ప్రకటన

కాట్రాపులపల్లి వెంకటనారాయణరావు యద్దనపూడి వెంకటసుబ్బారావు అను పేరుతో జాయంటుగా నిడదవోలులో జరిగిన జాయంటు వ్యాపారమును 1-5-80 తేదీతో ముగింపుచేయడమైనది. గాన ఎల్లరకు విశేషపరచడమైనది.

యద్దనపూడి వెంకటసుబ్బారావు,
5-11-1980.

భారతదేశపు పరిశ్రమములకు

ప్రోత్సాహ మొనగుడు

చాయకు, దాద్యమునకు పూచీ ఇవ్వబడునట్టియు, చేతిమగ్గములందు నేయబడిన సుప్రసిద్ధమైన నీలాంబివస్త్రములనే పట్టుదలతో నుపయోగింపుడు

కె. వి. నీలాంబి అందునన్ను

వీవింగ్ ఫ్యాక్టరీ, కల్లికోట్

భారతదేశపు మూలధనముతోను, భారతీయ పరివారలతోను స్థాపించబడిన భారతదేశపు సంస్థ. భారతీయుల నిర్యాసకత్వమును గలిగియున్నది. ఏజెంట్లు లేని స్థలములందు కావలెను.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశమందు అతిప్రసిద్ధము లగు మా మంతులకును మా పెద్ద కేల్లాగునకును మా పుత్రకములకును నేడే వ్రాయుడు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ మద్రాసు

పాలిసి హోల్డరుల 3-వ

సాంవత్సరిక సభ ప్రకటన

మద్రాసు, యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిహోల్డరుల 3-వ సాంవత్సరికసభ అర్హులైన పాలిసిహోల్డరులనుండి ఇరువురు పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరులను యొన్నుకొనుటకై మద్రాసు, జార్జిటౌను, సెంటు దానుపీఠిలో, యునైటెడ్ ఇండియా అస్సూరెన్సుభవనము లందు గల కంపెనీ రిజిస్టరు కార్యాలయమునందు 6-12-1980 తేదీ కనివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు జరుగును. వైన తెలుపబడిన సభయందు వంతుప్రకారము చాలించుకొనుచున్న పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరులు మెనర్స్ వాట్ రాప్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, బి.ఎ., బి.ఎల్., ఆర్. రంగాచారియర్, బి.ఎ., బి.ఎల్. చాలించుకొనుచున్న యీ యిరువురు డైరెక్టర్లు మరల యొన్ను కొనబడుట కర్హులు.

పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరుగానుండునట్టి వారు ఒకటి లేక అంతకంటె ఎక్కువ పాలిసీలను లేక కనీసము మొత్తము రూ. 8000 లు ఖరీదు గల పాలిసీలను గలిగియుండి, రెండు సంవత్సరములవరకునను ప్రీమియముల చెల్లించియుండవలెను. కనీసము సదరు రూ. 8000 ల (ఛీరు మొత్తము) పాలిసీ లేక పాలిసీలు అనులులో నుండవలెను. పాలిసీ హోల్డరుల డైరెక్టరులు (లేక డైరెక్టరు) ఎన్నిక జరుగు సభ తేదీకి మునుపే సదరు పాలిసీ లేక పాలిసీలకు సంబంధించిన ప్రీమియములన్నియు చెల్లించియుండవలెను.

వంతుప్రకారము చాలించుకొనుచున్న పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరు తప్ప తక్కినవారెవరూను పాలిసి హోల్డరుల డైరెక్టరులవరకి యే పాలిసిహోల్డరుల సభయందైనను ఎన్నికకు అర్హులు కాజాలరు. అయితే ఎన్నికకు నిలువ వుద్దేశముగల పాలిసి హోల్డరు లేక అతనిపేరును వుపాదించవలచి పాలిసిహోల్డరుల పాలిసిహోల్డరుల సభ జరుగుటకు 7 దినములకు మునుపు పాలిసి హోల్డరుల డైరెక్టరులవరకి నిలువ ఉద్దేశమున్నట్లును లేక పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరులవరకి వుపాదించుట వుద్దేశమున్నట్లు స్వ దస్తూరితో వ్రాసి కార్యాలయమునకు పంపుకొనవలెను. ఉప పాదించవలచిన పాలిసిహోల్డరు, ఉపాదించవలచిన పాలిసిహోల్డరుల అంగీకారముకూడ ఆనీ స్వదస్తూరితో తన దరఖాస్తుతో పంపవలెను. తరువాత వారు పాలిసి హోల్డరుల డైరెక్టరులవరకి ఎన్నుకొనబడుట కర్హులు.

కంపెనీ పాలి సి హోల్డరు ప్రతియొక్కరు (పాలిసి లేక పాలిసీల మొత్తము రెండుచేయకనే సభజరుగు తేదీకి మునుపు (కనీసము ఒక పాలిసి లేక అంతకధికముగా తనకుగల పాలిసీల) ప్రీమియములను చెల్లించియుండిన స్వయముగా వైన తెలుపబడిన సభయందు హాజరై తన అభిప్రాయమును తెలుప హక్కును గలిగియున్నాడు.

రు 8000 లకు స రా స రి మొత్తముగా ఒకటిలేక ఒకటికంటె అధికమైన పాలిసీలుగల పాలిసి హోల్డరులు సదరు పాలిసిలేక పాలిసీలకు సంబంధించిన ప్రీమియములను సభజరుగునట్టి తారీఖుకు మునుపే చెల్లించియుండిన ప్రాప్తిములముగా తమ అభిప్రాయమును తెలుప హక్కును గలిగియున్నాడు. అట్టి పాలిసి హోల్డరులకు ఈసభకు సంబంధించిన నోటీసును ప్రాప్తి ఫారముతో సహా సభజరుగు తేదీకి కనీసము 14 రోజులుకు మునుపే పంపబడును. అట్టి పాలిసీ హోల్డరుకు (యెట్టి కారణములచే నైనను) అట్టి నోటీసు లేక ప్రాప్తిఫారము చేరక పోయిన కంపెనీకి తెలుప ప్రార్థితులు. పాలిసిహోల్డరుల డైరెక్టరుల యొన్నుకకు సంబంధించి నిబంధనల సారాంశములు గల ప్రతి కూడ ఇందు వెంబడి పంపబడియున్నది. సారాంశము ప్రతులు యితరపాలిసి హోల్డరులు కూడ కంపెనీకి వ్రాసిన బడయగలరు.

(బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరుల ఉత్తర్వుల ననుసరించి)

డబ్ల్యూ. సెంట్రాల్ జాన్ చర్చి,

మేనేజరు,

రిజిస్టరు ఆఫీసు:—

“యునైటెడ్ ఇండియా

అస్సూరెన్సు బిల్డింగ్”

సెంట్రాల్ జాన్ చర్చి, మద్రాసు 10-11-80

అమృతాంజనము నొప్పలకు దివ్యామృతము

నీని అనుభవము దేశమందు ఉపయోగించెడి సామరజనులకు విదితము
భౌతికమందులను కొని మోసపోకుండురని హెచ్చరించెదము

మద్రాసు

అమృతాంజనము డిపో

[బాంబాయి]

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి. మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొట్టమొదటివాని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఊకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, వారి
మితర రకములను ముట్టరు.

180

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

గవర్నమెంటు హామీ రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తక్షణం మీ జీవితమును మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

బందరు.

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రూ 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్య
తలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెం-
టుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణ్ణాస్తాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పీలేరు	కాజీపేట	బాంబాయి	అర్కోణం	బారింగుపేట
కదిరి	దోర్నకల్	మార్కాపురం	కంజీవరం	బెనారస్ సిటీ
చికాకోల్	ధర్మవరము	వేలూరు	చెంగల్పట్టు	ఖరగ్ పూర్
బాబ్బిలి	చిత్తూరు	బెంగుళూరు	తిరుచినాపల్లి	కలకత్తా
పార్వతీపురం	కడప	మైసూరు	మధుర	రంగూర్
పల్నాకిమిడి	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	పాండిచ్చేరి	మోల్ మీన్.

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో
తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, వీనుగగ్గి,
కోళి, పొడలు మొదలగువాని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును.
దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కుదు, పుండుపడదు.

బాంబాయి

అమృతాంజనం డిపో,

మద్రాసు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN-BALM

అమృతాంజనము

ప్రతివోటను, ప్రతిదేశములోను అమృతాం-
జనమును ఉపయోగింపనివారు తేరనియే చెప్ప-
వచ్చును. దానిగుణము వాడినవారికే తెలియును.
వెల రు. 0-10-0. ప్రతివోటను దొరకును.

అమృతాంజనం డిపో,

బాంబాయి,

మదరాసు.

HOE & CO'S

POCKET, COLONIAL,
PREMIER, GEM & BENCAL

DIARIES

1931

The Most Popular & up-to-date & Cheap Annals.

V. PERUMALL CHETTY & SONS,

STATIONERS & PRINTERS.

మద్రాసుపందెములు

1930-31 సం॥రము

వింటర్ మీటింగ్

శనివారము	29-11-1930
"	6-12-1930
"	13-12-1930
బుధవారము	17-12-1930
శనివారము	20-12-1930

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టాచ-
కుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయ భట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు
ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించును వ్రాయబడి,
అపూర్వము వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశా-
కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ
ఖండింపబడినవి. భాషానేపథ్య తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ
దగిన విశేషము లెన్నియొకలవు.

నెల 0-12-0.

పోస్టేజి కేటం.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

నెం 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.